

ปัญหาสังคมจีน*

ดร.ศิริเพชร ทฤษฎาวดี**

วรศักดิ์ มหัทธโนบล

ภายหลังจากการที่พรรคคอมมิวนิสต์ได้สถาปนาประเทศในปี ค.ศ.1949 ในขณะนั้นประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งเต็มไปด้วยปัญหาความยากจนของประชาชน จนมีผู้เปรียบเทียบกับเป็น “ยักษ์ผู้อมโรคแห่งเอเชีย” และเป็นที่จับตามองของประเทศต่างๆ ทั่วโลกว่าจะลุกขึ้นมาอย่างไร สายตาที่จ้องมองมีทั้งที่มาจากประเทศอิมperialอำนาจ จากประเทศพัฒนา จากประเทศกำลังพัฒนา และจากขบวนการประชาชนปฏิวัติในภูมิภาคต่างๆ สายตาที่เฝ้าดูก็มีทั้งอารมณ์ความรู้สึกที่ประมาท หน้าที่ที่สาปแช่ง ที่เอาใจช่วยและที่ชื่นชม ซึ่งแตกต่างกันไปตามอคติทางความคิด และการยึดถือทฤษฎีทางการเมืองที่หลากหลายกันไป

ในช่วงท้ายของยุคสงครามเย็น เมื่อกำแพงเบอร์ลินในเยอรมันได้พังทลายลงในปี ค.ศ. 1989 ตามด้วยการเปลี่ยนแปลงของประเทศสังคมนิยมในยุโรปตะวันออก และการแตกกระจายของสหภาพโซเวียต ออกเป็นประเทศเล็ก ประเทศน้อย รวม 15 ประเทศ เมื่อปี ค.ศ. 1993 ก็ยิ่งทำให้สายตาคนทั่วโลกจับจ้องมาที่ประเทศจีน ซึ่งมีประชากรกว่าพันล้านคนว่าชะตากรรมจะลงเอยในรูปแบบใด

แต่จนถึงวันนี้ ไม่เพียงแต่จีนไม่ล่มสลายลงเช่นประเทศสังคมนิยมบางประเทศ แต่ในทางตรงกันข้ามกัน จีนกลับมุ่งพัฒนาประเทศสู่สังคมนิยมในแบบฉบับของตนอย่างเข้มแข็งมั่นคง ซึ่งนับวันจีนก็ยิ่งมีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และบทบาททางการเมืองในเวทีโลก โดยที่ประชาชนจีนก็มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สังคมจีนมีความสงบและสันติภาพอย่างต่อเนื่องท่ามกลางความปั่นป่วนวุ่นวายกันไปทั่วโลก ทั้งจากความขัดแย้ง จากสงคราม และจากขบวนการก่อการร้าย จนหลายประเทศต้องหันกลับมาดูจีนอีกครั้งด้วยความฉงน¹

* รายงานวิจัยนี้เป็นหนึ่งในชุดโครงการวิจัยเรื่อง “ความร่วมมือนานาชาติกับความมั่นคงของมนุษย์” ของศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (HS1069A-56) โดยได้รับการสนับสนุนจากโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา อนึ่งรายงานชิ้นนี้ นำมาใช้เฉพาะการนำเสนอในงานสัมมนานี้เท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้อ้างอิง

** อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

¹ พลเดช ปิ่นประทีป, **สวัสดิการสังคมในแบบฉบับของจีน** [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

http://thaisocialist.com/thaisocialist1/cin_suksa/Entries/2012/4/27_swadikar_sangkham_n_bb_chbab_khxn_g_cin.html [31 กรกฎาคม 2550].

กว่า 30 ปี ในการปฏิรูปและเปิดประเทศที่ได้นำโอกาสและการพัฒนาสู่ความสำเร็จมากมายมาสู่จีน ในขณะเดียวกันก็มีปัญหาสังคมมากมายตามมาด้วย ยิ่งมีการพัฒนาเจริญก้าวหน้าแค่ไหนปัญหาที่ตามมาก็มีมากเท่านั้น ดังนั้นปัญหาสังคมจีนจึงมีความหลากหลายและกว้างขวางมาก จากตัวเลขที่มากมายของปัญหาสังคมจีนในปัจจุบันเหล่านี้ รัฐบาลจีนจึงได้เผชิญกับความยากลำบากในความพยายามจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่นี้ก็ได้ถูกสื่อของจีนนำออกมาเสนอ ในขณะที่หัวข้อประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเมืองอาจจะถูกเซ็นเซอร์ไป นักวิชาการส่วนหนึ่งมองว่า สภาพสังคมที่เปราะบางของจีนบวกกับเศรษฐกิจฟองสบู่ ทำให้จีนเป็นประเทศที่ไม่มั่นคง ในขณะที่ส่วนอื่น ๆ ได้แย้งว่าแนวทางสังคมของจีนได้สร้างความสมดุลเพื่อรักษาตัวมันเอง

ท่ามกลางปัญหามากมาย เราสามารถแบ่งปัญหาออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ปัญหาเชิงนามธรรม ได้แก่ ปัญหาด้านจริยธรรมของคนจีน
2. ปัญหาเชิงรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วย 13 ปัญหา ที่เป็นปัญหาเชิงรูปธรรมสำคัญของสังคมจีนอันได้แก่

- 1) ปัญหาความปลอดภัยของอาหาร
- 2) ปัญหาสิ่งแวดล้อม
- 3) ปัญหาอุบัติเหตุทางจราจร
- 4) ปัญหาอุบัติเหตุร้ายแรง
- 5) ปัญหาความเหลื่อมล้ำ
- 6) ปัญหาความยากจน
- 7) ปัญหาคอร์รัปชัน
- 8) ปัญหาราคาสินค้า
- 9) ปัญหาการศึกษา
- 10) ปัญหาที่อยู่อาศัย
- 11) ปัญหาการรักษาพยาบาล
- 12) ปัญหาการว่างงาน
- 13) ปัญหาคนชรา

1. ปัญหาเชิงนามธรรม

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กล่าวว่า นามธรรม คือ สิ่งที่ไม่มีรูป คือ รู้ไม่ได้ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย รู้ได้เฉพาะทางใจเท่านั้น, คู่กับ รูปธรรม.²

วิกิพีเดีย ได้ให้ความหมายของคำว่า นามธรรม ไว้ว่า³ นามธรรม (abstraction) คือ ความคิด ความเห็น หรือข้อความที่อ้างถึงปรากฏการณ์ที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์หนึ่งหนึ่งทีออกมาเป็นรูปธรรม นามธรรมคือกระบวนการคิดที่ไม่ได้เกิดจากตัวตนของวัตถุนั้นจริงและไม่มีรูปร่าง นามธรรมเกิดมาจากความคิดและอารมณ์เข้าสัมผัส ประมวลด้วยจิตก่อให้เกิดความรู้สึกรวมก่อเกิดความหมาย เข้าใจได้ตามลักษณะจากรูปธรรมนั้น ซึ่งเกิดขึ้นมาเองตามธรรมชาติ ในรูปแบบนามธรรมในบางครั้งใช้ในการกล่าวถึง เหตุการณ์ต่างๆ ที่ยกขึ้นมาในบางกรณี เหตุการณ์จริงที่เป็นรูปธรรมยากต่อการพูด หรือยากต่อการเข้าใจ โดยการกล่าวถึงในทางนามธรรมนั้น จะต้องมีการกล่าวโดยให้เข้าใจกันทั้งสองฝ่ายจากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

ดังนั้น อาจจะสามารถกล่าวได้ว่า ปัญหาเชิงนามธรรมคือปัญหาที่จับต้องไม่ได้ แสดงออกมาในรูปของความคิด ความรู้สึก

ปัญหาเชิงนามธรรมที่พบในประเทศจีน ซึ่งเป็นปัญหาที่สามารถเรียกได้ว่าเป็นสาเหตุของหลายๆปัญหาเชิงรูปธรรมที่เกิดขึ้นในประเทศจีนปัจจุบัน นั่นก็คือ ปัญหาด้านจริยธรรมของคนจีน

ความหมายของจริยธรรม (Ethics) โดยทั่วไป

คำว่า “จริยธรรม” มาจากคำว่า จริย + ธรรม คำว่า “จริย” หมายถึงความประพฤติหรือกริยาที่ควรประพฤติปฏิบัติ ส่วนคำว่า “ธรรม” มีความหมายว่าคุณความดี เมื่อนำสองคำมารวมเป็นคำว่า “จริยธรรม” จึงหมายถึงความประพฤติที่ดีงาม⁴

จริยธรรมมีความหมายหลายแบบซึ่งนักการศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายทางจริยธรรมไว้ดังนี้

² ศุภนิยสารสนเทศ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://rirs3.royin.go.th>.

³ Wikipedia, ภาวะนามธรรม [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://th.wikipedia.org/wiki/ภาวะนามธรรม>.

⁴ จริยธรรม.คอม, ความหมายของจริยธรรม [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.jariyatam.com/ethics-01> [17 กรกฎาคม 2552].

พินส์ หันนาคินท์ (2520: 10) กล่าวว่า จริยธรรมหมายถึงความประพฤติอันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคมเพื่อให้เกิดความดีความถูกต้องและความเจริญรุ่งเรืองในสังคม

ลอว์เรนซ์ คอลเบอร์ก⁵ (Lawrence Kohlberg; 25 ตุลาคม 1927 - 19 มกราคม 1987 ,1976: 45) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นพื้นฐานของความยุติธรรม ซึ่งยึดถือเอาการกระจายสิทธิและหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน โดยมีได้หมายถึงกฎเกณฑ์ที่บังคับโดยทั่วไป แต่เป็นกฎเกณฑ์ซึ่งมีความเป็นสากลที่คนส่วนใหญ่รับไว้ในทุกสถานการณ์ ไม่มีการขัดแย้งกัน เน้นอุดมคติ ดังนั้น พันธะทางจริยธรรมจึงเป็นการเคารพต่อสิทธิและข้อเรียกร้องของบุคคลอย่างเสมอภาค

สรุปความหมายของคำว่า “จริยธรรม” จากทัศนะของผู้รู้ทั้งไทยและต่างประเทศมีความหมายตรงกันคือเป็นแนวปฏิบัติของคนในสังคมซึ่งบุคคลผู้นั้นควรยึดถือในการดำรงชีวิต และการทำตนเพื่อให้เกิดประโยชน์และมีความสุขต่อตนเองผู้อื่นและสังคม⁶

จริยธรรมของจีน⁷ (ศาสนาและวัฒนธรรม)

จากหลักฐานประวัติศาสตร์ที่ค้นพบ ได้แก่คำจารึกบนกระดูกสัตว์ (ประมาณ 1,600-1,100 ปีก่อนคริสตกาล) และคำจารึกบนโลหะสำริด (ประมาณ 1100-476 ปีก่อนคริสตกาล) ทำให้สันนิษฐานได้ว่าชาวจีนตั้งแต่ช่วงต้นประวัติศาสตร์มีการบูชาธรรมชาติ ต่อมาจึงเริ่มมีการบูชาจักรพรรดิหยก (Jade Emperor) และเทพเจ้าต่างๆ ในยุคที่ประเทศจีนยังไม่รวมเป็นปึกแผ่นแยกเป็นรัฐเล็กรัฐน้อย และมีการรบพุ่งกันอยู่เสมอ นักปราชญ์ 2 ท่านได้ออกมาเสนอแนวคิดและแนวปฏิบัติให้ชาวบ้านได้ยึดเป็นหลักการดำรงชีวิตกลายเป็นความเชื่อที่ฝังรากลึกในสังคมจีน คือ ลัทธิเต๋า(Taoim) และลัทธิขงจื้อ⁸

⁵ นักจิตวิทยา อาจารย์ มหาวิทยาลัยชิคาโก และ Harvard University เป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาคุณธรรมและเหตุผล เป็นที่รู้จักกันดีในทฤษฎีของขั้นตอนของการพัฒนาจริยธรรม . ทฤษฎีของการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ การทำงานของ Kohlberg สะท้อนและขยายความคิด ของบรรพบุรุษของเขาในเวลาเดียวกันการสร้างชุดข้อมูลใหม่ภายในจิตวิทยา "การพัฒนาคุณธรรม"

⁶ รศ.รัตนวดี โชติกพนิช, **จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู** [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://e-book.ram.edu/e-book/c/CU503/CU503-1.pdf>

⁷ โรงเรียนสอนภาษาพอร์ท. **ศาสนาและวัฒนธรรม** [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.oecschoo.com/viewtopicwebboard.php?no=6> [23 กันยายน 2552].

⁸ เป็นระบบด้านจริยธรรมและปรัชญาของจีน ซึ่งพัฒนาจากการสอนของขงจื้อ (551 - 479 ปีก่อน ค.ศ.) นักปรัชญาชาวจีน ลัทธิขงจื้อถือกำเนิดขึ้นเป็น "งานสอนด้านจริยธรรม-สังคมการเมือง" ในยุคชุนชิว แต่ภายหลังพัฒนาส่วนที่เป็นอภิปรัชญาและจักรวาลวิทยาในสมัยราชวงศ์ฮั่น

(Confucianism) ภายหลังเมื่อมีการสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าและการทูตกับชาติต่างๆ ชาวจีนได้รับการเผยแพร่ศาสนาพุทธจากอินเดีย อิสลามจากเอเชียกลาง และคริสต์จากชาติตะวันตก

ลัทธิเต๋าก่อตั้งขึ้นโดยหลี่ ตาน หรือเล่าจื๊อ⁹ (老子, Lao Zi) ที่ชาวไทยเรียก คำสอนเน้นเรื่องความสงบตามวิถีธรรมชาติ ให้ผู้คนกลับสู่ธรรมชาติ มีความอ่อนน้อมไม่ยึดติดกับกรอบของสังคม สรรพสิ่งในโลกมีสองด้านเสมอ มีมืดก็ต้องมีสว่าง มีขาวก็ต้องมีดำ มีดีก็ย่อมมีเลว หลักการเช่นนี้มีความลึกซึ้งที่ต้องอาศัยปัญญาพิจารณาไตร่ตรอง ผู้คนส่วนใหญ่จึงละเลยหันไปหลงกับเรื่องราวปาฏิหาริย์ของเหล่าเซียนและยาอายุวัฒนะแทน ท่านหลี่ตานเผยแพร่ปรัชญาอยู่ทางตอนใต้ของจีนช่วง 551-479 ปีก่อนคริสตกาล

ลัทธิขงจื๊อ หรือขงจื๊อ¹⁰ (孔子, Confucius, Kongzi) ตามการเรียกขานของคนไทย มีชื่อเรียกอีกอย่างว่า ลัทธิขงจื๊อ ก่อตั้งโดยท่านขงจื๊อ ชาวหมู่บ้านชวีฝู มีชีวิตอยู่ระหว่าง 551-479 ปีก่อนคริสตกาล ลัทธินี้ให้ความสำคัญกับระเบียบสังคมและหน้าที่ที่บุคคลพึงมีต่อกัน การให้ความสำคัญกับครอบครัว การกตัญญูรู้คุณ การมีคุณธรรม และแนวปฏิบัติเรื่องการเช่นไหว้บรรพบุรุษที่ชาวจีนยึดถือปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน (คริสต์ศตวรรษที่ 12 จูซี (Zhu Xi) ได้ผนวกแนวคิดเชิงอภิปรัชญาของพุทธศาสนาและลัทธิเต๋ากับแนวคิดขงจื๊อ เกิดเป็นหลักจริยธรรมจีน สามารถนำมาใช้ปฏิบัติทางการเมืองและชีวิตประจำวัน ชื่อว่า “ลัทธิขงจื๊อใหม่” ซึ่งเป็นที่แพร่หลายมาก)

ศาสนาพุทธ¹¹ เข้าสู่ประเทศจีนโดยพ่อค้าและพระที่เดินทางตามเส้นทางสายไหม ส่วนใหญ่เป็นพุทธศาสนานิกายมหายาน ซึ่งมีความเชื่อว่าสัตว์โลกทั้งหลายจะหลุดพ้นโดยมีพระโพธิสัตว์มาโปรด

⁹ นักปราชญ์ที่มีชื่อเสียงชาวจีนที่สุดท่านหนึ่งของชนชาติจีน ที่เชื่อกันว่าอาศัยอยู่ในช่วง 400 ปี ก่อนคริสต์ศักราช ในช่วงของสงครามปรัชญา และสงครามการเมืองยุคชุนชิว เล่าจื๊อได้เขียนตำราอันเป็นแบบแผนในทางเต๋า นั่นคือ "เต๋าทเด็กเก็ง" (Tao Te Ching) (道德經) ซึ่งเป็นผลงานทางลัทธิเต๋ายังคงตกทอดมาถึงยุคปัจจุบันนี้ เล่าจื๊อเป็นนักปราชญ์ที่เชี่ยวชาญทางเต๋า ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ดาราศาสตร์ (วิกิพีเดีย [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://th.wikipedia.org/wiki/เล่าจื๊อ>)

¹⁰ นักคิดและนักปรัชญาสังคมที่มีชื่อเสียงของจีน คำสอนของขงจื๊อนั้น ผังรากอิทธิพลลึกลงไปในสังคมเอเชียตะวันออกมาเป็นเวลาถึง 20 ศตวรรษ หลักปรัชญาของขงจื๊อนั้นเน้นเกี่ยวกับศีลธรรมส่วนตัว และศีลธรรมในการปกครอง ความถูกต้องเหมาะสมของความสัมพันธ์ในสังคม และ ความยุติธรรมและบริสุทธิ์ใจ อ้างจาก (วิกิพีเดีย [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://th.wikipedia.org/wiki/ขงจื๊อ>)

¹¹ ศาสนาที่มีพระพุทธรูปเป็นพระบรมศาสดา มีพระธรรมที่พระบรมศาสดาตรัสรู้ชอบด้วยพระองค์เองตรัสสอนไว้เป็นหลักคำสอนสำคัญ มีพระสงฆ์หรือสังฆะแห่งพุทธบริษัท 4 เป็นชุมชนของผู้นับถือศาสนาและศึกษาปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของพระบรมศาสดา เพื่อสืบทอดไว้ซึ่งคำสอนของพระบรมศาสดา รวมเรียกว่า พระรัตนตรัย

เรื่องของกฎแห่งกรรมและชีวิตหลังความตาย แนวทางศาสนาพุทธคล้ายคลึงกับเต๋าที่พยายามชี้ให้เห็นความว่างเปล่า การปลดปล่อยตัวเองจากธรรมชาติ เป็นอิสระจากกิเลสทั้งปวงที่ยึดติดอยู่

ศาสนาคริสต์¹² (Christianity) เผยแพร่เข้าสู่จีนครั้งแรกใน ค.ศ. 635 โดยมีมิชชันนารีนิกายเนสโตเรียน ซึ่งเป็นนิกายที่แยกตัวออกมาจากอาณาจักรโรมันตะวันออก เพราะเชื่อว่าพระเยซูไม่ใช่พระเจ้า แต่มีส่วนที่เป็นทั้งมนุษย์และพระเจ้าเนื่องจากประสูติจากครรภ์มนุษย์และทรงได้ส่วนที่เป็นพระเจ้ามาจากพระยะโฮวา ชาวจีนเรียกศาสนานี้ว่า จี้ตูเจี๋ยว (基督教)

ศาสนาอิสลาม¹³ (Islam) หลังจากท่านนบีมุฮัมมัด (ค.ศ. 570-632) ประกาศศาสนาอิสลาม มีผู้ศรัทธาหนีภัยทั่วคาบสมุทรอาระเบียแล้ว ท่านต้องการสร้างสังคมมุสลิมให้เป็นหนึ่งเดียว กองทัพศาสนาอิสลามจึงเริ่มแผ่เข้ามาทางเอเชียกลางและตะวันออกอย่างต่อเนื่อง พวกอูยกูร์ในดินแดนมองโกเลียสู้ไม่ได้จึงต้องอพยพหนีไปจีน ไปแว่นแคว้นต่าง ๆ ในแอ่งทาร์ิม ซึ่งกลายมาเป็นที่อยู่ของชนเผ่าอูยกูร์มาจนปัจจุบันในนามของเขตปกครองตนเองซินเจียงอูยกูร์ แต่หลังจากพวกมุสลิมผนวกศาสนาмаกานีของพวกอูยกูร์เป็นนิกายหนึ่งในศาสนาอิสลาม พวกอูยกูร์ที่เป็นмаกานีก็ค่อย ๆ เปลี่ยนไปนับถืออิสลามด้วยหลังค.ศ. 934 เป็นต้นมา ศาสนาอิสลามก็แพร่หลายเข้าสู่เมืองต่าง ๆ บนเส้นทางสายไหมอย่างรวดเร็ว ถึงแม้ 300 ปีต่อมา พวกมองโกลจะเรืองอำนาจ ศาสนาอิสลามก็ยังอยู่ดี แต่พวกมองโกลที่รบชนะมีวัฒนธรรมด้อยกว่ากลับยอมรับศาสนาอิสลาม ชนชั้นผู้นำหลายคนเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลามกันอย่างสมัครใจ¹⁴

ในช่วงหลายพันปีมานี้ ชาวจีนได้สร้างความรุ่งโรจน์ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไว้เป็นอย่างมาก ในขณะเดียวกันก็ได้สร้างกรอบหรือแนวคิดทางด้านคุณธรรมสำหรับตนเองด้วย หนึ่งในนั้นที่โดดเด่นและมีอิทธิพลต่อความก้าวหน้าและการพัฒนาของสังคมก็คือ "คุณธรรมอันดีงาม"

¹² เป็นศาสนาประเภทเอกเทวนิยม ที่มีพื้นฐานมาจากชีวิตและการสอนของพระเยซูตามที่ปรากฏในพระวรสารในสารบบ (canonical gospel) และงานเขียนพันธสัญญาใหม่อื่น ๆ ผู้นับถือศาสนาคริสต์เรียกว่าคริสต์ศาสนิกชนหรือคริสตชน

¹³ เป็นศาสนาเอกเทวนิยม (monotheism) บัญญัติไว้ในคัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งสาวกมองว่าเป็นพระวจนะคำต่อคำของพระเจ้า (อาหรับ: الله อัลลอฮ์) และโดยคำสอนและตัวอย่างเชิงปทัสฐาน (เรียกว่า สุนัต และประกอบด้วยหะดีษ) ของมุฮัมมัด ซึ่งสาวกมองว่าเป็นศาสดาหรือศาสดาสุดท้ายของพระเจ้า สาวกของศาสนาอิสลาม เรียกว่า มุสลิม

¹⁴ Oecschool, ศาสนาและวัฒนธรรม [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://www.oecschool.com/viewtopicwebboard.php?no=6> [23 กันยายน 2552].

คุณธรรมอันดีงามเหล่านี้เป็นมรดกอันล้ำค่าของชนชาติจีนที่นับวันจะได้รับการยอมรับจากผู้คนทั่วโลกและยังมีบทบาทสำคัญต่อวิวัฒนาการของอารยธรรมมนุษยชาติอีกด้วย¹⁵

หลักคุณธรรมอันดีงามของจีนในปัจจุบัน

1. กตัญญูต่อบิดามารดา การปรนนิบัติเลี้ยงดูพ่อแม่หรือญาติอาวุโสสำหรับชาวจีนแล้วเป็นหน้าที่ที่จะละเลยมิได้ ชาวจีนเชื่อว่าผู้ที่ให้การดูแลเอาใจใส่บิดามารดาและคนในครอบครัวของตนจึงจะถือว่าเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตและรู้บุญคุณต่อผู้อื่น ในสังคมจีนมีนิทานโบราณที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการกตัญญูรู้คุณที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นจำนวนมาก¹⁶

2. เคารพผู้อาวุโสและเมตตาเด็ก การเคารพผู้อาวุโสและรักเมตตาเด็กเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของคนจีน เมื่อหลายพันปีมาแล้วผู้คนได้ปฏิบัติตนเคารพผู้อาวุโสจนเป็นมาตรฐานทางสังคม ในยุคจ้านกั๋ว เม่งจื๊อ¹⁷ (孟子, Mencius) ได้กล่าวไว้ว่า "ต้องเคารพผู้อาวุโสของผู้อื่นเสมอเหมือนผู้อาวุโสของตน ต้องรักและดูแลลูกหลานของผู้อื่นเสมอเหมือนลูกหลานของตน" ในประเทศจีนผู้ที่ละเลยคุณธรรมข้อนี้ไม่เพียงแต่จะได้รับการตำหนิที่รุนแรงที่สุดจากสังคม ยังอาจจะได้รับการลงโทษตามกฎหมายอีกด้วย

ขนบธรรมเนียมประเพณีในการเคารพผู้อาวุโสและรักเมตตาเด็กได้รับการถ่ายทอดและเผยแพร่เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันนี้ได้มีการกำหนดวันสำคัญของผู้สูงอายุและเด็กได้แก่ "วันเคารพผู้อาวุโส" และ "วันเด็ก" รัฐบาลเองก็ได้ออกมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองเด็กและสตรี มีข้อกำหนดกำหนดว่าประชาชนมีหน้าที่ในการเลี้ยงดูบิดามารดาและบุตรธิดาของตน ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามในการ

¹⁵วิกิพีเดีย, 中国传统美德-คุณธรรมอันดีงามของจีน [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<https://sites.google.com/site/caijiajialaoshi/zhongguochuantongmeide>.

¹⁶วิกิพีเดีย, 李敬父母-กตัญญูต่อบิดามารดา [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<https://sites.google.com/site/caijiajialaoshi/lijingfumu>.

¹⁷นักปรัชญาชาวจีน แนวคิดของเม่งจื๊อ กล่าวว่า "โดยธรรมชาติแล้ว มนุษย์ทุกคนมีพื้นฐานเป็นคนดีมาแต่กำเนิด แต่สิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีต่าง ๆ ทำให้คนเราเปลี่ยนแปลงไป" เม่งจื๊อเชื่อว่า ความดีทั้งหมดสามารถต่อเติมให้กับมนุษย์ได้ด้วยการศึกษา ศิลปะ วิทยาการต่าง ๆ การศึกษาสามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นได้ ไม่ได้เกิดจากประชาชนเป็นผู้กระทำ แต่เกิดจากบรรดาผู้ปกครองที่ไม่มีการศึกษา ฉะนั้นผู้ปกครองควรเป็นนักปรัชญาหรือไม่ก็ควรให้นักปรัชญามาเป็นผู้ปกครอง ในกรณีที่นักปกครองไม่มีคุณสมบัติเช่นนั้น ในข้อนี้เขาเห็นว่าชนชั้นบริหารรัฐบาลควรเป็นผู้ที่มีการศึกษา ผู้มีการศึกษาจะสามารถเข้าใจถึงความต้องการของประชาชนได้ดีกว่า (วิกิพีเดีย[ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://th.wikipedia.org/wiki/เม่งจื๊อ>)

เคารพผู้อาวุโส รักและเมตตาเด็กเป็นการแสดงถึงความอบอุ่นในครอบครัวและความสงบในสังคม และยังเป็นการพัฒนาความมั่นคงพื้นฐานทางสังคมของชาวจีน¹⁸

3. ซื่อสัตย์และรักษาคำพูด ความซื่อสัตย์ คือความเถรตรงและซื่อสัตย์สุจริต พูดอย่างไรก็ต้องทำเช่นนั้น ข้างนอกเป็นแบบไหนข้างในก็ต้องเป็นแบบนั้น การรักษาคำพูด คือการรักษาความสัตย์สุจริต ไม่สับปลับกลลบลอกหลอกลวงผู้อื่น ดังคำกล่าวโบราณที่ถ่ายทอดมาหลายพันปีของชาวจีนว่า “คำพูดต้องน่าเชื่อถือ การกระทำต้องเห็นผล” “คำพูดที่พูดไปแล้วแก้ไขไม่ได้ (ห้ามกลับคำ)” คำพูดเหล่านี้ล้วนแสดงถึงการรักษาคำพูดของคนจีน ในประวัติศาสตร์หลายพันปีมานี้ ชาวจีนมักจะขับร้องกลอนเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความดีงามของความเป็นซื่อสัตย์สุจริตและนำมาใช้ปรับปรุงตัวเองอย่างจริงจัง ในสมัยโบราณปากประตูร้านค้าของชาวจีน มักจะมีตัวอักษรแปดตัวเขียนติดไว้ว่า “ฮั่วเจินเจี้ยลือ ถงโส่วหฺวฺชฺ” (สินค้าจริงราคามาตรฐาน ไม่หลอกลวงแม้แต่เด็กและคนชรา) สะท้อนให้เห็นว่าในวิถีชีวิตของคนจีนสมัยก่อนเน้นเรื่องคุณธรรมในอาชีพคือค้าขายราคายุติธรรม ซื่อสัตย์ต่อลูกค้า ไม่เจ้าเล่ห์ ไม่หลอกลวง¹⁹

4. เคารพอาจารย์และให้ความสำคัญกับการศึกษา ตั้งแต่สมัยโบราณคนจีนมีประเพณีเคารพนับถือครูบาอาจารย์อย่างยิ่ง และให้ความสำคัญกับการศึกษา ครูในภาษาจีนจะเรียกว่า เหล่าซือ (老师) คำว่า “เหล่า” (老) มีความหมายว่า ผู้สูงอายุ ผู้อาวุโส “ซือ” (师) แปลว่า ผู้สั่งสอนศิษย์ หรือผู้ถ่ายทอดความรู้และเทคนิคฝีมือให้แก่ศิษย์ แสดงว่า ในสมัยโบราณผู้ที่เป็นครูต้องเป็นผู้มีอายุค่อนข้างสูง ถ้าเป็นหนุ่มๆสาวๆแบบครูปัจจุบัน ลูกศิษย์มักจะไม่เชื่อฟัง สำนวนจีนมีคำว่า 桃李满天下 หมายความว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีผลงานอุดมสมบูรณ์ ผู้ที่ทำอาชีพครูมักจะมีลูกศิษย์จำนวนมากแบบนับไม่ถ้วน และไม่ว่าไปถึงจังหวัดอะไรประเทศไหนก็จะมีลูกศิษย์มาต้อนรับ วันปีใหม่และวันตรุษจีนทุกปี บรรดาลูกศิษย์มักจะส่งข้อความแสดงความยินดีและของขวัญไปให้อาจารย์ทุกปี นอกจากนี้ ลูกศิษย์บางคนประสบความสำเร็จที่สร้างชื่อเสียงโด่งดัง ทำให้ครูก็ได้รับเกียรติและมีหน้ามีตาด้วย²⁰

¹⁸วิกิพีเดีย, 尊老爱幼-เคารพผู้อาวุโสและรักเมตตาเด็ก [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<https://sites.google.com/site/caijiajialaoshi/zunlaoaiyou>

¹⁹Chineseberry, 诚实守信-ซื่อสัตย์และรักษาคำพูด [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<https://sites.google.com/site/caijiajialaoshi/chengshishouxin>

²⁰ CRI Online. วันครูแห่งชาติจีน [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://thai.cri.cn/247/2012/09/10/225s201993.htm>,

[10 กันยายน 2552]

ความสำคัญของจริยธรรม

จริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของมนุษย์ทุกคน ถ้าคนใดขาดจริยธรรมอาจมีผลร้ายต่อตนเองและสังคม สังคมที่มีคนขาดจริยธรรมมาก ย่อมเป็นสังคมที่วุ่นวายไร้ความสุข ดังจะพบได้จากการเกิดวิกฤติศรัทธาในวิชาชีพหลายแขนงในปัจจุบัน ทั้งในวงการวิชาชีพครู แพทย์ ตำรวจ ทหาร หรือนักการเมือง เป็นต้น จึงมีคำกล่าวว่า “เราไม่สามารถสร้างครุบนพื้นฐานของคนไม่ดี และไม่สามารถผลิตแพทย์ ตำรวจ ทหาร นักธุรกิจที่ดีได้” ถ้าหากบุคคลเหล่านั้นมีพื้นฐานทางนิสัยและความประพฤติที่ไม่ดี จริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญต่อชีวิตและสังคม มีส่วนสำคัญที่จะนำความสุขและความเจริญก้าวหน้ามาสู่สังคมนั้นๆ เพราะเมื่อคนในสังคมมีจริยธรรม จิตใจก็ย่อมสูงส่ง มีความสะอาด และสว่างในจิตใจ จะทำการใดก็ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน ไม่ก่อให้เกิดทุกข์แก่ตนเองและผู้อื่น เป็นบุคคลที่มีค่า มีประโยชน์ต่อสังคม คนทุกคนควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมไปพร้อม ๆ กัน²¹

ประเทศจีนในปัจจุบัน ได้สะท้อนเหตุการณ์หลายๆ เหตุการณ์ที่ทำให้เห็นถึงจริยธรรมความดีงามของชาติจีนว่ากำลังเข้าสู่ภาวะวิกฤติแล้ว ซึ่งนำมาสู่เหตุการณ์ต่างๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการล้มเหลวของจริยธรรมในประเทศจีน

สาเหตุของปัญหาด้านจริยธรรมของจีน

วัฒนธรรมที่แท้จริงของชนชาติจีนเริ่มขึ้นเมื่อประมาณ 5,000 ปีก่อนในสมัยจักรพรรดิหวง ซึ่งตามตำนานเป็นที่เชื่อกันว่าเป็นบรรพบุรุษรุ่นแรกของอารยธรรมจีน ที่จริงจักรพรรดิหวงยังได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ก่อตั้งลัทธิเต๋าอีกด้วย ซึ่งเรียกว่าแนวคิดหวง-เหล่า (เหลาจื่อ, 老子) อิทธิพลที่ลัทธิเต๋ามีต่อแนวคิดขงจื้อสามารถเห็นได้จากคำกล่าวของปราชญ์ขงจื้อที่ว่า “มุ่งมั่นในเต๋า ยึดถือคุณธรรม ยึดถือความเมตตากรุณา และทุ่มเทในศิลปะ” และ “ใครถ้าได้ฟังเต๋ายามเช้า เขาสามารถจะตายในยามเย็นได้โดยไม่นึกเสียดาย” หนังสือว่าด้วยการเปลี่ยนแปลง (อี้จิง, 易经)²² บันทึกเกี่ยวกับสวรรค์และโลก ยินหยาง การเปลี่ยนแปลงของจักรวาล ความรุ่งเรืองและเสื่อมถอยของสังคม ตลอดจนกฎเกณฑ์ของชีวิตมนุษย์นั้น เรานับถือกันว่าเป็น “คัมภีร์เอกในบรรดาคัมภีร์ทั้งหลายของจีน” โดยขงจื้อเป็นผู้กล่าวไว้

²¹ สำราญ ศรีคำมูล, แนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์ของนักบริหาร. [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

http://www.baanjomayut.com/library_3/extension-2/ethics/01.html

²² วิชาที่ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลง จากมีเป็นไม่มี ไม่มีเป็นมี บวกกลายเป็นลบ ลบกลายเป็นบวก จึงมีการแทนสิ่งเหล่านี้ด้วยเส้นเต็มและเส้นขาดสองแบบ เมื่อนำมารวมกันหกเส้นหรือฉกัลักษณะ (ฉกักะ = หก, ลักษณะ = รูปแบบ) เมื่อนำมาหาค่าความน่าจะเป็นก็จะได้รูปแบบการเปลี่ยนแปลงถึงหกสิบสี่แบบ จนกลายมาเป็นแม่แบบของวิชาฮวงจุ้ยหกสิบสี่ช่วยด้วยนั่นเอง ด้วยรูปแบบแห่งความจริง ของการเปลี่ยนแปลงหกสิบสี่แบบนี้เอง มันคือความจริงแท้ที่เดินคู่กับชีวิตคนเรา “อี้จิง” จึงสามารถชี้เส้นทางเดินที่ถูกต้องให้คนเราได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

หนังสือดังกล่าวทำนายได้ไกลเกินกว่าวิทยาศาสตร์ปัจจุบันจะเข้าใจได้ ยิ่งกว่านั้นลัทธิเต๋าและแนวคิดขงจื้อ พุทธศาสนา โดยเฉพาะพุทธศาสนานิกายเซนนั้น มีอิทธิพลต่อปัญญาชนจีนในลักษณะที่ลึกซึ้ง แต่ลึกซึ้ง

แนวคิดขงจื้อเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนซึ่งเน้น “การเข้าสู่ทางโลกีย์ของปुरुชน” เน้นจริยธรรมด้านครอบครัว ซึ่งให้ความสำคัญกับความกตัญญูมากที่สุดด้วยคำสอนที่ว่า “ความดีทั้งหมดเริ่มจากความกตัญญู” ปราชญ์ขงจื้อส่งเสริม “ความเมตตา กรุณา คุณธรรมความถูกต้อง มารยาท ปัญญาและความเชื่อถือศรัทธา” แต่ยังคงกล่าวอีกว่า “ความกตัญญูและการรักพี่น้องมิใช่เป็นรากฐานของความเมตตา กรุณาหรือหรือ?”

จริยธรรมที่มีพื้นฐานมาจากครอบครัวโดยธรรมชาติสามารถโยงไปถึงการชี้นำศีลธรรมของสังคมได้ ความกตัญญูสามารถโยงไปถึงความจงรักภักดีของข้าราชการต่อพระราชา มีคำกล่าวว่า “คนที่กตัญญูและรักพี่น้องไม่ค่อยจะทำผิดต่อผู้ที่อาวุโสกว่าตน” ความรักต่อพี่น้องเป็นความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง และสามารถโยงไปถึงความถูกต้องและความเที่ยงธรรมในหมู่เพื่อน แนวคิดขงจื้อสอนไว้ว่า ในครอบครัวบิดาควรมีความเมตตา บุตรมีความกตัญญู พี่ชายเป็นมิตร น้องชายมีความเคารพ ตรงนี้ความเมตตาของพ่อสามารถโยงไปถึงความเมตตา กรุณาของพระราชาต่อข้าราชการบริวาร ตราบเท่าที่สามารถรักษาไว้ซึ่งจารีตประเพณีของครอบครัวเขาไว้ได้ ศีลธรรมทางสังคมย่อมสามารถดำรงอยู่ได้ “บำเพ็ญตน จัดการครอบครัวของตนให้ดี ปกครองประเทศของคนที่ถูกต้องและทำให้อาณาจักรสงบสุข”

จะเห็นได้ว่า ทั้งสายพุทธและสายเต๋าล้วนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมจีนซึ่งมุ่งเน้น “การหลุดพ้นทางโลกีย์” อิทธิพลของสายพุทธและสายเต๋าคิดแทรกซึมอยู่ทั่วทุกด้านในชีวิตของปुरुชนทั่วไป กิจกรรมที่หยั่งรากลึกของสายเต๋ารวมไปถึงการแพทย์แผนจีน ชีกง เฟิงสุย (ฮวงจุ้ย) และการทำนายดวงชะตา กิจกรรมเหล่านี้รวมทั้งแนวคิดของสายพุทธเกี่ยวข้องกับสวรรค์และนรก บุญกรรมดีช่วยยอมได้รับการตอบสนอง อีกทั้งจริยธรรมตามแนวคิดขงจื้อ ประกอบขึ้นเป็นแก่นของวัฒนธรรมจีน²³

²³ บทวิจารณ์พรรคคอมมิวนิสต์ ตอนที่ 6 ทำไมพรรคคอมมิวนิสต์จีนต้องการทำลายวัฒนธรรมดั้งเดิม [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<https://www.google.co.th/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&ved=0CCoQFjAA&url=http%3A%2F%2Fus.dongtaiwang.com%2Fdo%2FQaak%2FkCPLMGSAEbVLejh%2FZCY%2Fs--H.-W.-J%2Fcomment6w.doc&ei=IXhTUtrREcnRrQeGsoG4Dw&usq=AFQjCNHV31dEyVdujaQt3XHOQ8ucGHa3Wg.หน้า3.>

สายเต๋านั่นความจริง สายพุทธเน้นความเมตตา และลัทธิขงจื้อให้ความสำคัญกับความจงรักภักดี ความอดทน ความเมตตาและคุณธรรมความถูกต้อง “แม้ว่าจะต่างกันในรูปแบบ แต่วัตถุประสงค์ของแต่ละสำนักนั้นเหมือนกัน..... ทุกสำนักดลบันดาลใจให้ผู้คนหวนกลับไปสู่ความกรุณา” สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นแง่คิดที่มีค่ามากที่สุดของวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนที่มีรากฐานอยู่บนความเชื่อในแนวคิดขงจื้อ พุทธและเต๋า

วัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนบรรจุเต็มไปด้วยแง่คิดและหลักการ เช่น สวรรค์ เต๋า เทพ พระพุทธ พรหมลิขิต ความสัมพันธ์แต่ชาติปางก่อน ความเมตตา คุณธรรมความถูกต้อง มารยาท ปัญญา ความเชื่อถือศรัทธา ความซื่อสัตย์ ความละเอียด ความจงรักภักดี ความกตัญญู เกียรติ เป็นต้น ชาวจีนมากมายที่ไม่รู้หนังสือ แต่พวกเขาคุ้นเคยกับละครเวทีและอุปรากร วัฒนธรรมในรูปแบบเหล่านี้เป็นวิถีสำคัญที่ประชาชนทั่วไปได้เรียนรู้ศีลธรรมตามจารีตประเพณี²⁴

นับตั้งแต่การขึ้นสู่อำนาจในปี ค.ศ. 1949 พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้ทุ่มเทกำลังทรัพยากรของประเทศไปกับการทำลายวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีน เจตนาร้ายในครั้งนี้ไม่ได้เกิดจากการที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนกระตือรือร้นที่จะมุ่งสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรม และไม่ใช่ว่าจากความชื่นชมในอารยธรรมตะวันตกอย่างโง่เขลาเท่านั้น หากแต่เกิดจากการยึดติดทางความคิดของพรรคฯ ต่อการต่อต้านวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีน ดังนั้นการทำลายวัฒนธรรมจีนของพรรคฯ นั้นเป็นไปอย่างมีแผน มีการจัดการและอย่างมีระบบ อีกทั้งมีการสนับสนุนการใช้ความรุนแรงของรัฐ นับตั้งแต่ก่อตั้งมา พรรคคอมมิวนิสต์จีนไม่เคยหยุด “การปฏิวัติ” วัฒนธรรมจีน โดยพยายามทุกวิถีทางในอันที่จะทำลายจิตวิญญาณ(แก่น)ของวัฒนธรรมให้หมดสิ้นไป

สิ่งที่ชั่วร้ายยิ่งกว่าการทำลายวัฒนธรรมดั้งเดิมของพรรคคอมมิวนิสต์จีนก็คือ การจงใจใช้อย่างผิดๆ และการลักลอบดัดแปลงวัฒนธรรมดั้งเดิม พรรคคอมมิวนิสต์จีนเชิดชูประวัติศาสตร์ส่วนที่ไม่ดีของจีน สิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อผู้คนเบี่ยงเบนจากค่านิยมทางประเพณี เช่นการต่อสู้ภายในวงราชินิกุลเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ การใช้ยุทธวิธีและการวางแผนก่อนการ ปกครองด้วยระบบเผด็จการและการกดขี่ พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้จัดทำมาตรฐานศีลธรรม วิธีคิด และระบบอภิปรายในแบบฉบับของตนเองจากตัวอย่างประวัติศาสตร์ส่วนที่ไม่ดีเหล่านี้ ในการนี้พรรคคอมมิวนิสต์จีนสร้างความเข้าใจผิดแก่ประชาชนว่า “วัฒนธรรมพรรค” นั้นสานต่อวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนอย่างแท้จริง พรรคคอมมิวนิสต์จีนยังได้ใช้ประโยชน์จากการต่อต้าน “วัฒนธรรมพรรค” ของผู้คนบางกลุ่ม ในการยุยงให้ประชาชนละทิ้งวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนมากยิ่งขึ้น

²⁴ เฟิงอ๋าง. หน้า4.

การทำลายวัฒนธรรมดั้งเดิมของพรรคคอมมิวนิสต์จีนได้นำความหายนะมาสู่ประเทศจีน ไม่เพียงแต่ทำให้ศีลธรรมสูญหายไปจากจิตใจผู้คนเท่านั้น ประชาชนยังถูกโฆษณาชวนเชื่อล้างสมองด้วยทฤษฎีที่ชั่วร้ายของพรรคคอมมิวนิสต์จีน

ดังนั้นการที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนทำลายวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนจึงเป็นการทำลายศีลธรรมของชนชาติจีนโดยตรง และเป็นการบ่อนทำลายพื้นฐานของความสุขสงบและความปรองดองในสังคม²⁵

การทำลายวัฒนธรรมของชาติก็เป็นขั้นตอนของการก่อตั้ง “วัฒนธรรมพรรค” ด้วยพรรคคอมมิวนิสต์จีนลบสำนึกของมนุษย์และวิจารณ์ญาณด้านศีลธรรม ผลักไสให้ประชาชนหันหลังให้กับวัฒนธรรมดั้งเดิม หากวัฒนธรรมของชาติถูกทำลายไปโดยสิ้นเชิง แก่นของชาติจะสูญหายไปกับมันและจะเหลือไว้แต่เพียงชื่อซึ่งไม่มีความหมายของความเป็นชาติ ในเวลาเดียวกัน การทำลายวัฒนธรรมดั้งเดิมได้นำมาซึ่งความเสียหายทางวัตถุต่อประเทศจีนอย่างคาดไม่ถึง

วัฒนธรรมดั้งเดิมให้ความสำคัญต่อการรวมเป็นหนึ่งของสวรรค์และมนุษย์ และประสานการอยู่ร่วมกันของมนุษย์กับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืน พรรคคอมมิวนิสต์จีนยินดีปรีดาที่จะประกาศ “การต่อสู้กับสวรรค์และโลก” วัฒนธรรมของพรรคคอมมิวนิสต์จีนเกี่ยวข้องโดยตรงในการทำให้สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของชาติเสื่อมโทรมในทุกวันนี้ ยกตัวอย่างเช่น เรื่องแหล่งน้ำ จากการละทิ้งค่านิยมที่สืบทอดมาแต่โบราณที่ว่า “ผู้ดีสงวนความมั่งคั่ง แต่เขาสร้างทรัพย์สมบัติอย่างสมควร” คนจีนทำลายทรัพยากรทางธรรมชาติและสร้างมลภาวะให้แก่สิ่งแวดล้อมอย่างไม่บันยะบันยัง ในปัจจุบันกว่าร้อยละ 75 ของแม่น้ำ 50,000 กิโลเมตร (30,000 ไมล์) ในประเทศจีนนั้น ปลาไม่สามารถจะอยู่ได้ ปริมาณน้ำบาดาลมากกว่า 1 ใน 3 ถูกปนเปื้อนด้วยมลพิษมากกว่าทศวรรษแล้ว และเวลานี้สถานการณ์ยิ่งเลวร้ายมากขึ้นเรื่อย ๆ มีปรากฏการณ์ที่ประหลาดเกิดขึ้นในแม่น้ำเวยเหอ (Weihe) ดังนี้: เด็กคนหนึ่งขณะเล่นจุดไฟอยู่ที่แม่น้ำซึ่งปนเปื้อนไปด้วยน้ำมัน ทันทีที่สะเก็ดไฟตกลงไปบนผิวน้ำ เกิดเป็นไฟลูกสูงห้าเมตร (16 ฟุต) ไฟลูกลามไปถึงต้นหลิวสิบกว่าต้นที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงจนไหม้เกรียม จะเห็นได้ว่ามันเป็นไปไม่ได้ที่ผู้คนที่ใช้และดื่มจากแม่น้ำนี้จะไม่เกิดเป็นโรคมะเร็งหรือโรคประหลาดอื่น ๆ ปัญหาสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น การเกิดภาวะทะเลทรายและภาวะดินเค็มทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน ตลอดจนมลภาวะที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเพราะสังคมที่ไม่เคารพธรรมชาติ

วัฒนธรรมดั้งเดิมนั้นเคารพชีวิต เคารพธรรมชาติ พรรคคอมมิวนิสต์จีนส่งเสริม “การจลาจลที่หาเหตุผลมาประกอบได้” และทำให้เห็นว่า “การต่อสู้กับมนุษย์ด้วยกันนั้นเต็มไปด้วยความสนุกสนาน” เพื่อการปฏิวัติพรรคสามารถสังหารและทำให้ประชาชนอดตายนับหลายล้านคนได้ สภาพการณ์นี้ทำให้

²⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า2.

ประชาชนเคยเมຍกับชีวิต และสิ่งเหล่านี้ได้พัฒนาไปสู่การแพร่ขยายของสินค้าปลอมและสินค้ามีพิษในตลาด ตัวอย่างเช่นที่เมืองฟู่หยาง มณฑลอันฮุย เด็กทารกที่แข็งแรงในวัยเลี้ยงดูด้วยนมจำนวนมากมีพัฒนาการผิดปกติ แขนขาสั้น ร่างกายผ่ายผอมอ่อนแอ มีศีรษะใหญ่ผิดปกติ มีเด็กทารกแปดคนเสียชีวิตจากโรคประหลาดนี้ จากการตรวจสอบพบว่า สาเหตุของความผิดปกติเกิดจากการกินนมผงที่เป็นพิษซึ่งผลิตโดยผู้ผลิตที่ใจดำและโลกต้องการทำไมากๆ

ผู้ผลิตบางคนป้อนฮอร์โมนและยาปฏิชีวนะให้กับปู และเต่า บางรายผสมแอลกอฮอล์สำหรับงานอุตสาหกรรมในเหล้าไวน์ เคลือบข้าวสารด้วยน้ำมันสำหรับอุตสาหกรรม และพอกแป้งขนมปังให้ขาวด้วยสารฟอกขาวสำหรับอุตสาหกรรมเป็นเวลาแปดปี มีผู้ผลิตรายหนึ่งในจังหวัดเหอหนานได้ผลิตน้ำมันสำหรับอาหารนับแสนๆ ตันในทุกเดือน โดยใช้วัสดุต่าง ๆ ที่มีสารก่อมะเร็ง เช่นน้ำมันที่ใช้แล้ว น้ำมันที่สกัดจากเศษอาหารเหลือทิ้ง หรือคราบไขมันจากน้ำล้างผักหรือน้ำล้างอาหารเป็นต้น การผลิตอาหารที่มีพิษไม่ใช่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเฉพาะที่เฉพาะแห่งเท่านั้น หากแต่เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปในประเทศจีน ปัญหานี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการทำทุกวิถีทางในการที่จะให้ได้มาซึ่งความสุขสบายทางวัตถุ ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังจากที่วัฒนธรรมถูกทำลายไป และความตกต่ำถดถอยของศีลธรรมมนุษย์²⁶

ผลของการปฏิวัติวัฒนธรรม ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจแบบทุนนิยมโดยปราศจากจริยธรรม ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อประเทศเท่านั้น ยังได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตชาวจีนเป็นอย่างมากอีกด้วย ในปัจจุบันเราไม่อาจปฏิเสธได้ว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับคนจีน กับประเทศจีน นอกจากเรื่องที่ดินกลายเป็นมหาอำนาจในหลายๆ ด้าน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการต่างประเทศ และยักรวมถึงพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของคนจีนด้วย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนั้น เราสามารถที่จะพบเห็นได้ตามสื่อทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หรือแม้กระทั่งการเล่าต่อๆ กันมา เกี่ยวกับพฤติกรรมของคนจีนที่อาจจะเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในสายตาของคนภายนอก เช่น ในกรณีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในต่างประเทศ ซึ่งภายหลังจากที่เศรษฐกิจของประเทศจีนได้เติบโตมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ชาวจีนส่วนมากมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถเดินทางออกไปท่องเที่ยวในต่างประเทศทั่วโลกจำนวนมหาศาล ซึ่งจากพฤติกรรมของชาวจีน ทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมากในวงกว้างกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของคนจีนในการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการไม่เข้าแถว การลัดคิว การถ่มน้ำลายตามพื้นทั้งร้านค้าและตามท้องถนน การไม่กดชักโครกหลังการขับถ่าย การส่งเสียงโหวกเหวกโวยวายทำให้เป็นที่รำคาญต่อบุคคลอื่นๆ เป็นต้น ในจำนวนคนที่ออกมาวิจารณ์นั้น ไม่เพียงแต่เป็นคนต่างชาติ แม้แต่คนในประเทศจีนด้วยกันเองก็ได้ออกมาวิจารณ์และเล่าถึงประสบการณ์ที่เจอกับตนเอง

²⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 22.

สิ่งที่เกิดขึ้นนั้น ยังไม่รวมถึงการที่สังคมจีนที่เป็นเรื่องธรรมดาที่ทำกันอย่างแพร่หลายไปแล้ว เช่น การทำของเลียนแบบ ไม่ว่าจะเป็นของใช้หรือของกิน เป็นต้น ซึ่งจากที่เราได้ยืมข่าวเกี่ยวกับนมผงที่เป็นข่าวดัง ที่ทำให้คนที่กินขาดวิตามินและเป็นโรคขาดสารอาหารจนเป็นที่มาของข่าว และผู้ที่ได้กระทำความผิดได้รับการลงโทษทางกฎหมายโดยการประหาร ถึงแม้จะมีการลงโทษอย่างรุนแรง หากแต่เงินก็เป็นสิ่งที่ล่อใจและพร้อมที่จะเสี่ยง แสดงให้เห็นว่าคนจีนในปัจจุบันนี้เห็นแก่เงินและวัตถุมากกว่าที่จะยอมทำตามศีลธรรม-จริยธรรมที่มีมาแต่ดั้งเดิม

นอกจากนั้น เรายังเห็นได้จากนโยบายต่างๆ ของรัฐบาลจีนที่ออกมาในช่วงต้นปี ค.ศ. 2013 เช่น นโยบายการออกเป็น "กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุ" หรือที่เรียกกันว่า "กฎหมายกตัญญู" ที่กำหนดให้สมาชิกภายในครอบครัวต้องกลับไปเยี่ยมพ่อแม่ หรือญาติผู้สูงอายุของตนเอง และมีข้อกำหนดที่ชัดเจนว่า ต้องไม่ให้ผู้สูงอายุในบ้านอยู่อย่างโดดเดี่ยว ลูกหลานที่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน กับพ่อแม่ต้องกลับไปเยี่ยมท่านบ่อยๆ และเปิดโอกาสให้พ่อแม่สามารถฟ้องร้องกับลูกหลานได้ อันเป็นสิ่งที่สะท้อนสภาพของความเป็นจริงของสังคมจีนปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลกังวลว่าจะมีผู้สูงอายุจะถูกทอดทิ้งมากขึ้นในยุคที่ประชาชนวัยชราครองเมืองอย่างทุกวันนี้ ในความจริงแล้วความกตัญญูเป็นศีลธรรมข้อสำคัญของสังคมโบราณของจีน ซึ่งข้อเสนอว่า ความกตัญญูถือเป็นศีลธรรมข้อแรกในบรรดาศีลธรรมทั้งหมด เพราะศีลธรรมเป็นรากฐานค้ำจุนประเทศ หากขุนนางจงรักภักดีต่อพระเจ้าจักรพรรดิประหนึ่งบุตรกตัญญูต่อบิดา ประเทศชาติย่อมเปี่ยมด้วยสันติสุข แต่ภายหลังการเกิดปฏิวัติวัฒนธรรม สิ่งเหล่านี้ได้เลือนหายไปจากสังคมจีนอย่างมาก สิ่งที่เกิดขึ้นทั้งหมดนั้นล้วนแต่เป็นผลกระทบของปฏิวัติวัฒนธรรมทั้งสิ้น²⁷

เราสามารถพบเห็นข่าวที่เกิดจากปัญหาด้านจริยธรรมของชาวจีนได้ตามหน้าหนังสือพิมพ์ หรือสื่อต่างๆ ได้ในทุกวัน สิ่งเหล่านี้แสดงถึงปัญหาที่เริ่มจะทวีความรุนแรงขึ้น และก็เป็นปัญหาที่ส่งผลอย่างยิ่งใหญ่ต่อไปในอนาคตต่อไป ไม่ใช่แค่ในประเทศจีน แต่ยังรวมไปถึงต่างประเทศที่ประชาชนชาวจีนได้เข้าไปอาศัยอยู่ ปัญหาที่เกิดขึ้นจะทำให้เห็นว่าในอนาคตประเทศต่าง ๆ นั้น อาจจะกลายเป็นประเทศที่ประสบปัญหาเช่นเดียวกับประเทศจีนก็เป็นได้

²⁷ ชมน จันทนเทศ, “ปฏิวัติวัฒนธรรมและผลกระทบต่อประเทศจีนปัจจุบัน,” (สารนิพนธ์บัณฑิต ภาควิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2556), หน้า 38.

ปัญหาด้านจริยธรรมของจีนในปัจจุบันจากชาวต่าง ๆ

กังวลเด็กจีนรุ่นใหม่ทำลายจารีตประเพณี รบ.สั่ง ร.ร.เปิดสอน “มารยาท”²⁸

แฟ้มภาพ - กลุ่มเด็กนักเรียนจีนเดินทางเรียนวัฒนธรรมและสันติภาพที่กรุงไคโร ประเทศอียิปต์ เมื่อปี 2551 ซึ่งขณะนี้รัฐบาลจีนออกนโยบายให้โรงเรียนสอนมารยาทให้เด็กนักเรียนจีน เกรงเด็กจีนรุ่นใหม่ทำลายอารยธรรมที่สั่งสมมาหลายพันปี (ภาพเอเยนซี)

จากรายงานข่าวของสำนักข่าวผู้จัดการที่อ้างจากสำนักข่าวเอเอฟพีรายงานว่า กระทรวงศึกษาธิการจีนสั่งให้โรงเรียนจีนต้องสอนให้นักเรียนเรียนรู้มารยาท เนื่องจากรัฐบาลกังวลว่า พฤติกรรมที่ไร้มารยาทของเด็กยุคใหม่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อาจจะทำให้แผ่นดินมังกรอันเก่าแก่อุดมไปด้วยวัฒนธรรมจารีตพิธีกรรมต้องแปดเปื้อนได้

เว็บไซต์กระทรวงศึกษาธิการจีนแนะนำแนวทางว่า “ครูบาอาจารย์ต้องจัดหลักสูตรสำหรับเด็ก ประถมให้รู้จักวัฒนธรรมมารยาทที่ซับซ้อน เคารพผู้อาวุโส และมารยาทที่เหมาะสมบนโต๊ะอาหาร”

ขณะที่โรงเรียนมัธยมต้นจะต้องสอนวิธีการพูดจาอย่างสุภาพและนอนบ่นกับผู้อื่น การแต่งกายให้เหมาะสม และการใช้โทรศัพท์ อีเมล การส่งข้อความ หรือจดหมายต่าง ๆ อย่างมีมารยาท

ส่วนเด็กมัธยมปลายก็ควรเรียนรู้พื้นฐานการสนทนาอย่างสุภาพระหว่างบุคคล การดูแลเรื่องการแต่งกายและทรงผมให้เรียบร้อยและการเข้าแถวรับบริการก่อน-หลัง

โดยทั่วไปแล้ว คนจีนมักมีชื่อเสียงในทางไม่ดีเรื่องการแซงคิว การคายอาหาร บ้วนน้ำลาย ทิ้งขยะเรี่ยราด ซึ่งเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจทั้งในจีนเองและสายตาชาวต่างชาติ

²⁸ ผู้จัดการออนไลน์, กังวลเด็กจีนรุ่นใหม่ทำลายจารีตประเพณี รบ.สั่ง ร.ร.เปิดสอน “มารยาท” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9540000010116> [25 มกราคม 2554].

รัฐบาลปักกิ่งได้ออกรณรงค์ฟื้นฟูคุณภาพพลเมือง ช่วงก่อนมหกรรมกีฬาโอลิมปิก เมื่อปี พ.ศ. 2551 เนื่องจากเกรงว่านิสัยไม่ดีหลายอย่างจะทำให้จีนต้องอับอายขายหน้าประชาชนและชาวโลก อย่างไรก็ตาม นิสัยหลายอย่างที่คนนอกมองว่าไม่ดีนั้น ยังคงมีอยู่ให้เห็นเป็นธรรมดาทั้งในปักกิ่งหรือที่ไหนก็ตามบนแผ่นดินจีน

วิเคราะห์ข่าวข้างต้น

สิ่งที่รัฐบาลทำนั้น ก็เสมือนเป็นกระจกสะท้อนกลับมาว่าสังคมจีนประสบปัญหาเข้าสู่ขั้นวิกฤติแล้วเมื่อต้นเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา สภาประชาชนจีนประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุฉบับใหม่ ซึ่งมีมาตราหนึ่งกำหนดว่า “สมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ห่างจากผู้สูงอายุในครอบครัวต้องกลับมาเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุบ่อยๆ” กฎหมายนี้จึงได้ชื่อว่าเป็น “กฎหมายกตัญญู” ความกตัญญูเป็นศีลธรรมข้อสำคัญของสังคมโบราณของจีนซึ่งจื๊อสอนว่า ความกตัญญูถือเป็นศีลธรรมข้อแรกในบรรดาศีลธรรมทั้งหมด เพราะเป็นศีลธรรมเป็นรากฐานค้ำจุนประเทศ หากขุนนางจงรักภักดีต่อพระจักรพรรดิประหนึ่งบุตรกตัญญูต่อบิดา ประเทศชาติย่อมเปี่ยมด้วยสันติสุข สังคมโบราณของจีนมีหนังสือชื่อ “24 ยอดกตัญญู” ที่รวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับความกตัญญูของบัณฑิตจีน 24 เรื่อง เช่น เรื่องราวของชายหนุ่มผู้แบกข้าวสารและผลไม้ข้ามป่าเขาไปให้พ่อแม่ โดยตัวเองอดทนทานหญาตามเส้นทาง หรือเรื่องราวของชายหนุ่มซึ่งเมื่อเห็นพ่อถูกยุงกัดในยามค่ำคืนก็ถอดเสื้อผ้าของตัวเองมานั่งโอบพ่อเพื่อให้ยุงมารุมตัวเองแทนที่พ่อนั่งสอเล่มดังกล่าวกลับเป็น “หนังสือต้องห้าม” ในช่วงปฏิวัติวัฒนธรรมของเหมา เจ๋อตง เพราะเหมา เจ๋อตงเห็นว่า ศีลธรรมของขงจื๊อและสังคมจีนโบราณ (ซึ่งมีความกตัญญูมาเป็นลำดับแรก) เป็นรากฐานของสังคมที่แบ่งชนชั้นและปราศจากความเท่าเทียม ดังนั้น เพื่อที่จะทำลายสังคมศักดินาลงให้สิ้นซากและสร้างสรรค์วัฒนธรรมใหม่แห่งความเท่าเทียมตามความฝันของคอมมิวนิสต์ เหมา เจ๋อตงจึงส่งเสริมให้ลูกสามารถโจมตีและกล่าวโทษพ่อแม่ตัวที่มีความคิดคร่ำครึไม่ทันสมัย จนทำให้ช่วงปฏิวัติวัฒนธรรมได้รับการจดจำว่าเป็นช่วงเวลาอันโหดร้ายที่เยื่อใยทางครอบครัวในสังคมจีนถูกทำลาย ความรักและความไว้น้ำใจภายในครอบครัวสูญสิ้นลง ความคิดทางการเมืองและอุดมการณ์ทางการเมืองเข้ามาแทนที่ศีลธรรมสุดท้ายนำพาประเทศจีนเข้าสู่ยุคแห่งความวุ่นวายยาวนานนับสิบปี

ภายหลังสิ้นสุดการปฏิวัติวัฒนธรรม ตั้งแต่ เลี้ยวผิงผู้นำคนใหม่ได้ดำเนินการเปิดและปฏิรูปประเทศผู้นำจีนรุ่นใหม่ค่อยๆ ฟื้นฟูศีลธรรมโบราณขึ้นมาเป็นจุดยึดเหนี่ยวจิตใจของคนจีน ความกตัญญูค่อยๆ ทยอยมาเป็นศีลธรรมอันควรสรรเสริญ และความกตัญญูภายในบ้านก็ค่อยๆ ทยอยไปสู่ความกตัญญูต่อบ้านเมือง (ซึ่งก็คือพรรคคอมมิวนิสต์นั่นเอง) เมื่อไม่นานมานี้ทางการจีนได้ทำการเรียบเรียง

"24 ยอดกตัญญูเวอร์ชันทันสมัย" ประกอบด้วยเรื่องราวร่วมสมัยอันประทับใจ เช่น ลูกกตัญญูที่สอนพ่อแม่เล่นอินเทอร์เน็ต หรือลูกกตัญญูที่ทำงานอย่างหนักเพื่อหาเงินมาซื้อประกันสุขภาพให้พ่อแม่

จนมาถึงวันนี้ การส่งเสริมความกตัญญูผ่านระบบการศึกษาและสื่อสารมวลชนของรัฐได้ยกระดับขึ้นอีกขั้นหนึ่งไปสู่การออก "กฎหมายกตัญญู" พูดย่างๆ ว่า ต่อจากนี้ใครไม่กลับไปเยี่ยมพ่อแม่ไม่ใช่แค่ผิดศีลธรรมเท่านั้น แต่ยังผิดกฎหมายด้วย บริษัทห้างร้านก็ต้องอนุญาตให้คนงานสามารถลาทำงานไปเยี่ยมพ่อแม่ได้เช่นเดียวกับที่ชายไทยมีสิทธิลาบวชได้

ค่านิยมของสังคมจีนที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว โดยก่อนหน้านี้ไม่กี่ปีรัฐบาลจีนยังให้รางวัลคนงานที่ไม่ลางานกลับบ้านในช่วงตรุษจีนโดยตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติงานไม่ยอมหยุดพัก สรรเสริญว่าคนงานเหล่านี้ทำเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตนสมกับค่านิยมคอมมิวนิสต์ แต่มาถึงวันนี้สังคมคอมมิวนิสต์จะย้อนยุคกลับไปเป็นสังคมจีนโบราณและศีลธรรม "โบราณคร่ำครึ" ดูจะกลายมาเป็น "ความดีงามอันเป็นนิรันดร์"

รัฐบาลจีนให้เหตุผลว่า สิ่งนี้เป็นแนวทางที่ตอบรับกับการเป็นสังคมผู้สูงอายุของจีนก่อนหน้านี้กฎหมายบังคับให้มีลูกคนเดียวได้ประสบความสำเร็จในการลดจำนวนประชากร แต่ก็ส่งผลให้โครงสร้างประชากรของจีนบิดเบี้ยว กล่าวคือ ยิ่งนานวัน สัดส่วนคนแก่สูงกว่าคนหนุ่มสาวมากขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นเมื่อเรียนผูกก็ต้องเรียนแก้ ในเมื่อเคยออกกฎหมายบังคับให้มีลูกคนเดียวได้ก็ต้องออกกฎหมายมาบังคับให้ลูกคนเดียวเหล่านี้กตัญญูพ่อแม่ตัวเองได้ด้วย ตามสถิติทางการของรัฐบาล คนแก่ในวัยเกษียณของจีนมีราว 180 ล้านคน โดยมากกว่าครึ่งหนึ่งในจำนวนนี้ไม่ได้อยู่อาศัยกับลูก ถ้าขงจื๊อยังอยู่คงตกใจช็อกกับสถิตินี้ เพราะสังคมจีนโบราณมีกฎเหล็กที่ว่า "พ่อแม่ยังอยู่ไม่เดินทางไกล" แต่ในยุคแข่งรวยแข่งดีแข่งเด่นในปัจจุบัน ลูกๆ ต่างต้องเดินทางเข้าเมืองไปเรียนหนังสือและทำงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าและความร่ำรวยของตนส่วนตัวพ่อแม่เองไม่เพียงสนับสนุน หากยังเป็นห่วงทุกข์สุขของลูกตลอดทางด้วย

คนที่เห็นด้วยกับ "กฎหมายกตัญญู" กล่าวทำนองว่า กฎหมายนี้จะช่วยยกระดับความสำคัญของศีลธรรมโบราณข้อนี้ เห็นไหมว่า เพียงกฎหมายประกาศใช้ได้ไม่กี่วันก็สร้างกระแสกตัญญูฟีเวอร์จนกลายเป็นแฟชั่นในหมู่หนุ่มสาวจีนแล้ว

แต่กลุ่มผู้ไม่เห็นด้วยจนถึงแตกตื่นเสียดสีก็เช่นนักเขียนชื่อดังคนหนึ่งของจีน ซึ่งเขียนบทความเมื่อไม่นานมานี้ว่า เขาเห็นด้วยกับความกตัญญู เพียงแต่เรื่องศีลธรรมไม่ใช่ปริวิตของกฎหมาย "การออกกฎหมายบังคับให้คนกตัญญูก็เหมือนการออกกฎหมายบังคับให้คู่สมรสต้องมีเพศสัมพันธ์ต่อกัน ความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นเรื่องของภาระหน้าที่ตามธรรมชาติ ไม่ใช่ภาระหน้าที่ตามกฎหมาย"

“กฎหมายกตัญญู” ไม่ได้กำหนดโทษอาญาของการฝ่าฝืนไว้ และไม่ได้ขยายความว่าที่ต้อง “กลับมาเยี่ยมผู้สูงอายุบ่อยๆ” นั้นต้อง “บ่อย” แค่ไหน แต่ศาลสามารถใช้ดุลยพินิจในการปรับใช้กฎหมายดังกล่าวประกอบในทางแพ่งตามแต่กรณี ดังที่กฎหมายใหม่ออกมาได้ไม่กี่วัน ศาลเมืองอู่ซีได้สั่งให้คู่สามีภรรยาต้องกลับไปเยี่ยมแม่ในวัย 77 ปีซึ่งฟ้องต่อศาลว่าถูกลูกๆ ทอดทิ้งโดยให้กลับไปเยี่ยมแม่ทุกๆ 2 เดือนเพื่อสนอง “ความต้องการทางจิตใจ” ของท่านและสั่งให้จ่ายค่าบำรุงเลี้ยงดูด้วย

กรณีของจีนเป็นตัวอย่างที่ดีของความพลิกผันของ “สังคมสมัยใหม่” จากที่เคยพยายามถอนรากถอนโคนของเก่าก็กลับไปแสวงหาของดีมีอยู่ ขณะเดียวกันสังคมสมัยใหม่ชอบพูดถึงศีลธรรม แต่เอาเข้าจริงๆ กลับไม่เหลือพลังทางศีลธรรม จึงต้องลู่หน้าปะจุมุกด้วยการแปลงศีลธรรมให้เป็นตัวบทกฎหมาย เอาศีลธรรมมาแปลงเป็นกฎหมาย อาจไม่ได้ทำให้เกิดมรรคผลจริงจางอะไรขึ้นมา แต่อย่างน้อยก็ทำให้ “คนสมัยใหม่” หลายคนรู้สึกดีขึ้น²⁹

ในความเห็นส่วนตัวแล้ว ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับนักเขียนชื่อดังคนหนึ่งของจีนข้างต้น ที่กล่าวว่า ความกตัญญูเป็นเพียงแต่เรื่องศีลธรรม ไม่ใช่เรื่องของกฎหมาย เพราะความกตัญญูเป็นสิ่งที่ลูกหลานพึงระลึกได้ด้วยจิตสำนึก มิใช่เพราะการโดนบังคับให้กตัญญู หากเกิดปัญหาที่มีผู้ที่อกตัญญูมากขึ้นทุกวัน รัฐบาลควรจะใช้วิธีปลูกฝังให้รู้ถึงบุญคุณของบิดามารดา ให้พวกเขาได้ตระหนักรู้เองโดยจิตสำนึกของพวกเขาดีกว่าใช้กฎหมายบังคับ

²⁹ อาร์ม ตั้งนิรันดร, **จีนออก “กฎหมายกตัญญู”** [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/opinion/china/20130718/517912/จีนออก-กฎหมายกตัญญู.html> [18 กรกฎาคม 2556].

สลดใจ! เด็ก 2 ขวบโดนรถทับ แต่คนเดินผ่านไปมา ไม่มีใครสนใจช่วย³⁰

ภาพจากกล้องวงจรปิด เผยวินาทีที่เด็กหญิงเดินมองหาพี่ และถูกรถชนทับร่าง

สื่อออนไลน์จีน SinaWeibo เผยคลิปจากกล้องวงจรปิด บันทึกเหตุการณ์รถตู้ชนทับเด็กหญิงวัย 2 ขวบในตลาดเมืองฝอซัน มณฑลกวางตุ้ง (กวางตุ้ง) เมื่อวันที่ 13 ต.ค.2011 โดยเรื่องที่น่าสลดหดหู่ยิ่ง คือ หลังจากเด็กถูกรถบรรทุกชนและทับจนบาดเจ็บไม่สามารถลุกขึ้น ผู้คนที่อยู่ใกล้เคียงจำนวนมากต่างเดินผ่านไปอย่างไร้น้ำใจที่จะให้ความช่วยเหลือเด็กน้อยคนนี้

รายงานข่าวกล่าวเมื่อวันที่ 16 ต.ค.ว่า สื่อจีนหลายสำนักต่างรายงานถึงเหตุการณ์ที่น่าสลดใจนี้ว่า นอกจากความเล้งน้ำใจไร้จิตสำนึกช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ของผู้คนที่เดินผ่านไปมาแล้ว ที่สลดกว่านั้นคือ ทั้งที่เห็นเด็กบาดเจ็บอยู่กลางถนน รถบรรทุกอีกคันยังแล่นผ่านทับร่างเด็กที่บาดเจ็บคนนั้นซ้ำเป็นคันที่สอง ขณะที่ผู้คนเดินไปมานับสิบคน ก็ต่างเพิกเฉยเลี้ยวมอง ไม่มีใครยื่นมือมาช่วยเหลือเด็กเคราะห์ร้ายคนนี้เลย

เวลาผ่านไปนานเกือบ 5 นาทีต่อมา จึงมีสตรีที่กำลังเดินเก็บเศษขยะริชเคิลคนหนึ่ง วิ่งเข้ามาอุ้มเด็กน้อยหลบออกมาข้างถนน และถามหาผู้ปกครองเด็ก ซึ่งในเวลานั้นมารดาของเด็กหญิงได้มาพบเห็นพอดี และวิ่งเผลอเข้าอุ้มร่างลูกสาวของตนพาส่งโรงพยาบาล

³⁰ ผู้จัดการออนไลน์, สลดใจ! เด็ก 2 ขวบโดนรถทับ แต่คนเดินผ่านไปมา ไม่มีใครสนใจช่วย [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9540000132078> [17 ตุลาคม 2554].

ภาพเหตุการณ์ทั้งหมดนี้ ถูกบันทึกไว้ด้วยกล้องวงจรปิด ซึ่งผู้ปกครองของเด็กแทบไม่เชื่อสายตาในสิ่งที่เห็น คลิปความยาว 7 นาที มีผู้คนเดินผ่านไปมา 18 คน นอกจากสตรีเก็บเศษขยะแล้ว ไม่มีคนเดินผ่านไปมาคนใดที่คิดจะช่วยเหลือเด็กหญิงคนนี้เลย

สถานีโทรทัศน์ Southern Television รายงานว่า เด็กหญิงวัย 2 ขวบ คนนี้ ชื่อ เยว่เยว่ เป็นลูกของแม่ค้าที่ขายของในตลาดในบริเวณนั้นเอง

รายงานข่าวกล่าวว่า คนจีนที่ติดตามข่าวจำนวนมากโกรธแค้นแทนบิดาของเด็ก และต่างก็ประณามความไร้น้ำใจและจิตสำนึกของผู้คนในตลาดแห่งนั้น ขณะที่รายงานล่าสุด (17 ต.ค.) โรงพยาบาลได้แจ้งว่า หนูน้อยเยว่เยว่ได้เสียชีวิตแล้วเนื่องจากสมองได้รับการกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง และไม่อาจหายใจได้ด้วยตนเอง ก่อนที่จะแก่ข่าวในวันต่อมา (18 ต.ค.) ว่ายังไม่เสียชีวิต โดยไซนาเดลีได้รับการยืนยันจากมารดาและแพทย์ของเด็ก ว่าเยว่เยว่ ยังมีชีวิตอยู่ แต่อยู่ในสภาพสมองตาย

ขณะที่หลายฝ่ายยังมีความหวังแม้มีความเสี่ยงที่จะประคองชีวิตอยู่ในสภาพของเจ้าหญิงนิทรา บิดาของเยว่เยว่ก็กล่าวกับ เซาท์ไชน่ามอร์นิงโพสต์ เมื่อวันที่ 16 ต.ค. ว่า ลูกของเขาออกเดินตามหาพี่ในตลาดโดยพลัดกับแม่ของเธอ ซึ่งวิ่งตามออกมาแต่พลัดสวนกัน เขากล่าวด้วยว่า รู้สึกสิ้นหวัง เจ็บปวดกับผู้ที่เดินผ่านไปมา โดยไม่คิดแม้แต่จะพยายามช่วยเด็กเล็กๆ ปางตายคนนี้เลย และอยากจะถามคนขับรถว่า “พ่อแม่และครูสอนอะไรเขามา ชีวิตของเขาถึงมีแต่เรื่องทำมาหากินแค่นั้น ไม่สนใจใครเลยใช่ไหม”

“ผมคิดว่าเขาคงอยากให้ลูกผมตายไปเลย เพราะจะได้ไม่ต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าชุดเซยอื่นๆ” พ่อของเยว่เยว่กล่าว

เจ้าหน้าที่ตำรวจรายงานว่า ขณะนี้สามารถจับกุมตัวคนขับรถคนที่สองได้แล้ว และตามคำบอกเล่าจากพ่อของเยว่เยว่ ก็รู้แล้วว่าคนขับรถคนแรกเป็นใคร โดยชายคนนั้นโทรมาคุยกับพ่อของเยว่เยว่ว่าต้องการค่าใช้จ่ายบางส่วนไม่ต้องการให้เอาเรื่องเอาราว

ข่าวของหนูน้อยเยว่เยว่นี้เป็นที่สนใจต่อสาธารณชนอย่างมาก โดยสื่อและประชาชนจีนที่ติดตามข่าวจำนวนมากต่างวิพากษ์วิจารณ์ถึงความเลื่อมใสไร้น้ำใจของผู้คน และตั้งคำถามว่าเกิดอะไรขึ้นกับสังคมไปแล้ว

สตรีจูงเด็กเดินเลี้ยวผ่าน หนูน้อยที่นอนบาดเจ็บ โดยไม่ให้ความช่วยเหลือ (ภาพจากคลิปฯ)

"เยร์เยร์" เด็กหญิง วัย 2 ขวบ ขณะรักษาตัวอยู่ในห้องไอซียู โรงพยาบาลทหารฯ ภายใต้การดูแลของแพทย์อย่างใกล้ชิด เมื่อวันที่ 16 ต.ค. โดยมีรายงานว่าเสียชีวิต แต่ก็ได้รับการยืนยันแก้ไขว่าในวันต่อมา จาก ไซนาเดลี และ Sina Weibo ว่า เธอยังมีชีวิตอยู่ (ภาพจากคลิปฯ)

วิเคราะห์ข่าวข้างต้น

ถาม: คุณไม่รู้หรือว่าอะไรดี อะไรชั่ว ?

ตอบ: รู้ แต่.... ไม่มีทางเลือก

สิ่งเหล่านี้คือความรู้สึกของคนจีนหลายคนที่ได้มีโอกาสบอกกล่าวกับข้าพเจ้า ระบบการศึกษาจีนไม่ว่าจะเป็นครอบครัว หรือโรงเรียนมักพร่ำสอนนักเรียนว่า “อะไรดี อะไรชั่ว” ตามปกติเหมือนในโรงเรียนไทยทั่วไป และนักเรียนทุกคนที่เติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็ได้แยกแยะว่า “อะไรดี อะไรชั่ว” คนจีนไม่สามารถชินกับการปล่อยให้คนตายไปต่อหน้าต่อตา แต่เหตุไฉนเหตุการณ์สะเทือนอารมณ์จึงบังเกิดขึ้นได้

ถาม: เหตุการณ์นี้คุณจะทำอะไร ? โทษผู้ปกครองไม่ดูแลลูก โทษคนขับรถบรรทุกใจอำมหิต โทษคนที่ผ่านไปผ่านมาไร้มนุษยธรรม โทษหมอไม่เก่ง หรือโทษเวรโทษกรรม...

ภาวะ “ไม่กล้าเลือกที่จะช่วย” ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าคนที่อยู่ตรงหน้าก็เป็นเพื่อนมนุษย์และเป็นคนจีนร่วมชาติ ชาวจีนที่มาทำงานในไทยคนหนึ่งเผยว่า “ผมมองลึกไปกว่าการมองสิ่งที่เกิดขึ้นตรงหน้า เราต้องมองไปถึงโครงสร้างทางสังคมบางประการที่ทำให้คนจีนไม่มีทางเลือก”

“หลายแห่งเคยเกิดเหตุการณ์ลักษณะที่ว่า คนแกล้งลงกลางถนน แล้วคนเข้าไปช่วย สุดท้ายคนแกล้งกลับบอกว่าคนที่มาช่วยเป็นคนทำร้าย เมื่อเกิดเหตุลักษณะทำคุณบูชาโทษ โปรดสัตว์ได้บาปเช่นนั้น หากเข้าคนจีนก็ไม่กล้าจะช่วยใครอีก”

“ถ้าคุณเข้าไปช่วย แล้วเขาบอกว่าคุณเป็นต้นเหตุให้ลูกเขาอาการแย่ลง ทั้งๆ ที่บ้านคุณเองก็ไม่มีอันจะกิน ยังมีคนต้องดูแล ไม่ว่าผู้เฒ่า ลูกเมีย คุณจะเสี่ยงช่วยแล้วต้องถูกปรับหรือไม่ก็ติดคุกติดตารางหรือไม่”

ภาพเมื่อวันอาทิตย์ที่ 16 ต.ค. ที่ผ่านมา บิดาและมารดาของเยว่เยว่ เดินทางไปพบและคุกเข่าก้มลงกราบเท้าของ นาง เจินเซวี่ยนเม่ย วัย 57 ปี สตรีเก็บขยะผู้เข้าไปช่วยชีวิตเด็กหญิงเยว่เยว่ (ภาพเอเจนซี)

ยากับดักทุนนิยมกระชากจริยธรรมของชาวจีน?

นักวิชาการตะวันตกด้านจีนศึกษาตั้งข้อสังเกตว่า สูดทำย “หนทางทุนนิยม” ก็ชนะ “หนทางสังคมนิยม” ในจีนเสียแล้ว สิ่งที่เคยเป็นหัวใจของสังคมนิยม หรือ สังคมอุดมคติ อันได้แก่ความเท่าเทียม ไร้ชนชั้น ความเสมอภาค ช่วยเหลือกันและกัน รักประเทศชาติ และดำรงชีพอย่างเป็นสุขนั้น ดูเหมือนว่าจะเปลี่ยนไปแล้วเมื่อจีนเปิดประเทศให้ทุนหลังไหลเข้ามากระแทกกระทั้นหลายพื้นที่ การเปิดประเทศ หรือการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดนั้นย่อมสร้างปัญหาตามมานับประการ

ชาวจีนอีกคนเผยว่า “มิใช่จะบอกว่าทุนนิยมดีหรือไม่ดี แต่สิ่งที่เป็นผลกระทบนั้นเราก็คต้องหาทางแก้กันต่อไป เช่นปัญหาด้านการจัดการของรัฐบาล ปัญหาการกระจายรายได้ ปัญหาความยากจนอันเป็นผลมาจากการพัฒนาแบบก้าวกระโดด”

แต่.. สิ่งที่รัฐบาลจีนมิได้ทำไปควบคู่กันก็คือ “การฟื้นฟูจริยธรรม”

“ทุกวันนี้สังคมจีนแข่งขันสูง เทคโนโลยีก้าวหน้า อยากมีบ้าน อยากมีรถ อยากมีเงิน สิ่งเหล่านี้ทำให้คนไม่แยแสใคร เพราะไม่มีใครแยแสเราเหมือนกัน ทางเดียวก็คือ ดูแลตัวเองให้ดีที่สุด”

กรณีหนูน้อยเสี่ยวเยว่เยว่เสียชีวิตอนานนั้น เหตุเพราะมิใช่คนจีนไม่รู้ว่าการช่วยเหลือคนเป็นสิ่งที่ควรกระทำ แต่ด้วยโครงสร้างสังคมทุนนิยมที่บีบบังคับ

“ผมเชื่อว่าคนที่ยืนดูอยู่ระหว่างทางเลือกที่ขัดแย้งอย่างรุนแรงภายในจิตใจว่าจะช่วยหรือไม่ช่วย ถ้าช่วย (ถ้าตรงนั้นไม่มีกล้องวงจรปิด) แล้วเขาถูกประณามว่าเป็นต้นเหตุให้เด็กเสียชีวิต เขาต้องโทษอาญาในที่สุดแล้วครอบครัวเขาหรือตัวเขา ซึ่งก็ต้องดิ้นรนอยู่รอดในโลกทุนนิยมเหมือนกันจะทำอย่างไรได้ ทั้ง ๆ ที่จิตใจของเขาก็เสียใจไม่น้อยทีเดียวที่มีอาจลงมือช่วยเพื่อนร่วมชาติที่ตกทุกข์ได้ยาก แล้วครอบครัวเขาหรือตัวเขา ซึ่งก็ต้องดิ้นรนอยู่รอดในโลกทุนนิยมเหมือนกันจะทำอย่างไรได้ ทั้ง ๆ ที่จิตใจของเขาก็เสียใจไม่น้อยทีเดียวที่มีอาจลงมือช่วยเพื่อนร่วมชาติที่ตกทุกข์ได้ยาก”

ชาวจีนไม่เผยนามปิดท้ายว่า “วันใดที่โครงสร้างสังคมจีนเปลี่ยนแปลง คนส่วนใหญ่พร้อมใจกันเห็นว่าการช่วยเหลือคนอื่นแล้วเป็นความสุขที่เข้าต้องไม่เดือดร้อน เมื่อนั้นจริยธรรมที่เก็บกดไว้ในกันบังของหัวใจชาวจีนก็จะถูกเปิดออกมาใช้อีกครั้ง” “แต่ก็ไม่รู้ว่าเมื่อไร... เพราะทุกวันนี้จีนมีแต่การพัฒนาด้านวัตถุภายใต้การขยายตัวของทุน ภายใต้รัฐบาลพรรคเดียว “พรรคคอมมิวนิสต์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน”³¹

หนุ่มเหี้ยมทุ้มทารก 2 ขวบบนถนน ระหว่างทะเลาะกับแม่แย่งที่จอดรถ ทารกอยู่ห้องICU

ราวเวลา 12.00 น. ของวันพฤหัสบดี (25 ก.ค.) เด็กทารกที่ถูกคนร้ายทุ้มกับพื้นถนน ยังอยู่ในห้องไอซียู อาการน่าวิตกโดยเด็กหยุดหายใจไปหลายครั้ง ในภาพ แพทย์อนุญาตให้ญาติมาดูอาการเด็ก (ภาพจากสื่อสังคมออนไลน์จีน เว่ยปั๋ว)

³¹ผู้จัดการออนไลน์, ฤๅสังคมจีนไร้จริยธรรม ปล่อย “เสียย เย่วเย่ว” ดับอนาถ [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://www2.manager.co.th/Around/ViewNews.aspx?NewsID=9540000136095> [25 ตุลาคม 2554].

บริเวณที่เกิดเหตุ ในเขตต้าชิง กรุงปักกิ่ง (ภาพ สื่อจีน)

เอเจนซี--สื่อจีนเป่ย์จิงไท่หมสฺ เผยเหตุช็อค หนุ่มเลือดร้อนทุ้มเด็กทารกวัย 2 ขวบกับพื้นถนน ระหว่างที่ทะเลาะวิวาทกับแม่เด็กเรื่องรถจอดรอ ขณะนี้ทารกยังอยู่ในห้องไอซียู อาการน่าวิตก

ตำรวจได้จับกุมตัวหนุ่มใจยักษ์ใจมารผู้นี้ไว้แล้ว แซ่ หาน วัย 41 ปี เคยต้องคดีมาก่อน

ผู้เห็นเหตุการณ์แซ่โจว เจ้าของร้านค้าที่ตั้งอยู่ห่างจากที่เกิดเหตุราว 10 เมตร เล่าว่า เหตุการณ์เกิดเมื่อคืนวันอังคาร (23 ก.ค.) ราวเวลา 20.50 น. ในเขตต้าชิง นครปักกิ่ง โดยนายหานขับรถเก๋งสีขาว มากับเพื่อนชายคนหนึ่ง แล่นมายังบริเวณป้ายรถประจำทางเพื่อหาที่จอดรถ ขณะที่แม่ผู้เคราะห์ร้ายได้ จอดรถลงมาดูลูกสาววัย 2 ขวบ ที่นอนอยู่ในรถเข็นเด็ก นาย หาน ทำท่าทางบอกให้หลบไป แต่เธอ ปฏิเสธ นายหานโกรธจัด ลงจากรถมาทุบตีหญิงสาว

“ชายคนนั้นทุบตีผู้หญิงเสียงดังมาก ผมอยู่ในร้านยังได้ยินเสียง สักพักหนึ่งเขาก็หันไปอุ้มเด็ก ทารกจากรถเข็นเด็ก ยกขึ้นสูง และทุ้มลงกับพื้นถนนอย่างสุดแรง” นายโจว เล่า

หลังจากทุ้มเด็กแล้ว เพื่อนชายที่นั่งอยู่ในรถก็ลงมาช่วยทุบตีผู้หญิง จากนั้นชายทั้งสองก็กลับมา ยังรถและขับออกไป นายโจวเล่าว่า เหตุการณ์ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นภายในเวลาไม่ถึง 3 นาที

ผู้เป็นแม่ช็อคแทบเสียชีวิต ร้องไห้โฮวิ่งไปดูลูกสาว และอุ้มไปยังโรงพยาบาลจี้กงที่อยู่ใกล้ๆ บริเวณนั้น เจ้าหน้าที่พยาบาลเห็นเด็กมีอาการสาหัส เกรงจะรับมือไม่ไหว จึงแนะนำให้แม่พาเด็กไปยัง โรงพยาบาลเทียนถัน

ขณะนี้เด็กยังอยู่ในห้องไอซียูของโรงพยาบาลเทียนถัน อาการน่าวิตกมาก หายใจแล้วก็หยุด หลายครั้ง

ตำรวจได้จับกุมผู้ต้องสงสัยทำร้ายร่างกายและสังหารเด็กใน 18 ชั่วโมงต่อมาบริเวณร้านสปา
ชานเมืองปักกิ่ง ตำรวจเผยว่า ผู้ต้องสงสัยรายนี้ เพิ่งได้รับการปล่อยตัวจากคุกเมื่อต้นปีนี้ หลังจากที่ได้รับ
โทษจำคุกในความผิดลักขโมย

ข่าวพุ่มเด็กทารกนี้ ถูกเผยแพร่บนสื่อสังคมออนไลน์ในวันที่ (25 ก.ค.) กระตุ้นกระแสโกรธเกรี้ยว
ไปทั่ว

“ควรถูกประหารชีวิต” หลายคนโพสต์ความเห็น

“ประเทศนี้เป็นอะไรไปหมด? ความเป็นมนุษย์อยู่ที่ไหน?”

นับเป็นเหตุการณ์ประหลาดที่ซื้อข่าวเด็กที่ซื้อชาวจีนเป็นครั้งที่สอง หลังจากกรณีคนร้ายนายโจว สี
จวนลักขโมยรถยนต์และสังหารเด็ก 2 เดือนที่นอนหลับอยู่ในรถยนต์ที่เขาขโมยไป เหตุการณ์นี้เกิดใน
เมืองฉงชุน มณฑลจี๋หลินเมื่อเดือนมี.ค.ที่ผ่านมา และในเดือนพ.ค.ศาลจีนก็ได้ตัดสินโทษประหารชีวิต
เขา

วิเคราะห์ข่าวข้างต้น

สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ขัดต่อจริยธรรมอย่างมาก เพราะนอกจากจะไม่ช่วยเหลือสตรีแล้ว ยังถึงขั้น
ทำร้ายเด็กที่ไม่มีทางสู้ ในความเห็นของข้าพเจ้า กรณีนี้ถึงแม้ว่าสตรีผู้นี้เองก็มีส่วนผิดบ้างเล็กน้อยที่ไม่
ยอมหลบทางให้ชายผู้นั้นและปฏิเสธอย่างสิ้นเชิง ข้าพเจ้าคิดว่าเธอควรจะกล่าวอะไรกับชายผู้นั้นว่าขอ
อภัยแล้วเธอจะรีบหลบทางให้ แต่เธอกลับปฏิเสธอย่างสิ้นเชิง ทำให้ชายที่มีจิตใจเหี้ยมโหดผู้นั้นโกรธ
แล้วทำร้ายเธอและลูก ซึ่งเป็นการกระทำที่โหดเหี้ยมเกินไป อีกทั้งชายผู้นี้เคยมีคดีติดตัวมาก่อนคือ
ขโมยรถยนต์ หากตั้งคำถามว่าทำไมเหตุการณ์แบบเดิมๆ จึงเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำอีก อาจกล่าวได้ว่า ณ
ตอนนั้นรัฐบาลมีมาตรการลงโทษที่ไม่หนักพอ แต่อย่างไรก็ตามสุดท้ายแล้วศาลก็ได้ตัดสินลงโทษ
ประหารชีวิตเขาเรียบร้อยแล้ว

“ทำไม ไฟไม่สว่างเสียที...” ตี 6 ขวบ เฝ้าถาม...ไม่รู้ตัวเองถูก “นางยักษ์” คว้าลูกตาออกไปแล้ว³²

เด็กชายเสียชีวิต 6 ขวบ ถูกหลอกไปควักลูกตา นอนรักษาตัวในโรงพยาบาล เหตุเกิดเมื่อวันที่ 24 ส.ค. ตี้อย่างไม่รู้ตัว
ตัวเองตาบอด ยังถามว่า “เมื่อไรไฟจะสว่างเสียที” ขณะนี้ตำรวจกำลังหาหญิงใจยักษ์ที่สงสัยว่าเป็นผู้ร้ายใจอำมหิต
(ภาพ รอยเตอร์)

สื่อจีน เป่ย์จิงยูธ เดลี่/เป่ย์จิงนิวส์ รายงาน เด็กชาย กัวปิ่นปิน หรือเสี่ยวปิน (นามสมมุติ) อาศัย
ในอำเภอ เฟินซี เมืองหลินเฟิน มณฑลซานซี ได้หายตัวไปขณะเล่นอยู่นอกบ้าน ต่อมาเมื่อพบเห็น
เด็กชายนอนจมกองเลือด ใบหน้าโชกไปด้วยเลือด ไร้ลูกตา

ขณะนี้ เสี่ยวปินยังนอนรักษาตัวที่โรงพยาบาล พ่อแม่ของอาตีเล่าว่า เมื่อบ่ายวานนี้ (30 ส.ค.)
พยาบาลได้พาเสี่ยวปินไปที่แผนกจิตเวช เพื่อบำบัดรักษาจิตใจ โดยอารมณ์ของอาตีดีกว่าเมื่อ 2-3 วัน
ก่อนมาก ทว่าตี้อยู่ ยังไม่รู้ว่าจะดวงตาของตนต้องมีคอบอดไปตลอดชีวิต

“เขาเฝ้าถาม..ทำไมไฟยังมีติดอยู่...ทำไมพระอาทิตย์ไม่ขึ้นเสียที...” ลูกของเสี่ยวปิน เล่า

“เท่าที่ทราบในตอนนี ะบบอวัยวะตาของเด็กถูกทำลายโดยสิ้นเชิง ไม่อาจรักษาได้แล้ว ทุกคน
ไม่รู้ว่าจะอธิบายกับเด็กอย่างไร ได้แต่บอกตี้อย่างน้อยว่า เขาได้รับบาดเจ็บที่ตา และต้องพันผ้าปิดตาไว้ เรา
บอกเขาว่า เมื่อหมอเอาผ้าพันแผลออกแล้วก็จะดีขึ้น เพื่อมิให้เขาสิ้นหวัง และการที่ไม่บอกเขาโดยตรง ก็
เพื่อรักษาสุขภาพร่างกายเด็กให้ฟื้นดีก่อน หากเด็กรู้ความจริงก็จะกระทบกระเทือนจิตใจ รอให้ร่างกาย
และจิตใจของเด็กปรับตัวได้เสียก่อน จึงค่อยๆบอกความจริง”

³² ผู้จัดการออนไลน์, “ทำไม ไฟไม่สว่างเสียที...” ตี 6 ขวบ เฝ้าถาม...ไม่รู้ตัวเองถูก “นางยักษ์” คว้าลูกตาออกไปแล้ว [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9560000108742> [30 สิงหาคม 2556].

กลุ่มแพทย์กล่าวว่า จะผ่าตัดใส่ลูกตาเทียมให้เด็ก เพื่อที่จะไม่ทำให้ผู้คนที่พบเห็นหวาดกลัวเมื่อเห็นหน้า เด็กชาวเมืองต่างสงสารตื้นน้อยกันน้ำตาไหล และได้ร่วมใจกันบริจาคเงิน อาหาร ของเล่นต่างๆ มาให้ เพื่อเป็นกำลังใจแก่ครอบครัวและเด็กผู้เคราะห์ร้าย ลูกของเด็กเผยว่า ขณะนี้ได้รับเงินบริจาค 100,000 หยวน แต่ยังมีค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาหลังจากนี้ ซึ่งจะต้องใช้เงินก้อนใหญ่กว่านี้

เอเยนซี - สืบเนื่องจากเหตุผล เด็กชายชาวจีนในมณฑลซานซี วัย 6 ขวบ ถูกควักลูกตาทั้งสองข้างออกไป จนทำให้ต้องตกอยู่ในโลกมืดไปตลอดชีวิตที่เหลือ ล่าสุด จนท.ตำรวจเผย บุคคลที่ก่อเหตุสะเทือนขวัญครั้งนี้ อาจเป็น “คุณป้า” ญาติมิตรชิดใกล้ของเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายนี้เอง³³

รายงานข่าว (5 ก.ย.) กล่าวว่า คำแถลงการณ์ล่าสุดจากเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำมณฑลซานซี เมื่อคืนวันอังคาร (3 ก.ย.) ที่ผ่านมา ระบุว่า บุคคลที่ก่อเหตุควักเอาดวงตาทั้งสองข้างของเด็กชาย กัวปินปิน หรือเสี่ยวปิน วัย 6 ขวบนี้ อาจเป็น “ป้า” ของเขาเอง หลังเจ้าหน้าที่พบหลักฐานบางอย่างที่เชื่อมโยงถึง นางจิง อู่ปิน อายุ 41 ปี ผู้มีศักดิ์เป็นป้า หลังจากแต่งงานกับลุงของเสี่ยวปิน ประกอบอาชีพคนงานอยู่ภายในฟาร์มเลี้ยงสัตว์แห่งหนึ่ง ตกเป็นผู้ต้องสงสัยทันที หลังผลการพิสูจน์ดีเอ็นเอจากคราบเลือดที่พบบนเสื้อผ้าของเธอนั้น ตรงกับเลือดของเสี่ยวปิน ทั้งนี้ เมื่อวันศุกร์ (30 ส.ค.) ที่ผ่านมานางจิง อู่ปิน ตัดสินใจกระโดดบ่อน้ำบาดาลที่อยู่ภายในบริเวณบ้าน เพื่อฆ่าตัวตายโดยที่บุคคลรอบข้างยังไม่อาจทราบสาเหตุ โดยแม่ของเสี่ยวปินเผยว่า นางจิง ได้โทรศัพท์มาสอบถามอาการหลานชายก่อนที่จะก่อเหตุอัตวินิบาตกรรมขึ้น

โดยหลังข่าวการฆ่าตัวตายของผู้เป็นป้าแพร่สะพัดออกไป ทำให้ชาวเน็ตในโลกออนไลน์จีนต่างพากันแสดงความเห็นว่า สตรีผู้ขึ้นชื่อว่าเป็นป้ารายนี้ คือคนลงมืออย่างแน่นอน

“ทำไมเธอถึงได้โหดร้ายทารุณอย่างนี้!” นางหวัง เหวินหลี่ แม่ของเสี่ยวปินกล่าวกับเซาท์ไชน่ามอร์นิงโพสต์ “เธอฆ่าตัวตายเพื่อจบปัญหาของตัวเอง แล้วพวกเราที่เหลือล่ะ?”

นอกจากนี้ สำนักข่าวซินหัว สื่อทางการจีน รายงานเพิ่มเติมว่า จนถึงขณะนี้ นายกัว จื้อปิน ผู้เป็นพ่อ ยังคงไม่สามารถทำใจยอมรับกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับลูกชายได้

ปัจจุบัน เสี่ยวปินเข้าพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลจักษุ เมืองไท่หยวนในมณฑลซานซี ซึ่งครอบครัวกำลังปรึกษากันว่า จะเลือกวิธีการใดมาฟื้นฟูและรักษาอาการของอาตื้นน้อยคนนี้ โดยล่าสุดมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านจักษุจากฮ่องกง เสนอการใส่ดวงตาเทียมลักษณะพิเศษให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

³³ ผู้จัดการออนไลน์, รู้ตัวแล้ว! 'คุณป้า'...นางยักษ์ควักลูกตาอาตื้นน้อย 6 ขวบ [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9560000111710> [5 กันยายน 2556].

นายแพทย์เดนนิสแลม ศัลยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านจักษุ เผยว่า เขาและทีมแพทย์พร้อมให้การช่วยเหลือเด็กน้อยคนนี้อย่างเต็มที่ โดยขณะนี้ได้จัดเตรียม “ดวงตาไฟฟ้า” ที่มีกล้องจับภาพอยู่ภายใน ซึ่งจะแปรภาพเป็นกระแสสัญญาณไปยังเครื่องวัดชีพจรขนาดเล็กที่เชื่อมอยู่กับลิ้น เพื่อช่วยให้เสี้ยวบินสามารถรับรู้รูปทรงของวัตถุผ่านดวงตาเทียมดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เปย์จิงนิวส์ สื่อจีนอีกแห่งเปิดเผยว่า พบข่าวลือความขัดแย้งระหว่างสองครอบครัว อันได้แก่ ฝ่ายพ่อของเสี้ยวบิน กับฝ่ายสามีของนางจิงฮุยบิน ป้าที่ตกเป็นผู้ต้องหา ทว่า น้องชายของนางจิง ปฏิเสธว่าเรื่องดังกล่าวไม่เป็นความจริง

วิเคราะห์ข่าวข้างต้น

ไม่ว่าจะสาเหตุใดก็ตามที่ทำให้ผู้เป็นป้าแท้ๆทำร้ายหลานชายของตนเองได้ขนาดนี้ สุดท้ายแล้ว ก็คงไม่พ้นปัญหาจริยธรรมของสังคมโดยเฉพาะสังคมครอบครัวซึ่งเป็นสังคมหน่วยที่เล็กที่สุด ปัญหานี้ขัดแย้งกับจริยธรรมในสังคมจีนปัจจุบันอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตาม แม้เราจะพบว่าภายใต้สังคมที่โหดร้าย แต่ก็ยังมีผู้ที่บริจาคเงินมาช่วยเหลือหนูน้อยน่าสงสารผู้นี้ อีกทั้งยังมีศัลยแพทย์ผู้ใจดีที่รักษาโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ

ตายยกฝูง! ชากปลาลอยเกลื่อนแม่น้ำ พบต้นตอเป็น รง.สารเคมีสุดชุก

เอเยนซี - สื่อจีนเผยแพร่ภาพน่าตกใจ ปลาในแม่น้ำสายหนึ่งของเมืองอู่ฮั่น ลอยตายเกลื่อนนับหมื่นตัว ขณะที่หน่วยสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นระบุ มีอสังหาริมทรัพย์เป็นโรงงานสารเคมีในพื้นที่ หลังมักง่ายปล่อยน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลลงแม่น้ำ

รายงานข่าว (4 ก.ย.) กล่าวว่า สำนักป้องกันสิ่งแวดล้อมประจำมณฑลหูเป่ย์ แถลงสาเหตุกรณีปลาน้ำจืดใหญ่ ปริมาณกว่า 100,000 กิโลกรัม ลอยตายเต็มแม่น้ำฝูเหอ ช่วงผ่านเมืองอู่ฮั่น หลังได้รับการร้องเรียนเมื่อวันจันทร์ (2 ก.ย.) ที่ผ่านมา โดยพบต้นตอเป็นการปล่อยน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลจากโรงงานสารเคมี บริษัท Shuanghuan Science and Technology Stock ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ ซึ่งส่งผลให้ความเข้มข้นของแอมโมเนียไนโตรเจน (Ammonia-Nitrogen : NH_3) ในน้ำ มีค่าเกินมาตรฐานความปลอดภัย

โดยบริษัท ตั้งโรงงานอยู่ในเขตอิงเจิง เมืองเสี่ยวก่าน ดำเนินธุรกิจการผลิตและจำหน่ายสารเคมีที่ใช้ในวงการอุตสาหกรรมและครัวเรือน เช่น โซเดียมคาร์บอเนต แอมโมเนียมคลอไรด์ และเบคกิ้งโซดา เป็นต้น

อนึ่ง ก่อนหน้านี้ในช่วงบ่ายของวันจันทร์ หน่วยติดตามสิ่งแวดล้อมเมืองเสี่ยวก่าน ได้สุ่มตรวจตัวอย่างน้ำในแม่น้ำผู้เหอที่ไหลผ่านเมือง จำนวน 9 จุด พบว่า ตอนต้นแม่น้ำของเมือง ซึ่งมีโรงงานสารเคมีตั้งอยู่นั้น วัดค่าความเข้มข้นของแอมโมเนียฯ ได้เพียง 0.81 มิลลิกรัมต่อลิตร ทว่า ตอนปลายน้ำกลับมีค่าฯ ถึง 117.7 มิลลิกรัมต่อลิตร เกินค่ามาตรฐานความปลอดภัยอย่างรุนแรง และต่อมาในช่วงเช้าของวันอังคาร (3 ก.ย.) ได้ทำการตรวจสอบคุณภาพน้ำบริเวณตอนต้นแม่น้ำอีกครั้ง พบว่า มีค่าฯ สูงถึง 196 มิลลิกรัมต่อลิตร

ขณะเดียวกัน หน่วยติดตามสิ่งแวดล้อมประจำเมืองอู่ฮั่น ก็ได้ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์เช่นกัน โดยสุ่มตรวจน้ำทั้งหมด 4 จุด ในช่วงเขตไท่ผิงซาจนถึงปากแม่น้ำจูจยาเหอที่เชื่อมกับแม่น้ำฉางเจียง พบว่าน้ำในเขตไท่ผิงซา มีค่าฯ 54.4 มิลลิกรัมต่อลิตร ขณะที่บริเวณปากแม่น้ำจูจยาเหอวัดค่าได้ 9.17 มิลลิกรัมต่อลิตร

ด้วยเหตุนี้ จากผลการตรวจสอบของหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมทั้ง 3 แห่ง ทำให้สรุปได้ว่าน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลที่ถูกปล่อยจากโรงงานสารเคมีแห่งดังกล่าว เป็นตัวการที่ไปเพิ่มความเข้มข้นของแอมโมเนียไนโตรเจนในน้ำ จนมีค่าเกินมาตรฐานและเป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ ทำให้ฝูงปลาที่อาศัยอยู่ในแม่น้ำผู้เหอต้องล้มตายลงเป็นจำนวนมหาศาล

อย่างไรก็ดี สำนักป้องกันสิ่งแวดล้อมประจำมณฑลหูเป่ย์ ได้มอบอำนาจให้หน่วยติดตามสิ่งแวดล้อมเมืองเสี่ยวก่าน เข้าควบคุมและหยุดกระบวนการผลิตทั้งหมดของโรงงานสารเคมี พร้อมทั้งดำเนินการตรวจสอบใบอนุญาตประกอบโรงงาน สืบหาสาเหตุอย่างละเอียด และดำเนินการลงโทษตามที่กฎหมายกำหนด

วิเคราะห์ข่าวข้างต้น

นับเป็นความมั่งง่ายของเจ้าของโรงงานที่ปล่อยน้ำเสียปนเปื้อนสารเคมีลงสู่แม่น้ำ เกิดจากความเห็นแก่ตัว ไม่คิดถึงความปลอดภัยของผู้อื่น ผลที่ตามมาคือปลาตายเป็นหมื่นตัว ส่งผลให้ชาวประมงเสียรายได้ไปมหาศาล ปลาหลายหมื่นตัวนั้นนอกจากจะสามารถเลี้ยงคนได้จำนวนมาก แต่ผู้กระทำกลับไม่สนใจ นอกจากชาวประมงแล้วเกษตรกรก็ได้รับความเสียหายอยู่ไม่น้อย บางคนใช้น้ำในแม่น้ำทำการเกษตร ชาวบ้านใช้หล่อเลี้ยงชีวิต เมื่อแม่น้ำดังกล่าวนำมาใช้ประโยชน์ไม่ได้แล้วพวกเขจะทำอย่างไร...

ของปลอมและของเลียนแบบในจีน

ท่ามกลางสภาวะการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่สูงของจีนเนื่องด้วยการพัฒนาแบบก้าวกระโดด จึงทำให้คนส่วนใหญ่หาวิธีรวยทางลัดโดยไม่คำนึงถึงจริยธรรมเกิดความไม่ซื่อสัตย์ต่อลูกค้าแลเห็นเพียงผลประโยชน์ของตนเองไม่สนใจความเดือดร้อนของผู้อื่น นำมาสู่การปลอมแปลงสินค้าต่างๆมากมาย จนปัญหานี้กลายเป็นปัญหาใหญ่ของจีนในปัจจุบัน เช่น

ปลอมข้ามโลก...พบตัวเข้าชมพิพิธภัณฑ์ลูฟวร์ปลอม...ส่งมาจากจีน³⁴

พิพิธภัณฑ์ลูฟวร์ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส (ภาพ วิกิพีเดีย)

เอเจนซี--ตำรวจฝรั่งเศสกำลังสอบสวนแกะรอยแก๊งค์ดัดแปลง ซึ่งสื่อเคาะว่าจะเป็นแก๊งปลอมแปลง เอกสารชาวจีนที่หาากินกับพิพิธภัณฑ์ลูฟวร์ แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมที่ใหญ่ที่สุดของกรุงปารีส และ พิพิธภัณฑ์ที่มีผู้เข้าชมมากที่สุดในโลก

สื่อแดนน้ำหอม เลอ ปารีสียง (Le Parisien) รายงาน สืบเนื่องจากเมื่อเดือนที่แล้ว เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ได้สังเกตเห็นสิ่งผิดปกติุดให้เห็นอย่างต่อเนื่อง คือกลุ่มนักท่องเที่ยวจีนกว่า 10 คน ได้ถือตัวปลอม โดยกระดาษตัวมีคุณภาพต่ำ และสีหมึกพิมพ์ก็เพี้ยนๆ ต่อมาในเดือนส.ค. ตัวปลอมดูดีขึ้น มีชุดตัวเลขกำกับ แบบเหมือนกับตัวเข้าชมของพิพิธภัณฑ์เ๊ะๆ

เมื่อเดือนที่แล้ว ก็มีรายงานว่าเจ้าหน้าที่ศุลกากรในเบลเยียมได้ตรวจพบตัวสำหรับเข้าชม พิพิธภัณฑ์ลูฟวร์ปลอมจำนวน 4,000 ใบ ซุกซ่อนไว้ในกล่องพัสดุที่ส่งมาจากประเทศจีน ต่อมาตำรวจฝรั่งเศสก็ได้ดำเนินการไต่สวนตัวปลอม และกำลังสืบค้นว่าเครือข่ายปลอมแปลงเอกสารชาวจีนรวมหัวกับกลุ่มทัวร์หมู่คณะหรือ กรุ๊ปทัวร์ ที่จองตัวเข้าชมพิพิธภัณฑ์ล่วงหน้า หรือไม่

³⁴ ผู้จัดการออนไลน์, ปลอมข้ามโลก...พบตัวเข้าชมพิพิธภัณฑ์ลูฟวร์ปลอม...ส่งมาจากจีน [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/China/viewnews.aspx?NewsID=9560000115653> [13 กันยายน 2556].

โฆษกหญิงของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติลูฟวร์ ยืนยันข่าวว่า ขณะนี้คณะอัยการในปารีส กำลังดำเนินการไต่สวน พร้อมกล่าวว่า “เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานไม่สามารถให้ความเห็นใดๆได้ระหว่างที่การไต่สวนยังไม่เสร็จสิ้น”

พิพิธภัณฑสถานลูฟวร์เป็นแหล่งวัฒนธรรมแถวหน้าของโลก เมื่อปีที่แล้ว (2555) มีผู้เข้าชม 10 ล้านคน แต่ละวันของเดือนส.ค.มีผู้เข้าชมนับหมื่นๆคน เพื่อมาชมภาพโมนาลิซ่าของ ลีโอนาร์โด ดา วินชี

ในเดือนเม.ย.ปีนี้ พิพิธภัณฑสถานต้องปิดทำการเป็นเวลาหนึ่งวัน เนื่องจากเจ้าหน้าที่และคนงานผลงานประท้วงกรณีหัวข้อโมยล้วงกระเป๋ำ เจ้าหน้าที่ประมาณว่าแก๊งล้วงกระเป๋ำนี้ เป็นแก๊งจัดตั้งที่ขยายใหญ่กำเริบมากขึ้นทุกวัน โดยมีเหยื่อเป้าหมายทั้งนักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่

ทางพิพิธภัณฑสถานได้ออกมาตรการรับมือกับแก๊งล้วงกระเป๋ำ และเมื่อปีที่แล้วก็ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนไปยังคณะอัยการของรัฐ โดยระบุว่านักท่องเที่ยวตกเป็นเหยื่อกลุ่มหัวขโมย

เมื่อเดือนที่แล้ว วารสาร Art Newspaper ของสหราชอาณาจักร รายงานว่า เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานวิคตอเรียแอนด์อัลเบิร์ต (Victoria and Albert) ของกรุงลอนดอน ได้พบตัวปลอม “คุณภาพดี” สำหรับเข้าชม นิทรรศการ “เกี่ยวกับเดวิด โบวี่” (David Bowie Is) จำหน่ายทางออนไลน์ และยังสามารถพบตัวปลอมราว 50 ใบ ในกลุ่มผู้เข้าชม

นอกจากนี้ ยังมีสินค้าปลอมที่เห็นอยู่โดยทั่วไป มีดังนี้

นมปลอมที่ผสมเมลามีน

สหาห่วยปลอมทำมาจากถุงพลาสติกดำ

ผ้าอนามัยปลอม

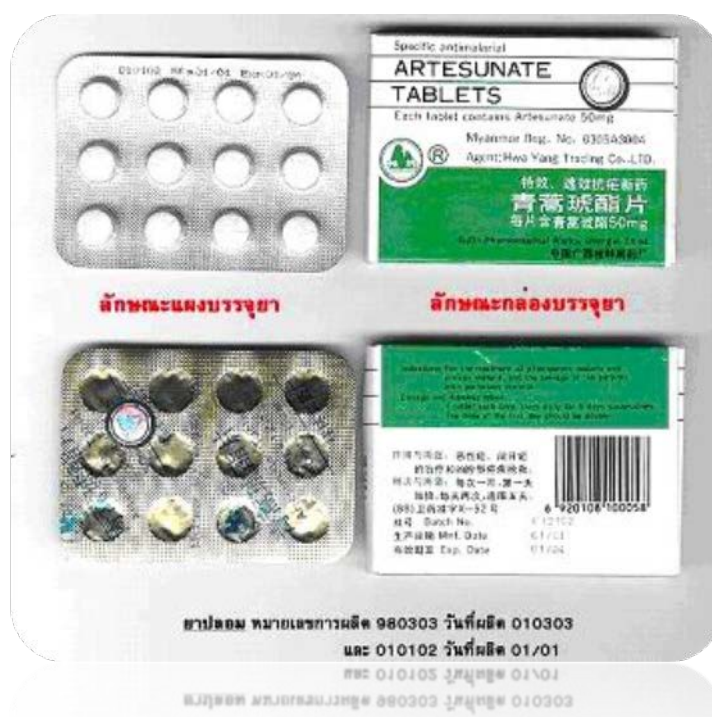
หน่อไม้ปลอมที่ทำจากตะเกียบใช้แล้ว

ไก่ปลอม ทำมาจากหนูและแต่งกลิ่นให้เหมือนไก่

ยางรัดผมปลอมทำจากถักยางอนามัยที่ใช้แล้ว

ยาปลอม

ในปี 2551 กรณียาน้ำแก้ไอจากจีน ที่มี ไດเอธีลีน ไกลคอล (diethylene glycol) ซึ่งจัดเป็นยาอันตรายที่มีผลถึงชีวิตผสมอยู่ทำให้มีชาวปานามาเสียชีวิตไปถึง 100 กว่าคน

ซอสถั่วเหลืองปลอม

ซอสถั่วเหลืองปลอม ทำมาจากเส้นผม นอกจากเส้นผมแล้ว อาจเป็นขนรักแร้ ขนหน้าแข้ง ขนอะไรก็ตามในร่างกาย สามารถนำมาทำได้ทั้งสิ้น

ทำไมต้องเป็นเส้นขน?

เพราะในเส้นขนมีสารประกอบของโปรตีนรวมอยู่มาก ที่สำคัญ ถั่วเหลืองมีราคาแพง วิธีการผลิตของเค้า คือ ไปเก็บเส้นผมมาจากที่ต่างๆ เช่น ร้านตัดผม ถึงขยะ โรงพยาบาลโดยเฉพาะในโรงพยาบาลถือเป็นแหล่งใหญ่เพราะมีคนใช้มากมายที่มารักษาแล้วต้องโกนหัวก่อนรักษา เช่น คนเจ็บที่หัวบะแมงก็ต้องโกนหัวก่อนรักษา เมื่อเก็บมาได้แล้วก็คัดแยก ขยะอื่นๆ ที่ปนมาทิ้งไปเช่น ผ้าพันแผล พลาสเตอร์ สำลี เข็มฉีดยา ผ้าอนามัยและขยะอื่นๆ อีกมากมาย เมื่อคัดแยกเสร็จก็เอาเส้นผมมาทำความสะอาดตัดเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วเอามาทำเป็นน้ำเชื่อมกรดอะมิโนเพื่อไปหมักทำซอสต่อไป³⁵

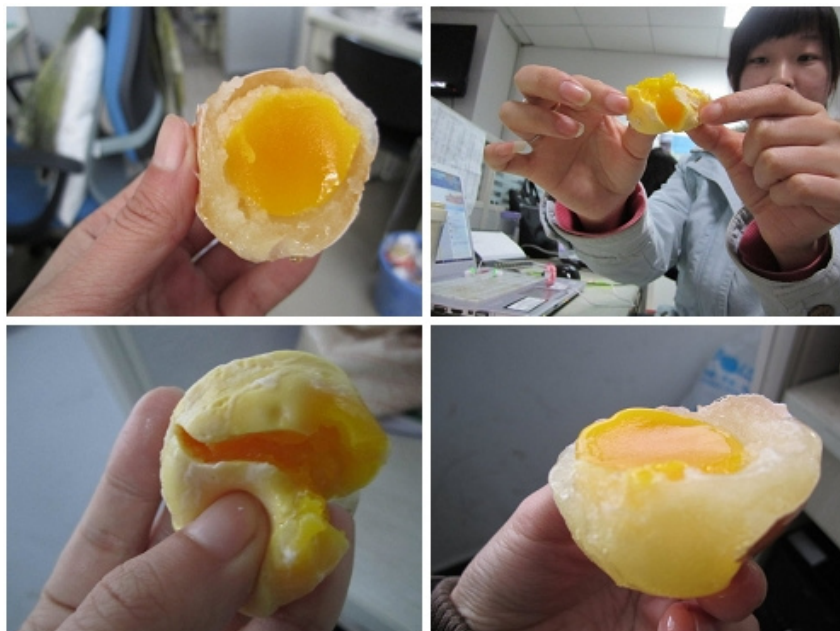
³⁵ Giant, รวมของปลอมจากจีนแดง! [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://www.thaigoal.com/forum/index.php?topic=16397.0> [22 สิงหาคม 2011].

ซาลาเปาปลอมจากล้งกระดาศ

อาหารจีนเลื่องชื่อ ซาลาเปาไส้หมูสับร้อนๆ ที่ประเทศจีนนั้นมีซาลาเปาปลอม ซึ่งไส้หมูสับนี้อยู่ข้างในนั้นเป็นการนำกระดาศลงสีน้ำตาลมาสับและผสมกับไขมันหมูเข้าไปหน่อย ใส่เศษผักนิดๆ และใส่กลี้นเข้าไป³⁶

ไข่ปลอมจากแคลเซียมคาบอร์เนตและไฮเดียมแอลจิเนต

³⁶ PURUZ, 10 อาหารปลอมจากจีน ได้กินแล้วอาจมองกลับจุดเซฟ [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.online-station.net/entertainment/story/245> [9 กรกฎาคม 2556].

เปลือกของไชนั้นทำมาจาก แคลเซียมคาร์บอเนตที่ใช้ในอุตสาหกรรมกระดาษและพลาสติก ส่วนไข่แดงและไข่ขาวนั้นทำจากไข่เดียมแอลจินेट, สารส้ม, เจลาติน, แคลเซียมคลอไรด์และน้ำ และ แต่งสีนิดหน่อย ก็จะได้ไข่ไก่เสมือนจริงแล้ว

บะหมี่แป้งข้าวเหนียว

มันฝรั่งผสมพลาสติกทำเป็นข้าว

วอลนัต ซ้างโนเป็นปูนซีเมนต์³⁷

ยี่ห้อปลอม³⁸

³⁷ เรื่องเดียวกัน

³⁸ Apapapin, ของแบรนด์เนมเมื่อไปอยู่ในประเทศจีน [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://webboard.sanook.com/forum/?topic=3758437> [2 กันยายน 2556].

เป็นต้น

วิเคราะห์สาเหตุปัญหาด้านจริยธรรมของจีน

ประชากรมาก อัตราการแข่งขันสูง การแย่งชิงผลประโยชน์ : ความเห็นส่วนตัว

ชาวจีนยกย่องสรรเสริญความซื่อสัตย์และความน่าเชื่อถือมาตั้งแต่สมัยโบราณ แต่ทุกวันนี้ระบบความน่าเชื่อถือที่สร้างขึ้นมามีหลายพันปีต้องเผชิญกับการท้าทายอันหนักหน่วง ผู้เชี่ยวชาญชี้ให้เห็นว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้สังคมในปัจจุบันขาดความน่าเชื่อถือมี 3 ประการ³⁹

1. เงินและผลประโยชน์ ทำให้ผู้คนเลือกที่จะยอมสูญเสียความซื่อสัตย์เพื่อแลกกับผลประโยชน์รูปแบบต่างๆ ปัจจุบันประเทศจีนกำลังอยู่ในช่วงที่เร่งพัฒนาเศรษฐกิจ เงินทองและฐานะกลายเป็นเครื่องวัดความสำเร็จของคน ก่อนจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ต้องไตร่ตรองว่าสิ่งนี้จะนำมาซึ่งผลประโยชน์ให้กับตัวเองหรือไม่ หากสิ่งที่ตอบแทนกลับมาคุ้มค่าก็จะทำ หากไม่คุ้มก็ไม่ทำ ภายใต้ความคิดแบบนี้ คนจำนวนไม่น้อยเลือกใช้วิธีการต้มตุ๋นหลอกลวงเพื่อให้ได้ผลประโยชน์เฉพาะหน้า

2. กฎหมายจีนกำหนดบทลงโทษวิสาหกิจที่มีพฤติกรรมหลอกลวงผู้บริโภคไม่หนักเท่าที่ควร ทำให้ปัญหาทำนองเดียวกันเกิดขึ้นแล้วเกิดขึ้นอีก หลังจากเกิดเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยด้านอาหารซึ่งทำให้คนทั้งประเทศตกตะลึงมาหลายครั้งแล้ว ปัญหานี้ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ กลับมีอาหารชนิดมากขึ้นที่ก่อกระแสความไม่เชื่อถืออย่างรุนแรงมากขึ้นตามๆ กัน

3. ภาครัฐไม่ได้ทำเป็นแบบอย่างที่ดีเท่าที่ควร หากหน่วยงานภาครัฐขาดความน่าเชื่อถือ ภาครัฐก็กับส่วนบุคคลก็มักจะเลียนแบบ ปีหลังๆ นี้ มีหน่วยงานภาครัฐและข้าราชการจำนวนหนึ่งกระทำผิดทั้งคุณธรรม ศีลธรรมและจริยธรรม เมื่อต่อหน้าประชาชนปฏิบัติตนอย่างดี แต่เบื้องหลังทำอีกอย่าง ซึ่งเป็นการสร้างแบบอย่างที่ไม่ดีสำหรับตัวสังคม

เมื่อขาดจริยธรรมจึงทำให้สังคมจีนกำลังเผชิญกับวิกฤตความน่าเชื่อถือ

ปัญหาการขาดความน่าเชื่อถือเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของมนุษย์ และความสมานฉันท์ของสังคม เมื่อคนเราถูกหลอกลวงครั้งแล้วครั้งเล่าก็จะสูญเสียความไว้วางใจและเพิ่มความระมัดระวังต่อผู้อื่นจึงทำให้เกิดความไม่สงบทางจิต เมื่อไม่มีใครไว้วางใจได้ ก็จะรู้สึกโดดเดี่ยวเดียวดายขาดที่พึ่งทางใจ หากสังคมเต็มเปี่ยมไปด้วยบรรยากาศแบบนี้ย่อมจะก่อให้เกิดความขัดแย้งและการปะทะกัน เพราะฉะนั้นจึงมีคนมากมายบ่นว่าไม่มีความสุข ทั้งๆ ที่รายได้เพิ่มขึ้นและชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น แต่ความสุขและความพอใจกลับลดน้อยลง

³⁹ CRI online, สังคมจีนกำลังเผชิญกับวิกฤตความน่าเชื่อถือ(3) [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://thai.cri.cn/247/2013/03/21/121s208137.htm> [21 มีนาคม 2556].

สำหรับวิธีการกอบกู้ความน่าเชื่อถือในสังคมให้กลับคืนมานั้น ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าสิ่งสำคัญที่สุดคือต้องสร้างและพัฒนาระบบกฎหมายให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและต้องปฏิบัติตามอย่างจริงจัง ทำให้ผู้กระทำผิดนอกจากต้องสูญเสียความน่าเชื่อถือจากประชาชนแล้วยังต้องถูกลงโทษอย่างหนักด้วย ในประเทศตะวันตกพลังที่แข็งแกร่งที่สุดในการรักษาความน่าเชื่อถือของสังคมก็คือกฎหมาย เช่นสหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย และประเทศยุโรปล้วนได้บัญญัติกฎหมายคุณธรรม ในประเทศเยอรมนี หากผู้ใดแอบไม่จ่ายค่ารถเมล์และถูกจับ ก็จะถูกบันทึกในระบบเครดิตส่วนบุคคล และจะติดตัวไปตลอดชีวิต ที่ประเทศสิงคโปร์ใช้ระบบกองทุนเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อป้องกันพฤติกรรมคอร์รัปชัน หากข้าราชการคนใดคนหนึ่งประพฤติดี ไม่มีพฤติกรรมฝ่าฝืนคำปฏิญาณตนเข้ารับตำแหน่ง เมื่อปลดเกษียณแล้วจะได้รับเงินก้อนใหญ่ก้อนหนึ่ง หากมีพฤติกรรมมิชอบ เงินบำเหน็จบำนาญจะถูกโอนเข้าบัญชีการคลังของประเทศ แต่ที่ประเทศจีนการปกป้องรักษาความซื่อสัตย์ และความน่าเชื่อถือต้องอาศัยการควบคุมประพฤติของตนเองเป็นหลักและกฎหมายยังไม่ได้แสดงบทบาทเท่าที่ควรเมื่อสังคมจีนต้องเผชิญกับวิกฤตความน่าเชื่อถือ ควรสร้างระบบกฎหมายและทำให้กฎหมายขยายบทบาทในด้านการลงโทษพฤติกรรมหลอกลวง และฟื้นฟูความน่าเชื่อถือในสังคมอย่างเต็มที่

สำหรับภาครัฐกิจโดยเฉพาะวิสาหกิจผลิตอาหารและยาต้องได้รับการกำกับดูแลมากขึ้น โดยจัดตั้งระบบประเมินความน่าเชื่อถือสำหรับวิสาหกิจเหล่านี้ทันทีที่พบว่ามีความผิดหลอกลวงลูกค้า ก็จะมีบันทึกเข้าบัญชีดำและเปิดเผยต่อสังคม อีกทั้งลงโทษด้วยการปรับเงินเป็นจำนวนมหาศาล ส่วนหน่วยงานภาครัฐยังต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ใช่อำนาจอย่างพร่ำเพรื่อ พยายามปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ของตนในสายตาประชาชนให้ดีขึ้นและน่าเชื่อถือมากขึ้น นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบวิพากษ์วิจารณ์และเปิดโปง สร้างระบบควบคุมการใช้อำนาจโดยอาศัยกำลังจากฝ่ายต่างๆของสังคม

แน่นอนว่าในการจัดการกับปัญหาเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่จะต้องอาศัยกำลังของทุกๆ คน โดยเริ่มจากการปฏิบัติตนให้เป็นคนดี คนซื่อสัตย์ ไม่โกหกหลอกลวง ไม่เห็นแก่ผลประโยชน์เฉพาะหน้า พยายามช่วยเหลือคนอื่นเท่าที่จะทำได้ ส่วนสื่อมวลชนควรเผยแพร่คุณงามความดี เพื่อก่อกระแสนิยมสรรเสริญบุคคลที่มีจิตใจดีงาม อันจะทำให้ผู้คนเชื่อว่าสังคมของเรายังมีคนดีมากมาย ทำให้คุณธรรม จริยธรรมความซื่อสัตย์ และความเชื่อต่อกันอันเป็นประเพณีอันดีงามของประชาชาติสืบทอดไปชั่วลูกชั่วหลาน⁴⁰

⁴⁰CRI online, สังคมจีนกำลังเผชิญกับวิกฤตความน่าเชื่อถือ (4) [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://thai.cri.cn/247/2013/03/21/121s208138.htm> [21 มีนาคม 2556].

สรุป

ประเทศจีนในปัจจุบันเกิดปัญหาด้านจริยธรรมมากมาย แต่นั่นมิใช่เพียงเหตุเพราะว่าคนจีนเป็นคนไร้จริยธรรมอย่างสิ้นเชิง แต่เนื่องด้วยสภาพแวดล้อม และโครงสร้างทางสังคม ที่บีบบังคับให้พวกเขาต้องทำแบบนั้นเพื่อความอยู่รอด ไม่ว่าจะประเทศไหนก็ย่อมมีทั้งคนดีและคนไม่ดีปะปนกันไป มิใช่ว่าประเทศใดประเทศหนึ่งมีแต่คนดี หรือคนไม่ดี

2. ปัญหาเชิงรูปธรรม

1) ปัญหาความปลอดภัยของอาหาร

ความปลอดภัยของอาหารถือเป็นปัญหาที่ใหญ่ที่สุดของจีน สามารถกล่าวได้ว่าปัญหาความปลอดภัยของอาหารเป็นเรื่องที่น่ากลัวเพราะไม่ว่าจะเป็นเพศหญิง ชาย คนจน คนรวย คนเมือง หรือคนชนบทต้องพบเจอเหมือนกัน ไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งร้ายแรงไปกว่านั้นอาหารเหล่านี้อาจมีการส่งออกยังต่างประเทศทำให้เกิดปัญหาในวงกว้าง อีกทั้งยังเป็นการบั่นทอนจิตใจของประชาชน และไม่ต้องสงสัยเลยว่า ปัญหาความปลอดภัยของอาหารเป็นสาเหตุที่นำมาซึ่งความเจ็บป่วยในสังคมจีนนั้น ร้ายแรงยิ่งกว่าสาเหตุอื่น ๆ

ตัวอย่างประเด็นปัญหาความปลอดภัยของอาหาร

จีน – ปัญหามาตรฐานการผลิตน้ำดื่ม⁴¹

⁴¹ ครอบครัวยุวสาวสาม. จีน-ปัญหามาตรฐานการผลิตน้ำดื่ม [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.krobkruakao.com> จีน-ปัญหามาตรฐานการผลิตน้ำดื่ม.html. [4 พฤศจิกายน 2556].

คุณภาพของน้ำดื่มในจีนขณะนี้กำลังถูกจับตามองและกลายเป็นประเด็นถกเถียง หลังจากที่มีผู้ผลิตน้ำดื่มรายใหญ่ถูกกล่าวหาว่ากระบวนการผลิตไม่ได้มาตรฐานแห่งชาติ ทั้งที่ยึดตามมาตรฐานท้องถิ่น สร้างความสับสนให้กับผู้บริโภค และทำให้เกิดความไม่มั่นใจในความปลอดภัยของน้ำดื่ม

Nongfu Spring บริษัทผู้ผลิตน้ำดื่มรายใหญ่กำลังถูกจับตามอง หลังมีรายงานว่าน้ำดื่มที่ผลิตไม่ได้มาตรฐานน้ำประปาแห่งชาติตามที่รัฐกำหนด ส่งผลให้ทางบริษัทซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดมากกว่าร้อยละ 20 ต้องเผชิญกับวิกฤตด้านความไว้วางใจจากผู้บริโภค แม้ว่าทางบริษัทจะออกมาชี้แจงว่า ดัชนีวัดคุณภาพบางข้อสูงกว่าที่มาตรฐานแห่งชาติกำหนดไว้ แต่ก็ไม่สามารถจะคลายความวิตกกังวลของผู้บริโภคได้ ซึ่งผู้บริโภคคนหนึ่งกล่าวว่า มีน้ำดื่มหลายยี่ห้อและหลายมาตรฐานตามท้องตลาดทำให้สับสนและไม่มั่นใจว่าน้ำดื่มยี่ห้อนี้จะปลอดภัย ขณะที่ผู้เชี่ยวชาญจากสมาคมสุขภาพแห่งชาติของจีน ชี้ให้เห็นถึงข้อกำหนดที่แตกต่างกันระหว่างมาตรฐานระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งนี้ มาตรฐานการผลิตของเจ้อเจียง กำหนดให้มีสารหนูประกอบในน้ำดื่มในปริมาณมากกว่าที่มาตรฐานแห่งชาติกำหนดไว้ถึง 5 เท่า รวมถึงสารอื่นๆ เช่น แคดเมียม ที่สูงกว่ามาตรฐานแห่งชาติกำหนดด้วย ขณะที่กฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยของอาหารและมาตรฐานแห่งชาติ ระบุว่า ผู้ผลิตอาหารสามารถยึดตามหลักที่บริษัทกำหนดเองได้ ในกรณีที่มาตรฐานแห่งชาติไม่ได้กำหนดไว้

จีนทลายแก๊งค์ค้าอาหารเถื่อน พบชาไก่แช่แข็งอายุ 46 ปี⁴²

ตำรวจจีนบุกทลายเครือข่ายค้าอาหารเถื่อนในจีน พบชาไก่แช่แข็งอายุ 46 ปี เตรียมนำมาผ่านกระบวนการเคมี ทำให้ดูเหมือนชาไก่สดใหม่ที่มีขนาดใหญ่กว่าเดิม

วันที่ 8 กรกฎาคม 2556 เว็บไซต์เดอะเทเลกราฟของอังกฤษ มีรายงานว่า จากการบุกเข้าทลายเครือข่ายค้าอาหารเถื่อนในมณฑลกว่างสี ประเทศจีน เจ้าหน้าที่ได้ตรวจพบอาหารแช่แข็งซึ่งประกอบไป

⁴² กระปุกดอทคอม, จีนทลายแก๊งค์ค้าอาหารเถื่อน พบชาไก่แช่แข็งอายุ 46 ปี [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://hilight.kapook.com/view/88533> [13 กรกฎาคม 2556].

ด้วยดินไถ่ กระดุกอ่อน และกระเพาะวัว จำนวนหลายตัน และที่ชวนตะลึงก็คือ ดินไถ่แช่แข็งเหล่านั้นถูกผลิตมาตั้งแต่ยุคสมัยการปฏิวัติทางวัฒนธรรมของจีน

โดยการตรวจได้พบว่า วันที่ซึ่งระบุอยู่บนถุงบรรจุดินไถ่เหล่านั้นลงวันที่ไว้ตั้งแต่ปี 2510 ซึ่งเป็นยุคสมัยที่ประเทศจีนยังอยู่ภายใต้การปกครองของประธานเหมาเจ๋อตง ในยุคสมัยของการปฏิวัติวัฒนธรรมของจีน ที่ยังมีการกวาดล้างเจ้าของที่ดิน ปัญญาชน และศาสนาอยู่เลย ด้านลีเจียนหมิน หัวหน้าเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยท้องถิ่น เผยว่า ขบวนการลักลอบขายอาหารเถื่อนได้ลักลอบนำดินไถ่เน่า ๆ เหล่านี้ผ่านชายแดนฝั่งประเทศเวียดนามเข้ามาในจีน ก่อนจะนำดินไถ่เน่ามาผ่านกระบวนการทางเคมีเพื่อฆ่าเชื้อโรค และแต่งสีให้ดินไถ่ดูเหมือนของสดใหม่ ซึ่งดินไถ่ที่ผ่านกระบวนการแล้วจะดูขาวและมีขนาดใหญ่ขึ้น

ทั้งนี้ ดินไถ่เน่า 1 กิโลกรัมจะถูกเพิ่มน้ำหนักเป็น 1.5 กิโลกรัม ทำให้ขบวนการค้าอาหารเถื่อนเหล่านี้ได้กำไรถึงตันละ 1,750 ปอนด์ (ราว 82,000 บาท)

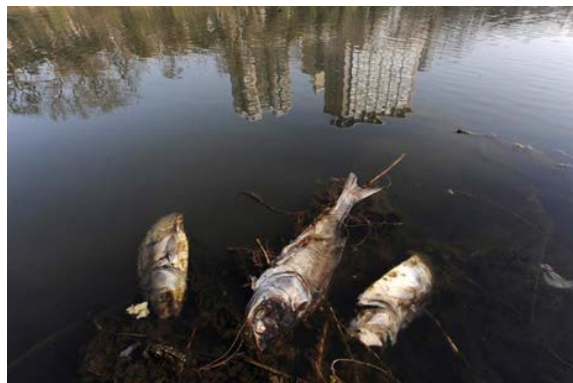
2) ปัญหาสิ่งแวดล้อม

ปัญหาสิ่งแวดล้อมในจีนไม่ใช่ปัญหาสิ่งแวดล้อมธรรมดาทั่วไป เป็นปัญหาที่ต้องมุ่งเน้นให้ความสนใจเป็นอย่างมาก การขึ้นราคาของที่ดิน สินค้า หรือ คอร์รัปชันที่นับวันยิ่งมีมากขึ้นก็แสดงให้เห็นว่าคนจีนส่วนใหญ่จะทำอะไรก็เห็นเป็นผลประโยชน์ทั้งสิ้น ไม่นึกถึงผลเสียที่ตามมาซึ่งคนเหล่านั้นก็คือคนรวย เมื่อเกิดปัญหาตามมา ก็จะใช้เงินหรืออำนาจที่ตนมีแก้ไขปัญหานั้น ตัวอย่างเช่น เมื่อมีโครงการก่อสร้างเกิดขึ้น ปัญหาส่วนใหญ่ที่ตามมาคือปัญหาขยะ พวกคนเหล่านี้ก็จะใช้เงินหรืออำนาจในการแก้ไขปัญหาโดยที่ไม่ใส่ใจกับผลกระทบ เป็นเช่นนี้แล้วใครที่จะยังสามารถอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้? สุดท้ายแล้วผลกระทบเหล่านี้ก็จะไปตกอยู่ที่ลูกหลานชาวจีนรุ่นต่อไปนั่นเอง

นอกเหนือจากนั้นในส่วนของสิ่งแวดล้อมด้านอื่นตามแหล่งที่มาของจีนพบว่า 35% ของพื้นที่ทั้งหมดได้เสียหายจากฝนกรด และ 40% ของแม่น้ำเป็นพิษ ประชาชนมากกว่า 25% ดื่มน้ำที่ปนเปื้อน และมี 400 เมืองจาก 667 เมือง ได้รับความเดือดร้อนอันเนื่องมาจากการขาดแคลนน้ำ 35% ของคนที่อาศัยอยู่ในเมืองได้รับอากาศที่เป็นมลพิษ มีเพียงแค่ 32% ของของเสียที่เป็นอันตรายที่ได้รับการดูแล

ตัวอย่างประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม

ประมวณภาพ!! ปัญหาแม่น้ำเน่าเสียในจีน

การขยายตัวของอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วในระยะ 20 ปีมานี้ ประกอบกับรัฐบาลท้องถิ่นและโรงงานอุตสาหกรรมเห็นแก่ผลประโยชน์เฉพาะหน้า จึงทำให้จีนกลายเป็นประเทศที่สร้างมลพิษมากที่สุดประเทศหนึ่งของโลก

3) ปัญหาอุบัติเหตุทางจราจร

ประเด็นปัญหาสังคมเรื่องนี้ขึ้นอยู่กับระดับฐานะ วัตถุที่ความหนาของกระเป๋าสตางค์ ใครมีเงินมากก็เป็นผู้กุมอำนาจเมื่อเกิดปัญหาก็จะพ้นความผิดได้ หรือมักจะใช้อำนาจอิทธิพลมาใช้ในการข่มขู่ต่อผู้ที่ย่อยกว่า ซึ่งปัญหานี้เมื่อเปรียบเทียบกับเรื่องเดียวกันกับปัญหาของไทย ก็อาจจะสามารถเปรียบเทียบได้ ในกรณีของแพรวา ที่อยู่ในตระกูลที่มีอิทธิพลและสามารถพ้นผิดไปได้โดยไม่ได้รับโทษอย่างที่สมควรจะได้รับ และปัญหานี้เป็นปัญหาที่สำคัญที่ถูกหยิบยกมาถกเถียงกันเป็นประเด็นระดับชาติ อีกทั้งอัตราของปัญหานี้ยังมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเรื่อยๆ

ตัวอย่างประเด็นปัญหาอุบัติเหตุทางจราจร

จำคุก 6 ปี ลูกตำรวจใหญ่ เจ้าของวลี "พ่อข้า คือหลีกัง"⁴³

เอเยนซี - ศาลจีนพิพากษา จำคุก 6 ปีลูกชายนายตำรวจระดับสูงขับรถชนคนตาย ซึ่งเป็นคดีอื้อฉาวข้ามปีที่สร้างความเกลียดชังคับแค้นต่อการใช้อิทธิพลสองมาตรฐานของเจ้าหน้าที่รัฐในหมู่ประชาชน

สื่อจีนรายงานเมื่อวันที่ 28 ม.ค. 2554 ว่า ศาลได้พิพากษาจำคุกหลี่ ฉินหมิง 6 ปี ในความผิดขับรถชนคนตาย พร้อมกับจ่ายชดเชยให้แก่ครอบครัวของเงิน เซียวเฟิง ผู้เสียชีวิต 69,900 ดอลลาร์สหรัฐ

⁴³ ผู้จัดการออนไลน์, จำคุก 6 ปี ลูกตำรวจใหญ่ เจ้าของวลี "พ่อข้า คือหลีกัง" [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9540000013044> [31 มกราคม 2554].

(2.16 ล้านบาท) กับจาง จิงจิง นักศึกษาหญิง 13,800 ดอลลาร์ โดยไม่มีการลดหย่อนโทษตามที่ทนายจำเลยอ้างขอแต่อย่างใด

คดีนี้เกิดขึ้น เมื่อวันที่ 16 ตุลาคมปีที่แล้ว นายหลี่ ฉีหมิง ลูกชายของนายหลี่ กัง รองผู้อำนวยการสำนักงานความมั่นคงในเมืองเป่ต้ง มณฑลเหอเป่ย์ ได้ขับรถชนนักศึกษาสองคนที่กำลังเล่นโรลเลอร์สเก็ตภายในมหาวิทยาลัยเหอเป่ย์ มณฑลเหอเป่ย์ เป็นเหตุให้ เจิน เสี่ยวเฟิง นักศึกษาวัย 20 ปี เสียชีวิตในเวลาต่อมาที่โรงพยาบาล ส่วนอีกคน จาง จิงจิง วัย 19 ปี บาดเจ็บสาหัส กระดูกขาซ้ายแตก

วลีดังกล่าว ยังถูกนำไปสกรีนเสื้อยืดปลุกกระแสต่อต้านฯ (ภาพเอเยนซี)

ในวันเกิดเหตุ พยานที่เห็นเหตุการณ์ฯ ดังกล่าวแล้วว่า เมื่อหลี่ ฉีหมิงขับรถชนนักศึกษาหญิงสองคนในมหาวิทยาลัยเหอเป่ย์แล้ว เขาไม่เหลียวกลับมาดูคนเจ็บเลย ยังคงขับรถต่อไปเพื่อส่งเพื่อนหญิงที่หอพักนักศึกษาฯ จนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและกลุ่มนักศึกษาที่เห็นเหตุการณ์ต้องเข้ามาขวางและบอกให้หลี่ฉีหมิงรับผิดชอบ หลี่ซึ่งอยู่ในอาการเมาสุรากำลังออกมาจากรถไม่ได้แสดงความเสียใจแม้แต่น้อย อีกทั้งยังตะโกนท้าทายให้ฟ้องร้องดำเนินคดีกับเขาได้ ด้วยประโยคที่ว่า

“ไปเลยเชิญไปฟ้องร้องได้เลย พ่อข้า คือ หลี่กัง”

นับจากนั้นมา ประโยค “พ่อข้า คือ หลี่กัง” ก็ฉาวโฉ่ไปทั่วประเทศ สร้างความไม่พอใจกับประชาชน ที่รู้สึกไม่ดีกับบรรดาเจ้าหน้าที่รัฐอยู่แล้ว ซึ่งพ่อของหลี่ ฉีหมิง คือ หลี่ กัง ก็เป็นรองผู้บังคับบัญชาสำนักงานความมั่นคงในเขตเป่ต้ง มณฑลเหอเป่ย์ ท้องที่ซึ่งเกิดเหตุฯ นั้นด้วย ชื่อของหลี่กัง จึงกลายเป็นคำที่ชาวจีนกันเสียดทอกันในอินเทอร์เน็ต มีเว็บไซต์หนึ่งจัดการประกวดแต่งโคลงกลอนที่มีประโยคนี้อยู่ด้วย ยังไม่รวมเนื้อเพลงเสียดสีความคับฟ้าของบรรดาเจ้าหน้าที่รัฐฯ แม้กระทั่งเมื่อครั้งมีการจัดทำสารวจ “สัญลักษณ์วัฒนธรรมหมายเลขหนึ่งของจีน” เมื่อปลายปี ยังมีการเสนอว่าควรรวมสัญลักษณ์วัฒนธรรมร่วมสมัยของจีน ได้แก่ “หลี่ กัง” เข้าไปด้วย

ความคับแค้นใจของประชาชนได้กลายเป็นกระแสกดดันและการวิพากษ์วิจารณ์ที่แพร่ออกไปอย่างรุนแรงรวดเร็ว ประโยค "พอช้า คือ หลีกภัย" กลายเป็นคำพุดยออดีตติดยาสำหรับคนเวลาจะใช้ อิทธิพลบอกปิดความไม่รับผิดชอบใดๆ

4) ปัญหาอุบัติเหตุร้ายแรง

อุบัติเหตุร้ายแรงที่เกิดจากการก่อสร้างและอุบัติเหตุร้ายแรงจากการทำเหมือง อุบัติเหตุในโรงงานหลายอย่าง นอกเหนือจากนั้นแม้กระทั่งทุกๆสถานที่ที่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ทั้งหมดก็อาจกลายเป็นแหล่งเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงได้ เบื้องหลังของเหตุการณ์เหล่านี้คืออะไร ด้านหนึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับวิธีการแสวงหาผลประโยชน์ อีกด้านหนึ่งคือการละเลยในพื้นฐานของศีลธรรม คือไม่ใส่ใจชีวิตที่มีค่าของมนุษย์ ถ้าลองคิดให้ดีแล้ว ทั้งการละเลยในพื้นฐานของศีลธรรม การศึกษา การแสวงหาผลประโยชน์ การคอร์รัปชันหรือปัญหาอื่นๆ ก็มีความเกี่ยวข้องกันด้วย

5) ปัญหาความเหลื่อมล้ำ

ในยุคที่ช่องว่างทั้งเรื่องรายได้และสถานะทางสังคมอย่างกว้างขวาง การแจกจ่ายที่ไม่เท่าเทียมของสังคมร่ำรวยได้สร้างปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่สำคัญมากมายให้รัฐบาล และจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศในอนาคตด้วย นอกเหนือจากนั้นการเพิ่มขึ้นของจำนวนคนที่มีรายได้ต่ำก็ขัดขวางความพยายามของรัฐบาลในการกระตุ้นความต้องการภายในประเทศและลดการพึ่งพาเศรษฐกิจในการลงทุน และการค้าขายประเทศจีนกำลังได้รับผลกระทบจากความไม่สมดุลของสังคม และการพัฒนาเศรษฐกิจจะระหว่างภูมิภาค ระหว่างในเมืองและชนบท และผลสำเร็จของการเปิดประเทศตลอด 30 ปีที่ผ่านมาทำให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมปรากฏเด่นชัดขึ้นเป็นเงาตามตัว

จากสำนักงานสถิติแห่งชาติจีนรายงานเมื่อต้นเดือนสิงหาคม 2005 ว่า คนรวยจำนวน 10% ของประชากร ครอบครองทรัพย์สิน 45% ของทรัพย์สินทั้งหมด ส่วนคนจนจำนวน 10% มีทรัพย์สินเพียง 1.4% ของทรัพย์สินทั้งหมด ซึ่งจะเห็นได้ว่า ช่องว่างที่เกิดขึ้นระหว่างคนจนกับคนรวยนั้นแตกต่างกันอย่างมาก ซึ่งตามหลักรัฐศาสตร์เห็นว่า ความจนในตัวของมันเองไม่เป็นปัจจัยสำคัญในการทำลายเสถียรภาพและความมั่นคงของรัฐ แต่ถ้าความเหลื่อมล้ำกันยังมีมาก ก็ยิ่งจะก่อให้เกิดปัญหาตามมา

ตัวอย่างประเด็นปัญหาความเหลื่อมล้ำ

จีนเล็งรัดภาษีคนรวยเพิ่ม ลดความเหลื่อมล้ำ⁴⁴

ภาพจาก <http://www.manager.co.th/China/viewnews.aspx?NewsID=9560000115351>

จีนส่งสัญญาณ เล็งเก็บภาษีบุคคลฐานะร่ำรวยเพิ่มขึ้น เพื่อนำไปให้กับคนจน หวังลดความเหลื่อมล้ำ ควบคุมความสงบในสังคม

ทางการจีนเปิดเผยร่างแผนการสำหรับการลดช่องว่างรวย - จนในประเทศ ที่รวมถึงการกำหนดให้บุคคลทั่วไปที่มีฐานะร่ำรวย ผู้เก็บภาษีที่ดิน และชาวต่างชาติ ต้องจ่ายภาษีมากขึ้น พร้อมให้คำมั่นถึงการกระจายรายได้ไปสู่กลุ่มคนฐานะยากจนในประเทศทั้งแรงงานอพยพและเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ยังจะมีการจัดการกับปัญหาความรุนแรงต่าง ๆ ที่แอบแฝงอยู่ และแหล่งที่มาของรายได้ที่ผิดกฎหมาย ทั้งยังกำหนดให้ธุรกิจผูกขาดกิจการของภาครัฐจะต้องส่งมอบกำไรจำนวนมากขึ้นให้กับรัฐบาล และจำกัดเพดานการจ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้บริหาร นอกเหนือไปจากการเพิ่มเพดานภาษีสรรพสามิตในสินค้าหรูหราประเภทต่างๆ แผนการดังกล่าวยังเรียกร้องให้รัฐบาลยกเลิกมาตรการที่จะไม่เก็บภาษีรายได้ในบุคคลต่างชาติที่เข้ามาทำงานในจีน รวมถึงเงินปันผลและเงินทุนที่ได้ในจีนด้วยการเคลื่อนไหวที่ เกษช ฉือ หุ่นส่วนบุคคลที่ไอคิวสูง ซึ่งให้คำปรึกษาในด้านภาษีแก่ภาครัฐกิจซ้ำๆ จะทำให้จีนกลายเป็นสถานที่ไม่น่าสนใจสำหรับชาวต่างชาติที่จะเข้ามาทำงาน เป็นที่คาดกันว่า ทางการจีนน่าจะเผยแพร่เอกสารฉบับนี้ที่เริ่มจัดทำกันตั้งแต่ปี 2547 ภายในช่วงปลายปีนี้ ในฐานะผลงานชิ้นสำคัญชิ้นสุดท้ายที่เกิดจากการริเริ่มของนายกรัฐมนตรี เวิน เจียเป่า ที่กำลังจะลงจากตำแหน่งในปีหน้า ทางด้านนักวิเคราะห์ระบุว่า เนื้อหาที่เผยแพร่ออกมาอย่างคร่าว ๆ นี้ มีรายละเอียดน้อยเกินไป ถึงวิธีการที่แท้จริงในการกำจัดช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจน ซึ่งเป็นปัญหาที่มีความอ่อนไหวทางการเมืองในสังคมจีน นายหลิว เออร์ดูโอ ศาสตราจารย์จากมหาวิทยาลัยเหอหนาน ระบุว่า แผนดังกล่าว เป็นแค่

⁴⁴ กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, จีนเล็งรัดภาษีคนรวยเพิ่ม ลดความเหลื่อมล้ำ [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/finance/foreign/20130208/489485/จีนเล็งรัดภาษีคนรวยเพิ่ม-ลดความเหลื่อมล้ำ.html> [8 กุมภาพันธ์ 2556].

กรอบการทำงานเท่านั้น จำเป็นต้องมีการจัดทำมาตรการแบบเฉพาะเจาะจงออกมา ซึ่งอาจต้องใช้เวลาอีกหลายเดือน หรือหลายปีกว่าจะจัดทำสำเร็จ

ช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เพิ่มขึ้นของจีน : ช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางสังคมของจีนที่เห็นได้ชัดเจนดังตัวอย่างต่อไปนี้⁴⁵

1. เปรียบเทียบให้เห็นถึงครอบครัวหนึ่งที่กำลังรับประทานอาหารเช้าในร้านอาหารในบริเวณที่พักของแรงงานอพยพ ในขณะที่คนในเมืองกำลังนั่งดื่มกาแฟในร้านอาหาร 5 ดาวของโรงแรม

2. เปรียบเทียบให้เห็นถึงเท้าเปล่าของหญิงสาวนาที่เปราะบางไปด้วยโคลนในมณฑลเหอเป่ย์ ซึ่งห่างจากปักกิ่งเพียง 80 กิโลเมตร และงานแฟชั่นโชว์ในปักกิ่งที่คนมีชื่อเสียงได้ถูกเชิญมาเป็นแบบถ่ายรูปในงานโดยสวมใส่รองเท้าราคาแพง

⁴⁵ ผู้จัดการออนไลน์. “ภาพชุดเปรียบเทียบความเหลื่อมล้ำทางสังคมจีน” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/China/viewnews.aspx?NewsID=9560000115351> [15 กันยายน 2556].

3. เปรียบเทียบให้เห็นถึงเสื้อผ้าที่ถูกที่โชว์ที่หน้าร้านในหมู่บ้านคนงานอพยพ และเสื้อผ้าราคาแพงนำเข้าจากต่างประเทศที่ตั้งโชว์อยู่ในห้างสรรพสินค้าชื่อดัง

4. เปรียบเทียบให้เห็นถึงพ่อครัวที่กำลังทำบะหมี่ขายอยู่ตามข้างถนน และพ่อครัวที่กำลังทำอาหารในห้างสรรพสินค้าในย่านคนรวยในปักกิ่ง

5 เปรียบเทียบให้เห็นถึงเด็กชายที่กำลังรอพ่อแม่กลับจากทำงาน ในขณะที่เด็กคนอื่นที่กำลังเล่นอย่างมีความสุขในย่านคนรวย

6) ปัญหาความยากจน

ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา การแก้ปัญหาความยากจนของรัฐบาลจีนมีผลเป็นที่น่าพอใจ และได้รับการยกย่องจากนานาประเทศว่า สามารถแก้ปัญหาความยากจนได้รวดเร็วกว่าประเทศใดในโลก ทว่าเมื่อก้าวเข้าสู่ศตวรรษใหม่ ขณะที่เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว แต่ตัวเลขเกษตรกรยากจนในจีนกลับลดลงไม่มาก เพื่อเทียบกับช่วงทศวรรษที่ 80

ทั้งนี้รัฐบาลจีนได้ตั้งเป้าแก้ปัญหาความยากจนของชาชนบทออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ซึ่งเริ่มตั้งแต่ในปี 2001 – 2010 โดยเมื่อถึงปี 2010 ชาชนบทที่ยากจนต้องไม่มีปัญหาปากท้องอีกต่อไป และเมื่อผ่านการแก้ไขระยะที่ 2 คือ ปี 2010 - 2020 ความเป็นอยู่ของชาชนบทพัฒนาจนถึงขั้น “พอมีพอกิน” และยังมีคนจนที่เพิ่งรอดพ้นจากปัญหาปากท้องอีกกว่า 60 ล้านคนที่รัฐบาลต้องพยายามทำให้พวกเขาไม่กลับไปเป็นคนจนอีก “คนยากจน” คือผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยทั้งปีต่ำกว่า 625 หยวน (ราว 3,125 บาท) ซึ่งเป็นระดับรายได้ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติจีนระบุว่า สามารถตอบสนองของความจำเป็นขั้นพื้นฐานได้ แต่หากใช้เกณฑ์ของรัฐบาลกลางที่กำหนดว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 827 หยวนต่อปี (ราว 4,135 บาท) เป็นคนยากจน จำนวนคนยากจนในจีนจะเพิ่มขึ้นมากกว่า 1 เท่าตัว

ดังนั้น รัฐบาลจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะปรับเปลี่ยนระบบนโยบายอื่นๆ ควบคู่กับการแก้ปัญหาความยากจน ไม่ว่าจะเป็นระบบประกันสังคม ระบบประกันสุขภาพ ระบบการศึกษา ระบบสาธารณสุขปโภคซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย

7) ปัญหาการคอร์รัปชัน

ช่วง 30 ปีที่ผ่านมา จีนเปลี่ยนแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจจากการวางแผนโดยอำนาจรัฐ มาเป็นระบบเศรษฐกิจแบบการตลาดที่มีการแพ้คัดออก บังคับให้ทุกคนต้องแข่งขัน สิ่งนี้ในอีกด้านหนึ่งจึงเปิดช่องทางขนาดใหญ่ให้ข้าราชการเกิดกิเลสและทุจริตคอร์รัปชันโดยไม่กลัวถูกลงโทษ ผู้ทุจริตเกือบทั้งหมดคือบุคลากรของพรรคและรัฐบาลนั่นเอง

จีนเปิดศึกกับคอร์รัปชันแล้ว คณะกรรมาธิการตรวจสอบวินัยของพรรคโซ่วผิงลงนามว่า ตลอดปีที่แล้วได้เอาผิดเจ้าหน้าที่พรรคและรัฐบาลทั้งหมด 97,260 คน มี 3,530 คนกำลังอยู่ในชั้นศาลในจำนวนนี้มี 7 คนเป็นผู้ดำรงตำแหน่งสูงระดับรัฐมนตรี ผู้ว่าการมณฑลหรือสูงกว่านั้น

ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันเป็นเรื่องใหญ่ที่ทุกประเทศต้องเผชิญ แต่ละประเทศต่างมีวิธีดำเนินการที่แตกต่างกัน ซึ่งส่วนน้อยเท่านั้นที่จะสามารถจัดการอย่างได้ผล จีนเป็นประเทศที่ใหญ่มาก เป็น

ประเทศที่กำลังพัฒนา และเป็นประเทศสังคมนิยมขั้นต้น จีนกำลังแก้ปัญหาคอร์รัปชันในประเทศตามแบบฉบับของตนเอง จึงเป็นเรื่องที่น่าติดตามศึกษาและเอาใจช่วยเป็นอย่างยิ่ง⁴⁶

ปัญหาการคอร์รัปชันที่ร้ายแรงมักอยู่ในบุคคลระดับกลางถึงระดับสูงที่นับวันจะเพิ่มมากขึ้น ถึงแม้ว่าการรณรงค์ปราบปรามคอร์รัปชันในจีนนั้นจะประสบความสำเร็จอย่างมาก แต่ก็ยังมีคอร์รัปชันให้เห็นอยู่ เพราะว่าในจีนตั้งแต่โบราณนั้น เรื่องได้โต๊ะหรือค่าน้ำชาเป็นสิ่งที่อยู่คู่มากับสังคมจีน ถึงแม้ว่าจีนจะมาสู่ยุคของทุนนิยม แต่การคอร์รัปชันก็ยังมียู่่มาก เห็นได้จากตัวเลขของคดีที่เกี่ยวกับการคอร์รัปชันมากมายในหลายปีที่ผ่านมา แต่รัฐบาลจีนก็ยังเดินหน้าในการปราบปรามการคอร์รัปชัน และสื่อของจีนก็มีส่วนช่วยในการเปิดโปงเรื่องคอร์รัปชันด้วย วิธีหนึ่งที่จะตรวจสอบเกี่ยวกับการคอร์รัปชันคือ จำนวนข้าราชการที่หายไปเพราะถูกตั้งข้อกล่าวหาบ้าง ตั้งข้อสงสัยบ้าง ไม่ใช่เพียงแค่หายไปจากหน้าที่การทำงาน แต่หมายถึงการอพยพออกนอกประเทศ นั่นแสดงให้เห็นว่า คนเหล่านั้นจะต้องมีปัญหาเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งจะถูกบันทึกอยู่ในบัญชีบุคคลที่รัฐบาลต้องการลงโทษที่ร้ายแรง มีทั้งจำคุกจนถึงประหารชีวิต

ตัวอย่างประเด็นปัญหาการคอร์รัปชัน

ศาลจีน สั่งจำคุกตลอดชีวิต 'ป้อ ชีไห่' ⁴⁷

⁴⁶พลเดช ปิ่นประทีป. *สวัสดิการสังคมในแบบฉบับของจีน* [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

http://thaisocialist.com/thaisocialist1/cin_suksa/Entries/2012/4/27_swadikar_sangkham_n_bb_chbab_khxn_g_cin.html [31 กรกฎาคม 2550].

⁴⁷ไทยรัฐออนไลน์, *ศาลจีน สั่งจำคุกตลอดชีวิต 'ป้อ ชีไห่'* [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://www.thairath.co.th/content/oversea/371377> [4 พฤศจิกายน 2556].

ศาลมีคำสั่งลงโทษจำคุกตลอดชีวิต ป๋อ ซีไห่ อดีตเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ประจำมหานครฉงชิ่ง หลังถูกข้อกล่าวหาฉ้อโกงฯ พัวพันการเสียชีวิตนักธุรกิจชาวอังกฤษ และทุจริต คอร์รัปชัน...

ภายหลังจากที่เมื่อวันที่ 18 ก.ย. ที่ผ่านมาศาลประชาชนกลางจี๋หนาน ได้แถลงบนหน้าเพจ “ชี้นำ เหว่ยป๋อ” หรือเปรียบได้กับ “ทวิตเตอร์” สัญชาติจีน โดยระบุว่า ในวันที่ 22 ก.ย.นี้ ศาลฯ จะอ่านคำตัดสินโทษ นายป๋อ ซีไห่ อดีตเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ สาขานครฉงชิ่งของจีน นักการเมืองดาวรุ่งที่หมดอนาคต หลังถูกกล่าวหาคอร์รัปชัน ยักยอกเงิน และปกปิดเหตุฆาตกรรมนักธุรกิจชาวอังกฤษ โดยฝีมือ นางกู่ ไคไห่ ผู้เป็นภรรยา และแม่มีสิทธิรับโทษถึงประหาร แต่คาดว่านายป๋อจะได้รับแค่โทษจำคุก โดยล่าสุดรายงานจากสื่อต่างประเทศระบุว่า ศาลไม่ยอมรับคำให้การของทนายฝั่ง ป๋อ ซีไห่ และได้ตัดสินจำคุก ป๋อ ซีไห่ ตลอดชีวิต รวมถึงสั่งให้ยึดทรัพย์ทั้งหมดแล้วด้วย

อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านี้ นายป๋อ เคยได้รับตำแหน่งสำคัญๆ ทางการเมืองประเทศ อย่างเช่น การเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ โปลิติบูโร รวมถึงเป็นผู้นำที่ได้รับความนิยมชมของพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมหานครฉงชิ่ง โดยเขากลายเป็นนักการเมืองดาวรุ่งพุ่งแรงทันที หลังสร้างผลงานล้มล้างอาชญากร ซึ่งเป็นภารกิจเดียวกับที่ผู้นำ เหมา เจ๋อตง เคยสร้างผลงานไว้ในอดีต กระทั่งเมื่อปีที่แล้ว อดีตคนสนิทอย่าง หวัง ลี่จวิน ที่หลบหนีเข้าไปในสถานกงสุลอเมริกา ได้ออกมาแฉเรื่องราวทั้งหมดของอดีตหัวหน้าอย่าง ป๋อ ซีไห่ โดยเรื่องอื้อฉาวเหล่านั้นได้สร้างความอับอายให้กับพรรคคอมมิวนิสต์อย่างมาก ที่มีการเปิดเผยเบื้องหลังของผู้นำระดับสูงที่ทำการทุจริต โดยเฉพาะกรณีการเสียชีวิตของนักธุรกิจชาวอังกฤษ นีล เฮย์วูด ที่ในการสอบสวนที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่พยายามยัดเยียดสาเหตุการตายว่าเป็นเพราะผู้ตายดื่มแอลกอฮอล์ แต่ต่อมาหลังจากสืบคดีแล้วกลับพบว่า นักธุรกิจชาวอังกฤษอาจรู้เห็นเรื่องการทุจริตของนายป๋อ จึงถูกวางยาพิษ โดยเมื่อปีที่แล้ว ภรรยาของ ป๋อ ซีไห่ ชื่อกู่ ไคไห่ ถูกตัดสินให้รับโทษประหารชีวิต ข้อหาฆ่านักธุรกิจชาวอังกฤษเมื่อปี 2011 ขณะที่ช่วงเดือนกันยายนปีที่แล้ว นาย

ป้อถูกขับให้ออกจากพรรค หลังมีความผิดฐานติดสินบนมูลค่า 3,600,000 หยวนรวมถึงยักยอกทรัพย์สินมากกว่า 800,000 หยวน ในกองทุนของรัฐ และใช้อำนาจรัฐเข้าขัดขวางการสืบสวนการตายของนักธุรกิจ นีลย์ เฮย์วูด

จีนสั่งข้าราชการห้ามใช้ของขวัญซื้อขนมไหว้พระจันทร์แจกแก่คอร์รัปชัน⁴⁸

ทางการจีนสั่งข้าราชการห้ามใช้ของขวัญซื้อขนมไหว้พระจันทร์แจก หวังแก้ปัญหาคอร์รัปชัน -ทำตัวผู้พุงประชาชนเสื่อมศรัทธา

เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2556 สำนักข่าวบีบีซี รายงานว่า คณะกรรมการกลางเพื่อการตรวจสอบวินัยแห่งพรรคคอมมิวนิสต์จีนประกาศเริ่มบังคับใช้กฎข้อใหม่ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับเบิกงบประมาณแผ่นดินไปใช้ซื้อขนมไหว้พระจันทร์ เพื่อมอบให้เป็นของขวัญหรือของกำนัลแก่บุคคลอื่นเด็ดขาด ในช่วงเทศกาลไหว้พระจันทร์ ซึ่งตรงกับวันที่ 19 เดือนกันยายนที่จะถึงนี้ ผู้ใดฝ่าฝืนอาจได้รับโทษสถานหนัก

รายงานระบุว่า ตามประเพณีของจีนในช่วงเทศกาลไหว้พระจันทร์ ชาวจีนมักจะมีการแจกจ่ายขนมไหว้พระจันทร์ให้กับเพื่อนฝูงญาติมิตรและผู้ใหญ่ที่เคารพ โดยกฎหมายที่ออกมา ก็เพื่อห้ามเฉพาะไม่ให้ข้าราชการเอาเงินหลวง หรือว่างบประมาณของหน่วยงานไปซื้อขนมไหว้พระจันทร์แจกจ่ายองค์กรหรือข้าราชการหน่วยงานอื่นๆ นอกจากนี้รัฐบาลยังออกกฎหมายไม่ให้ข้าราชการถือโอกาสเอาเทศกาลไหว้พระจันทร์มาเป็นข้ออ้างจัดงานเลี้ยงกันเองในหน่วยงาน หรือในหมู่สมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ระดับสูงอีกด้วย

⁴⁸ ข่าวสดออนไลน์. จีนสั่งข้าราชการห้ามใช้ของขวัญซื้อขนมไหว้พระจันทร์แจก แก่คอร์รัปชัน [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www.khaosod.co.th/view_newsonline.php?newsid=TVRNM09ETTJOVFUZT1E9PQ [5 กันยายน 2556].

ทั้งนี้ สำหรับนโยบายนี้ถือเป็นหนึ่งในมาตรการปราบปรามการทุจริตและฉ้อราษฎร์บังหลวงในหมู่ข้าราชการ ซึ่งประธานาธิบดีสีจิ้นผิงเริ่มดำเนินการตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งผู้นำจีนคนใหม่เมื่อช่วงเดือนมีนาคม เพื่อแสดงให้เห็นว่าจีนเอาจริงเอาจังกับการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ใช้อำนาจในทางมิชอบ และการประพฤติชั่วหยาบฟุ่ฟ่าขัดต่อหลักการของคอมมิวนิสต์ จนส่งผลให้ประชาชนเริ่มเสื่อมศรัทธาต่อรัฐบาล

8) ปัญหาราคาสินค้า

ช่วงนี้สื่อได้รายงานข่าวเกี่ยวกับการขายผัก ฟาร์มรัฐบาลก็พยายามอย่างที่สุดที่จะควบคุมราคาผลผลิตทางการเกษตรให้เหมาะสม แต่ดูเหมือนจะพยายามมากเกินไป เพราะคนที่ได้รับบาดเจ็บส่วนใหญ่คือคนชนชั้นล่างสุด ด้านหนึ่งเกษตรกรก็รู้สึกว่ายาก แต่อีกด้านหนึ่งของคนซื้อธรรมชาติทั่วไปก็รู้สึกว่ายาก ซื้อผักได้แพง เสี่ยงของการซื้อผักขายที่ไม่ประสานกันนั้น จึงทำให้เกิดปัญหาราคาสินค้าขึ้น

9) ปัญหาการศึกษา

ถึงแม้รัฐบาลจีนจะส่งเสริมและให้มีการศึกษาที่เกือบจะเรียกว่า ฟรี ในการศึกษาภาคบังคับแก่ชาวจีน แต่ตอนนี้ค่าใช้จ่ายในการศึกษาในชั้นอาชีวและอุดมศึกษาสูงขึ้นไปมาก ถึงแม้รัฐบาลจะพยายามควบคุมก็ตาม เพราะสถานศึกษาเหล่านี้ส่วนมากจะอยู่ในเมืองใหญ่ๆ ซึ่งเจริญไปตามการพัฒนาของประเทศ ทำให้ผู้มีฐานะปานกลางและผู้ด้อยโอกาสไม่มีโอกาสส่งเสียลูกหลานไปเรียนได้ ถึงแม้จะมีกองทุนให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาเหมือนประเทศไทยก็ตาม ซึ่งเป็นปัญหาที่รัฐบาลจีนกำลังแก้ไข เนื่องจากรัฐบาลจีนคิดอะไรต้องเอาเรื่องเงินมาจับก่อน และไม่มีองค์กรมาดูแลเรื่องค่าเล่าเรียน ถึงแม้จะมีการประกาศจากทางรัฐบาลกลางก็ตาม แต่บางที่รัฐบาลท้องถิ่นก็เพิกเฉย รวมทั้งปัญหาเรียกแปะเจี๊ยะ (เงินกินเปล่า/เงินได้โต๊ะ) ของคุณครูในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งที่มีชื่อเสียงและไม่มีความดี เพราะทุกคนมุ่งเห็นแต่เรื่อง เงิน⁴⁹

ในขณะเดียวกันการล่งละเมิด กัดซี่ ช่มเหงทางเพศของอาจารย์ ที่เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งในปัญหาเช่นกัน

⁴⁹ OK nation, ปัญหาที่มากับ GDP ที่ประเทศจีน [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://www.oknation.net/blog/print.php?id=191476> [มกราคม 2551].

ตัวอย่างประเด็นปัญหาการศึกษา

ครูจีนให้นักเรียนหญิงจูบแลกใบรับรองการศึกษา⁵⁰

ชาวเน็ตจีนจวกและ ครูหนุ่มให้นักเรียนหญิง ม.6 ทั้งห้องจูบแก้มแลกกับใบรับรองการศึกษา ด้านสำนักงานการศึกษาท้องถิ่นสั่งพักงาน - สอบสวนครูหนุ่มแล้ว

วันที่ 27 สิงหาคม 2556 เว็บไซต์ไชน่าแนมิก มีรายงานว่า เกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนักในกลุ่มชาวเน็ตจีน เมื่อมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตรายหนึ่งนำภาพของคุณครูโรงเรียนมัธยมปลาย ซึ่งให้เด็กนักเรียนหญิงในห้องจูบแก้มตัวเองเพื่อแลกกับใบรับรองการศึกษาของพวกเขา มาเผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต

โดยผู้ใช้คนดังกล่าวได้อ้างว่า ครูหนุ่มในภาพมีชื่อว่า จางรู่ยฮวา เป็นคุณครูของโรงเรียนมัธยมปลายฉู่เฉียว ในเขตหลินเซี่ย มณฑลกานซู ซึ่งกำลังขู่เด็กนักเรียนหญิงชั้น ม.6 ทั้งห้องให้นำจูบมาแลกกับใบประกาศนียบัตรสำเร็จการศึกษาของพวกเขา โดยให้เลือกว่าจะเป็นฝ่ายจูบแก้มเขา หรือจะให้เขาเป็นคนจูบแก้มพวกเขาก็ได้ และแน่นอนว่าเรื่องดังกล่าวนี้ได้กลายมาเป็นประเด็นร้อนที่ถูกชาวเน็ตจีนวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนักภายในชั่วข้ามคืน

และนั่นทำให้ในวันรุ่งขึ้น หลังจากที่ภาพดังกล่าวถูกเผยแพร่ออกมา ทางผู้อำนวยการสำนักงานด้านการศึกษาท้องถิ่นของเขตหลินเซี่ยก็ได้เรียกประชุมด่วน ก่อนจะมียุติให้ลงโทษครูจางด้วยการสั่งพักงานเขาในทันที และต้องถูกสอบสวน ซึ่งในขณะนี้ทางสำนักงานด้านการศึกษาท้องถิ่นก็กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงในเหตุดังกล่าว พร้อมทั้งเดินทางไปสืบหารายละเอียดเพิ่มเติมจากโรงเรียนมัธยมปลายฉู่เฉียวด้วย

⁵⁰ กระปุกดอทคอม, ครูจีนให้นักเรียนหญิงจูบแลกใบรับรองการศึกษา [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://hilight.kapook.com/view/90462>

ขณะที่กลุ่มชาวเน็ตจีนจำนวนมากต่างเข้ามาวิพากษ์วิจารณ์ถึงพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมของครูจาง โดยผู้ใช้อีเมลหนึ่งได้ระบุว่า อาชีพครูนั้นควรจะเป็นอาชีพที่มีเกียรติ สูงส่ง และมีคุณธรรม แต่การใช้ประโยชน์จากอำนาจที่ตนมีเพื่อทำในสิ่งที่ไม่สมควรหรือทำสิ่งลามกอนาจารเช่นนี้ ส่งผลให้ศักดิ์ศรีของวิชาชีพครูต้องมัวหมอง

อย่างไรก็ตาม นอกจากผู้ที่ต่อว่าพฤติกรรมของครูจาง ก็ยังมีชาวเน็ตจีนอีกบางกลุ่ม ที่มองว่าบางทีภาพที่เห็นอาจจะเพียงการแสดงความรักระหว่างครูกับศิษย์ธรรมดาโดยไม่มีอะไรเกินเลยก็ได้ ซึ่งแม้ภาพดังกล่าวอาจจะดูไม่เหมาะสมอยู่บ้าง แต่ก็อยากให้ผู้คนอย่าเพิ่งตีความไปไกล เพราะบางทีเด็กๆ อาจจะไม่ได้คิดอะไรกับมันเลยก็ได้

10) ปัญหาที่อยู่อาศัย

ปัญหาที่อยู่อาศัย เป็นปัญหาที่รัฐบาลจีนควบคุมไม่อยู่ เพราะราคาของบ้านถีบตัวไปถึง 300% นับจากปี 2003 คนธรรมดาชั้นกลางไม่มีปัญญาซื้อบ้าน เองง่ายๆ คนปานกลางมีรายได้เดือนละ 5,000 หยวน ในขณะที่ราคาขายบ้านตารางเมตรละ 7,000 หยวนอย่างต่ำในเขตเมืองใหญ่ ๆ และก็ไม่ได้อยู่กลางเมืองด้วย แต่ออกไปอยู่ชานเมือง และที่พักส่วนใหญ่ที่ทำขายขนาดเล็กที่สุดประมาณ 75 ตารางเมตร ไม่เหมือนคอนโดมิเนียมที่ประเทศไทยที่ขายขนาด 20 – 30 ตารางเมตรก็มี รัฐบาลจีนเลยต้องจัดหาที่และสร้างบ้านประเภทเอื้ออาทรให้แก่ผู้มีรายได้ปานกลางไปถึงรายได้ต่ำ โดยบังคับให้นักพัฒนาที่ดินมาลงทุนในกรณีที่เหมาะสมที่ได้และต้องย้ายผู้อยู่อาศัยเดิม ค่าใช้จ่ายต่างๆ เหล่านี้ก็จะกลับคืนและใส่ไปไว้ในราคาบ้าน

อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ราคาบ้านสูงเนื่องจากที่ดินเป็นของรัฐบาล เวลารัฐบาลจะจัดสรรที่ดินให้นักพัฒนาที่ดินใช้วิธีประมูล ใครให้ราคาที่ดินสูงสุดก็ได้ที่ดินนั้นไปพัฒนา ทำให้เป็นการยากที่จะควบคุมราคาบ้าน เพราะนักพัฒนาที่ดินยอมใส่ค่าใช้จ่ายส่วนนี้ลงไปในราคาขายอยู่แล้ว⁵¹

⁵¹ OK nation, ปัญหาที่มากับ GDP ที่ประเทศจีน [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=191476> [มกราคม 2551].

ตัวอย่างประเด็นปัญหาที่อยู่อาศัย

ชายจีนสุดทน! ราคากันสูงเวอร์ จับปูล่ามเชือกประท้วงรัฐ⁵²

ชายจีนในเมืองนานกิง จับปูล่ามเชือกเอาไว้ ก่อนนำมาโชว์ในงานมหกรรมบ้านและที่ดินเพื่อประท้วงราคาบ้านในเมืองที่พุ่งสูงขึ้นอย่างน่าใจหาย

เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2556 เว็บไซต์เซาท์ไชน่ามอร์นิงโพสต์ รายงานว่า หนุ่มคนหนึ่งจากเมืองนานกิง ในประเทศจีน ได้จับปูล่ามเชือก และนำปูมาโชว์ในงานมหกรรมบ้านและที่ดิน เพื่อเป็นการประท้วงที่ราคาบ้านในนานกิงมีราคาสูงขึ้นทุกวัน

ทั้งนี้ ชายชาวนานกิงคนหนึ่งซึ่งรู้สึกไม่พอใจกับราคาอสังหาริมทรัพย์ในเมืองที่สูงขึ้นทุกวัน ได้ออกมาประท้วงโดยการจับปู 6 ตัวล่ามเชือก และเดินเข้างานมหกรรมบ้านและที่ดิน ที่จัดขึ้นในเมืองนานกิง พร้อมกับป้ายประกาศให้ประชาชนรู้ว่า ราคากันในตอนนี้อยู่ในสถานะที่ควบคุมไม่ได้ อีกทั้งนักพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ทั้งหลายล้วนแล้วแต่ฉ้อฉลเหมือนกับการจับปูใส่กระดิ่ง ที่ตัวปูเองก็พยายามจะหนีจนควบคุมไม่ได้ เขาจึงต้องล่ามปูเอาไว้

นอกจากนี้ ในภาพที่ถูกรับส่งต่อกันไปในอินเทอร์เน็ตเป็นภาพของชายคนหนึ่งใส่แว่นกันแดด เดินเข้ามาบริเวณงานพร้อมด้วยปูจำนวนหนึ่ง ปูแต่ละตัวจะถูกล่ามเชือกเอาไว้ และมีสติ๊กเกอร์ติดอยู่บนกระดอง โดยที่บนสติ๊กเกอร์นั้นจะมีข้อความว่า "บ้านราคาแพง" และ "ที่ดินราคาแพง" อีกทั้งชายนิรนามคนดังกล่าวยังได้เผยว่า เขาไม่สามารถซื้ออพาร์ทเมนต์ได้อีกต่อไป เพราะแม้กระทั่งอพาร์ทเมนต์สร้างใหม่ในแถบนอกเมือง ยังมีราคาสูงกว่า 10,000 หยวน หรือประมาณ 50,000 บาท ต่อตารางเมตร

⁵² กระปุกดอทคอม, ชายจีนสุดทน ! ราคากันสูงเวอร์ จับปูล่ามเชือกประท้วงรัฐ [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://hilight.kapook.com/view/91407>

ด้านนายเหวิน ตัน ชาวนานกิงที่อาศัยอยู่ในฮ่องกง กล่าวว่า ราคาบ้านในนานกิงนั้นแพงผิดปกติ และผู้ที่อยู่อาศัยก็ต้องเป็นผู้ที่มีรายได้พอสมควร ซึ่งหากเทียบกับเงินจำนวนเดียวกันนั้น เราจะสามารถซื้อ (อพาร์ทเมนต์) ที่ดีกว่าในกว่างโจวได้เลย

ทั้งนี้ ช่องว่างของราคาบ้านตามเมืองใหญ่ ๆ และตามชนบทของจีน เริ่มที่จะห่างกันมากขึ้นเรื่อย ๆ ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา และทางรัฐบาลจีนเองก็ไม่ได้ออกมาตรการใด ๆ เพื่อที่จะเข้ามาควบคุมกลไกตลาด ทำให้ราคาบ้านพุ่งสูงขึ้นเรื่อย โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติจีนเผยว่า ราคาบ้านใน 4 เมืองใหญ่ของจีน ได้พุ่งสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์นับตั้งแต่เดือนมกราคม ปี 2011 โดยที่บ้านในเมืองกว่างโจวมีราคาพุ่งสูงขึ้นถึง 19 เปอร์เซ็นต์ ส่วนบ้านในกรุงปักกิ่งและเซี่ยงไฮ้ ได้พุ่งขึ้น 15 เปอร์เซ็นต์นับตั้งแต่ปีก่อน ในขณะที่บ้านในเซินเจิ้นได้พุ่งไปกว่า 18 เปอร์เซ็นต์

หนุ่มจีนจูนบ้านราคาแพง ชวนเพื่อนสร้างบ้านเอง ลดภาระให้พ่อแม่⁵³

⁵³ ARCHITECTURE, หนุ่มจีนจูนบ้านราคาแพง ชวนเพื่อนสร้างบ้านเอง ลดภาระให้พ่อแม่ [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/egg-shell/#ixzz2jg6LsNka> [12 พฤษภาคม 2555].

เมื่อนายไต้ ไห่เฟย (Dai Haifei) อายุ 24 ปี จากประเทศจีนลงมือสร้าง ‘บ้านไข่’ หลังน้อยขึ้นมาเองโดยใช้เงินเพียง 6,427 หยวน เพราะด้วยความเป็นห่วงพ่อ - แม่ที่อายุมากแล้ว แต่ยังต้องทำงานหนักและต้องประหยัดคอตอม เพื่อที่จะนำเงินที่ได้ไปให้ลูกซื้อบ้านเมื่อได้แต่งงาน ซึ่งเขารู้ดีว่าเงินที่พ่อแม่พยายามเก็บให้คงไม่พอที่จะซื้อบ้านในกรุงปักกิ่งอย่างแน่นอน เขามีความต้องการที่จะมีบ้านเป็นของตัวเองและไม่จำเป็นต้องมีขนาดใหญ่โตมากนัก เพียงแค่ได้หลบแดดหลบฝนก็พอ ไม่ต้องการที่จะอยู่ไกลจากตัวเมืองมากนัก ไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการเช่าหรือซื้อที่ และไม่ต้องเบียดเสียดบนรถเมล์เพื่อเดินทาง แต่ในกรุงปักกิ่งซึ่งค่าครองชีพและค่าที่แพงนั้น เรียกได้ว่าเขาแทบจะไม่มีหวังเอาซะเลย บังเอิญที่ได้มีโอกาสร่วมออกแบบโครงการ “egg of the city” เมื่อตอนไปฝึกงานที่ Standard Architecture ซึ่งเป็นโครงการที่มีหัวข้อเกี่ยวกับบ้านขนาดเล็กที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ สำหรับกลุ่มคนเมืองที่ต้องดิ้นรนโดยบ้านจะต้องมีอุปกรณ์ที่ให้คนสามารถอยู่ได้ และด้วยความที่ยังมีความฝันที่จะสร้างบ้านอยู่ในใจ เขาได้ปรึกษากับอาจารย์หลังเรียนจบ ซึ่งอาจารย์เองก็สนับสนุนและแนะนำเพื่อนที่จะมาช่วยงาน และสร้างเสร็จภายในสองเดือนเท่านั้น

11) ปัญหาการรักษาพยาบาล

ปัญหาสุขภาพ เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่รัฐบาลจีนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมาดูแล เนื่องจากค่ารักษาพยาบาลและค่ายาในประเทศจีนแพงมาก จนผู้มีรายได้นกลางไปจนถึงรายได้ต่ำไม่มีเงินพอที่จะจ่ายค่าบริการและสามารถเข้าไปใช้บริการได้ ถึงแม้รัฐบาลจีนจะจ่ายเงินอุดหนุนค่าบริการ แต่ก็ยังไม่พอกับจำนวนคนไข้ รวมทั้งโรงพยาบาลที่เมืองจีนก็มีจำกัด แพทย์และพยาบาล รวมทั้งเตียงพยาบาลก็ไม่พอสําหรับคนไข้ อีกปัญหาคือ เรื่องการคอร์รัปชันที่ทางเจ้าหน้าที่กรมอนามัยไปรับสินบนของผู้ค้ายา จนบริษัทค้ายาได้รับใบอนุญาตขายยา และไปตั้งราคาค้าขายกันเองเพื่อแลกคืนกับค่าสินบน โดยที่ยังไม่มีหน่วยงานที่ตรวจสอบราคายาอย่างเป็นจริงเป็นจัง รวมทั้งมีแพทย์และพยาบาลที่จ่ายยาตามใบสั่งของบริษัทค้ายา เพราะได้ค่าคอมมิสชั่น⁵⁴

⁵⁴ OK nation, ปัญหาที่มากับ GDP ที่ประเทศจีน [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=191476>. [มกราคม 2551].

ตัวอย่างประเด็นปัญหาการรักษาพยาบาล

รมต.สาธารณสุขจีนระบุ ค่ารักษาพยาบาลแพงยังแก้ไม่ตก⁵⁵

การประชุมว่าด้วยงานด้านสาธารณสุขแห่งประเทศจีนประจำปี 2013 จัดขึ้นที่กรุงปักกิ่ง เมื่อวันที่ 7 มกราคมนี้ในที่ประชุม นายเฉิน จู รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจีนพุ่งเป้าไปยังปัญหาต่าง ๆ ที่เผชิญอยู่ระหว่างการปฏิรูประบบการรักษาพยาบาลของจีน เขาระบุว่า ถึงแม้ได้ใช้มาตรการหลายอย่างก็ตาม แต่เวลานี้เรื่องค่ารักษาพยาบาลแพงสำหรับประชาชนยังแก้ไม่ตก จึงควรใช้ความพยายามลดค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลส่วนบุคคลให้น้อยลงอย่างแท้จริง เพื่อลดสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านนี้ให้ต่ำกว่าร้อยละ 30 ของรายได้ส่วนบุคคลในปี 2015 ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ค่ารักษาพยาบาลแพงจนรับไม่ไหวเป็นความรู้สึกของชาวจีนส่วนใหญ่ นับแต่ปี 2009 เป็นต้นมา จีนเริ่มปฏิรูประบบการรักษาพยาบาลครั้งใหม่ โดยตั้งเป้าไว้ประการหนึ่งว่า จะปรับเปลี่ยนสถานการณ์ที่ค่ารักษาพยาบาลแพง แต่ดูจากสภาพในปัจจุบันแล้ว เรื่องค่ารักษาพยาบาลแพงยังไม่ได้รับการแก้ไขแต่อย่างใด ในที่ประชุมวันดังกล่าว นายเฉิน จู รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจีนระบุว่า "ช่วงหลายปีมานี้ ถึงแม้ได้ใช้มาตรการหลายอย่างก็ตาม แต่ยอดการใช้จ่ายด้านสาธารณสุขกับค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ยต่อคนยังคงปรับสูงขึ้นค่อนข้างเร็วอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของปฏิรูประบบการรักษาพยาบาล จึงควรลงมือแก้ไขให้ได้"

เวลานี้ จีนได้สร้างเครือข่ายประกันสุขภาพที่ใหญ่ที่สุดของโลก อัตราครอบคลุมของระบบประกันสุขภาพขั้นพื้นฐานได้ปรับสูงขึ้นจากร้อยละ 87 เมื่อปี 2008 เป็นร้อยละกว่า 95 ของปี 2011

นายเฉิน จูระบุว่า เวลานี้การเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยนอกในระบบประกันสุขภาพขั้นพื้นฐานของเมืองและชนบทมีขอบข่ายคับแคบและสัดส่วนต่ำ ทำให้เกิดปัญหาใหม่ๆ เช่น "โรคเบาแต่รักษาหนัก" และอัตราผู้ป่วยใน (ผู้นอนพักรักษาในโรงพยาบาล) สูงเกินควร เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงกำหนดจะเพิ่มสัดส่วนการเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัดส่วนการเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยร้ายแรงในแผนกผู้ป่วยนอก เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยเลือกใช้บริการแผนกผู้ป่วยนอกเป็นอันดับแรกและลดค่ารักษาพยาบาลให้น้อยลง

เขาระบุว่า แต่ต่อไปจีนยังจะขยายขอบข่ายการเบิกค่ารักษาพยาบาลจากระบบประกันสุขภาพให้กว้างออกไปอีกขั้น โดยจะจัดการป้องกัน การบำรุงสุขภาพ การตรวจคัดกรองโรค การดูแลผู้สูงอายุ และกายภาพบำบัดเข้าไว้ในขอบข่ายด้วย ส่วนค่ายาแพงก็เป็นสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้

⁵⁵ CRI online, รมต.สาธารณสุขจีนระบุ ค่ารักษาพยาบาลแพงยังแก้ไม่ตก [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://thai.cri.cn/247/2013/01/08/233s205871.htm>. [8 มกราคม 2556].

ประชาชนต้องแบกรับค่าใช้จ่ายอย่างหนัก ทั้งนี้ นายเฉิน จูระบุว่า จากนั้นไปจะมุ่งเน้นปรับระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การเรียกประมูลผลิตภัณฑ์ยาให้สมบูรณ์ขึ้น เพื่อปรับลดราคาค่าผลิตภัณฑ์ยาให้ต่ำลงถึงขั้นต่ำสุด พร้อมกันนี้ ยังจะปรับระบบยาสามัญประจำบ้านให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเพิ่มสัดส่วนการใช้ยาสามัญประจำบ้านให้สูงขึ้นต่อไป

12) ปัญหาการว่างงาน

ปัญหาการว่างงานในจีนกำลังทวีความรุนแรงขึ้น เนื่องจากมีแรงงานอพยพจากชนบทเข้าสู่เมืองใหญ่เป็นจำนวนมาก ขณะที่จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะปีนี้จะมีบัณฑิตใหม่เข้าสู่ตลาดแรงงานถึง 24 ล้านคน

รายงานภาวะเศรษฐกิจของจีน วันที่ 9 พ.ค.) ระบุว่า จำนวนบัณฑิตใหม่ของจีนในปีนี้นั้นมากกว่าจำนวนประชากรในออสเตรเลียทั้งประเทศ และในจำนวนนี้คาดว่าจะตกงานถึงราวครึ่งหนึ่ง และชี้ว่า ปัญหาการว่างงานในจีนส่วนหนึ่งเกิดจากระบบการศึกษาที่เน้นเฉพาะการขยายโอกาสทางการศึกษาของเยาวชน แต่ไม่มีตลาดแรงงานเพียงพอที่จะรองรับกลุ่มแรงงานใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ แม้ว่าจีนจะมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจรวดเร็วที่สุดในทวีปเอเชียก็ตาม พร้อมทั้งเรียกร้องให้รัฐบาลปฏิรูประบบการศึกษา ซึ่งครอบคลุมถึงการเน้นฝึกทักษะของนักศึกษา ก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานในสาขาต่างๆ และเน้นผลิตบัณฑิตในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน⁵⁶

ปัญหานี้ยังรวมถึงการที่จีนจะต้องเปิดเสรี หลังการเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกจะบีบบังคับให้อุตสาหกรรมจีนต้องลดต้นทุนด้วยการลดคนงานลงซึ่งจะเป็นปัญหาใหญ่ทางสังคมต่อไป การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจตั้งแต่ปี 1977 ทำให้คนงานในเมืองต้องถูกปลดปีละ 7 – 8 ล้านคน และช่วงกลางปี 2002 มีคนงานรัฐวิสาหกิจถูกปลดไปแล้วรวม 24 ล้านคน แม้จะมีตำแหน่งงานใหม่เพิ่มปีละ 8 ล้านคน แต่ก็ไม่ทันรับคนที่เติบโตมาเป็นแรงงานใหม่ที่เข้ามาหางานปีละ 10 ล้านคน ทั้งนี้ยังไม่นับพวกทำงานต่ำกว่าระดับหรือการว่างงานแบบแอบแฝงในชนบทอีกจำนวนมหาศาล สถิติการว่างงานภายในเมืองของทางราชการเพิ่มจาก 1.8% ของกำลังแรงงานในปี 1985 เป็น 4.4% ในปี 2002 แต่ถ้าคิดรวมคนงานรัฐวิสาหกิจที่ถูกปลดออกแล้วสถิติการว่างงานน่าจะอยู่ที่ 7.8% ของกำลังแรงงาน ทั้งนี้ไม่รวมคนอพยพมาหางานในเมืองที่มาคอยรองานรับจ้างรายวันที่ไม่มีให้ทำ ทุกวันอีกหลายล้านคน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาความไม่มั่นคงทางสังคม

⁵⁶ ผู้จัดการออนไลน์, จีนเผชิญปัญหาการว่างงานในระบบ สวนทางการขยายตัวทางศก [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/iBizChannel/ViewNews.aspx?NewsID=9500000052922> [9 พฤษภาคม 2550].

ปัญหาการว่างงานแอบแฝงในชนบทนับวันจะเพิ่มมากขึ้น เพราะเกษตรกรขนาดเล็ก จะแข่งขันสู้บริษัทเกษตรกรรมขนาดใหญ่จากต่างชาติไม่ได้ คนชนบทมีความไม่พอใจมากขึ้น ทั้งจากปัญหาความแตกต่างทางรายได้ที่ห่างกันมากขึ้น ระหว่างเมืองกับชนบท, การขึ้นภาษี และการบริหารที่ผิดพลาดของรัฐบาลท้องถิ่น การแก้ไขปัญหาของรัฐบาลกลาง เช่น การฝึกอบรมแรงงานใหม่, การปฏิรูประบบประกันสังคมใหม่ทำได้ค่อนข้างล่าช้าและไม่เพียงพอ สิ่งรัฐบาลจีนต้องพึงคือการทำให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงต่อไป เพราะเชื่อว่าการแก้ปัญหาเรื่องการจ้างงานและเพิ่มรายได้ ถ้าเศรษฐกิจทำท่าจะชะลอตัว รัฐบาลก็จะใช้วิธีขยายการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ⁵⁷

ตัวอย่างประเด็นปัญหาการว่างงาน

ยอดบัณฑิตใหม่จีน 6.99 ล้านกับปัญหาจ้างงาน⁵⁸

เศรษฐกิจที่ชะลอตัวของสาธารณรัฐประชาชนจีน กำลังทวีความวิตกให้กับผู้จบการศึกษาในระดับสูงในเรื่องอนาคตการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปีนี้นั้นจีนจะมีสถิติคนจบการศึกษาระดับสูง ถึง 6.99 ล้านคน มากกว่าสถิติปีที่แล้ว 1.9 แสนคน ขณะที่สภาวะการจ้างงานที่เป็นปัญหาในช่วงที่ผ่านมา ก็ยังไม่มีแนวโน้มว่าจะทุเลาลงในปี 2013

สื่อท้องถิ่นในหลาย ๆ พื้นที่ของประเทศต่างคาดการณ์ว่า ปี 2013 จะได้ชื่อว่าเป็นปีหนักหนาที่สุดในเรื่องปัญหาการว่างงานที่บัณฑิตใหม่จีนต้องเผชิญ รวมทั้งเสียงสะท้อนจากผู้นำระดับประเทศบางคน ก็แสดงให้เห็นถึงความวิตกกังวลในประเด็นนี้ ทั้งนี้มีรายงานจากสื่อทางภาครัฐว่า ตำแหน่งงาน

⁵⁷ นัยต์ปพร ทุคามี, อภิษฐา ไตรทาน, ณัฐชาพร อุณหเลขกะ และนพพรช จันทรกระจ่าง, ปัญหาการว่างงาน [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://apicha6.blogspot.com/2010/08/blog-post_7863.html. [27 สิงหาคม 2553].

⁵⁸ Interscholarship, ยอดบัณฑิตใหม่จีน 6.99 ล้านกับปัญหาจ้างงาน [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://th.interscholarship.com/somkiat2013/1436>. [22 พฤษภาคม 2556].

ว่างสำหรับผู้จบมหาวิทยาลัย ในกรุงปักกิ่ง ตอนนี้มีอยู่ 98,000 ตำแหน่ง ลดลงไป 14 % เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาซึ่งเป็นผลมาจากสภาพเศรษฐกิจที่ยังชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง

ประธานาธิบดีของจีน นายสี จิ้นผิง กล่าวว่า เรื่องการจ้างงานเป็นเรื่องสำคัญอันดับแรกของประเทศ เพราะเมื่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศลดลงจากตัวเลข 2 หลัก มาอยู่ที่ประมาณ 7.7% ในช่วงไตรมาสแรกของปีนี้ ซึ่งถือเป็นอัตราที่ต่ำสุดในรอบทศวรรษ ภาคอุตสาหกรรมการผลิตจึงพลอยลดลงไปด้วยเล็กน้อย ปัญหาคือ การลดลงของอัตราเติบโตทางเศรษฐกิจ ทุกๆ 1% ของ GDP จะทำให้ตำแหน่งงานหดหายไปประมาณ 1 ล้านตำแหน่งทีเดียว

นายสี ซึ่งไปปรากฏตัวที่งานจ๊อบแฟร์ที่เมืองเทียนจิน ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของประเทศ เมื่อ 14 พ.ค.ที่ผ่านมา ได้เรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าไปช่วยเหลือบัณฑิตที่ต้องการทำธุรกิจส่วนตัวรวมทั้งพวกที่กำลังหางานอยู่

สื่อของทางการจีนก็ยังมีเปิดเผยประเด็นใหญ่ไปกว่า จีนกำลังตกอยู่ในภาวะการมีจำนวนบัณฑิตใหม่ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วกว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจมาก จึงเกิดความไม่สมดุลขึ้น ทั้งที่ในอดีต บัณฑิตที่จบใหม่เกือบ 90% สามารถหางานทำได้ภายใน 6 เดือนหลังจากได้รับ ใบปริญญาบัตร ขณะที่ปัจจุบันคาดว่า สถิติอาจตกมาอยู่ที่ 86% หรือน้อยกว่า หากเศรษฐกิจยังไม่ฟื้นตัวกลับมาดีเหมือนเดิมในหัวครึ่งปีหลังจากนี้

ในส่วนของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยต่าง ๆ ในจีน ต่างก็มีความกังวลเกี่ยวกับปัญหา การจ้างงานในอนาคตของนักศึกษาที่เช่นเดียวกัน ทำให้มีการพยายามหาทางช่วยเหลือศิษย์ของตน เช่น มีรายงานว่า หลายๆ มหาวิทยาลัยในเซี่ยงไฮ้ ได้มีการสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาที่กำลังจะจบออกไปเตรียมความพร้อมสำหรับการกลับไปทำงานที่บ้านเกิดของแต่ละคน แทนที่จะมาแย่งงานทำกันแต่ในเมืองใหญ่ ด้วยการเปิดโปรแกรมเสริม เช่น เปิดคอร์สฝึกอาชีพต่างๆ รวมทั้งเพิ่มทักษะทางภาษาต่างชาติ และอื่น ๆ เป็นต้น

ปัญหาการว่างงานของจีนในปี 2012 ยังมีแนวโน้มหนักหน่วงอยู่⁵⁹

วันที่ 20 มกราคมที่ผ่านมา ผู้รับผิดชอบกระทรวงทรัพยากรบุคคลและการประกันทางสังคมของจีนกล่าวในงานแถลงข่าวว่า ปี 2012 ในเมืองและตำบลมีแรงงานที่ต้องการโอกาสทำงานกว่า 25 ล้านคน เพิ่มขึ้น 1 ล้านคนเมื่อเทียบกับตัวเลขเฉลี่ยต่อปีในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

⁵⁹ CRI online, ปัญหาการว่างงานของจีนในปี 2012 ยังมีแนวโน้มหนักหน่วงอยู่ [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://thai.cri.cn/247/2012/01/21/121s194092.htm>. [21 มกราคม 2555].

โดยในปี 2012 จะมีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา 6.8 ล้านคน เป็น 6 เท่า จากต้นทศวรรษ 2000 ส่งผลให้ภาวการณ์การหางานและรับสมัครผู้เข้าทำงานยากกลายเป็นสภาวะปกติ โดยมีแนวโน้มจากเขตพื้นที่ฝั่งตะวันออกริมฝั่งทะเลของประเทศถูกลามไปยังแผ่นดินชั้นใน นอกจากนี้ ความไม่แน่นอนของสถานการณ์เศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศยังเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบมากต่อโอกาสทำงาน

13) ปัญหาคนชรา

เนื่องจากนโยบายลูกคนเดียวของจีนที่บังคับใช้มาเป็นเวลานาน ทำให้จีนต้องเผชิญกับความท้าทายที่จำนวนผู้สูงอายุในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น ขณะที่กลุ่มวัยทำงานเริ่มลดน้อยลง⁶⁰

สมัยที่ส่งเสริมให้มีลูกคนเดียว รัฐบาลเคยมีคำขวัญที่ว่า มีลูกคนเดียวพอ ปัญหาสุขภาพ รัฐบาลจะดูแลให้ แต่เมื่อดูจากโครงสร้างประชากรในปัจจุบันแล้ว ถึงปี 2050 ประเทศจีนจะกลายเป็นประเทศที่ต้องเผชิญกับปัญหาสังคมคนชราอย่างหนักที่สุดในโลก รายงานว่าด้วยการพัฒนากิจการด้านคนชราของจีนประจำปี 2013 ระบุว่า ปี 2013 จำนวนประชากรวัยชราในจีนจะมีถึง 202 ล้านคน เฉลี่ยแล้วทุกๆ 100 คน ก็มีผู้สูงอายุ 15 คน หากไม่ปรับปรุงนโยบายเดิม ก็ยากที่จะรับมือกับปัญหานี้

นอกจากนี้ แต่ละปียังมีครอบครัวชาวจีนกว่า 76,000 ครอบครัวสูญเสียลูกคนเดียวไป ทำให้ทั่วประเทศมีผู้สูงอายุอย่างน้อย 2 ล้านคนต้องเผชิญกับปัญหาไม่มีผู้ดูแล ไม่มีเงินรักษาโรคและปัญหาทางจิตใจ เนื่องจากลูกคนเดียวเสียไป ตั้งแต่นโยบายการคุมกำเนิดถูกกำหนดให้เป็นนโยบายพื้นฐานของประเทศเมื่อปี 1982 เป็นต้นมา จำนวนประชากรได้รับการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ก็ทำให้ครอบครัวจำนวนมากต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่อาจสูญเสียลูกคนเดียวไป

⁶⁰ ชัยพร, พรพนพิไล, "ยอดคนชราพุ่ง เจ็บป่วยเรื้อรังแค้น" ปัญหาใหม่จุดรั้งการพัฒนาจีน [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/China/viewnews.aspx?NewsID=9560000070641&TabID=2&>. [15 มิถุนายน 2556].

ขณะนี้ อัตราการเกิดของจีนถือว่าอยู่ในระดับที่ต่ำมาก และต่ำกว่าประเทศพัฒนาแล้วด้วย กลุ่มสาวที่เกิดหลังทศวรรษ 1980 อีก 30-40 ปีข้างหน้า ก็จะกลายเป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่ต้องรับมือกับปัญหาต่างๆ⁶¹

จากรายงานระบุว่า จีนซึ่งเป็นประเทศที่มีประชากรมากที่สุดในโลก ตอนนี้มีประชากรที่สูงอายุเพิ่มขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก ทำให้จีนมีความระมัดระวังมากขึ้นเกี่ยวกับการยกเลิกนโยบายลูกคนเดียวที่จีนบังคับใช้มาแล้ว 1 ชั่วโมงคน แต่จากนโยบายดังกล่าวที่ทำให้รัฐบาลจีนต้องเผชิญกับสิ่งท้าทายครั้งใหญ่กับจำนวนประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นภัยคุกคามต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ขณะที่ประชากรหนุ่มสาวที่เป็นคนวัยทำงานเริ่มลดลง โดยภาครัฐต้องนำเงินส่วนหนึ่งไปดูแลด้านสุขภาพสำหรับคนสูงอายุภายในประเทศ ที่ตามประเพณีผู้สูงอายุจะอยู่กับคนในครอบครัวให้ลูกหลานดูแลไปจนกว่าจะสิ้นบุญ แต่ปรากฏว่าปัจจุบันนี้ คนจีนเริ่มหันมานิยมนำผู้สูงอายุไปไว้ที่บ้านพักคนชราที่ผุดขึ้นทั่วประเทศมากขึ้น ซึ่งภาครัฐก็ให้เงินอุดหนุนทุกเดือนแม้ว่าจะน้อยกว่า 2 ใน 3 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการดูแลก็ตาม และผลกระทบจากปัญหาคณะชราจะทำให้เกิด

1. การไร้สมดุลประชากร

การขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติเป็นผลมาจากการที่มีจำนวนประชากรมากเกินไป เช่น สัตว์ที่อยู่ในระบบนิเวศตามธรรมชาติต้องการสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย และที่หลบภัย สำหรับแต่ละชนิดแตกต่างกันไป หากมีจำนวนประชากรเกินกว่าที่สิ่งแวดล้อมจะรองรับได้ จำนวนของสัตว์จะลดลงตามธรรมชาติโดยอาจเกิดการอดตาย โรคระบาด ถูกล่าหรือย้ายถิ่นที่อยู่มนุษย์ก็เช่นเดียวกัน หากมีจำนวนประชากรมากเกินไปจะทำให้เกิดความอดอยาก การแก่งแย่งทรัพยากร โรคระบาดรวมทั้งเกิดสงคราม⁶²

สำนักงานสถิติแห่งชาติของจีนเปิดเผยเมื่อต้นปีที่ผ่านมา (2555) ว่า จำนวนประชากรจีนเพิ่มขึ้น 6,700,000 คน เป็น 1,354,000,000 คน ในปี 2555 ซึ่งไม่รวมประชากรในฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน ขณะที่อัตราการเกิดของเด็กเพศชายต่อเพศหญิงมีเฉลี่ยประมาณ 118 คนต่อ 100 คน ส่วน

⁶¹ CRI online, จีนอาจจะปรับปรุงนโยบายวางแผนครอบครัว (2) [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://thai.cri.cn/247/2013/08/30/225s213057.htm>. [30 สิงหาคม 2556].

⁶² อนูรักษ์ ปันทอง, ปัญหาสิ่งแวดล้อม ใน วิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (Environmental Science Foundation) [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://reg.ksu.ac.th/teacher/anurak/Lesson4.htm>. [6 พฤศจิกายน 2556].

ประชากรในวัยทำงานซึ่งมีอายุระหว่าง 15-59 ปี ลดลง 3,450,000 คน เหลือ 937,000,000 คน ขณะที่ประชากรอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มจำนวนขึ้นถึง 194,000,000 คน⁶³

2. ปัญหาคนชรา "เจ็บป่วย ยากจน ย่ำแย่"

นอกจากผู้สูงวัยจะเพิ่มล้นแล้ว ค่าสุดผลการศึกษายังเผยออกมาอย่างน่าตกใจว่า 1 ใน 3 ของผู้เฒ่าแผ่นดินใหญ่มีสุขภาพย่ำแย่ และ 1 ใน 4 ต้องปากกัดตีนถีบ มีรายรับต่ำกว่ามาตรฐานเส้นความยากจน รัฐบาลต้องหันมาพิจารณาเรื่องสถานที่รองรับสาธารณสุขคนชรา และผู้เกษียณอายุการทำงาน ก่อนที่ปัญหาจะรุนแรงไร้ทางเยียวยา⁶⁴

ปัญหานี้ ทำให้เกิดสิ่งต่างๆตามมา เช่น การออกกฎหมายกลับบ้านของคนจีนหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า กฎหมายการคุ้มครองผู้สูงอายุ โดยที่เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 เว็บไซต์นิวส์ของออสเตรเลียรายงานว่ ทางกรจีนได้ออกกฎหมายใหม่ที่กำหนดให้สมาชิกภายในครอบครัวต้องกลับไปเยี่ยมพ่อแม่หรือญาติผู้สูงอายุของตนเอง เนื่องจากรัฐบาลกังวลว่าจะมีผู้สูงอายุจะถูกทอดทิ้งมากขึ้นในยุคที่ประชาชนวัยชราครองเมืองอย่างทุกวันนี้

รายงานระบุว่า การบังคับใช้กฎหมายใหม่ฉบับนี้ เนื่องจากรัฐบาลหวังเกรงว่าจะมีผู้สูงอายุจะถูกทิ้งให้อยู่อย่างโดดเดี่ยวมากขึ้น หลังจากที่ผ่านมา พบว่าคนชราจำนวนมากถูกทิ้งให้อยู่คนเดียวในบ้านที่เงียบเหงา เพราะลูกๆ ออกไปหางานต่างจังหวัด ทำให้ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งหรือบางรายร้ายแรงถึงขั้นถูกทารุณด้วยน้ำมือลูกของตนเอง⁶⁵ และตามกฎหมายฉบับนี้ พ่อแม่หรือผู้สูงอายุสามารถเรียกร้องได้ถ้าลูกไม่ได้กลับมาเยี่ยมเป็นเวลานาน และสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ระบุว่า หน่วยงานหรือบริษัทต่างๆ ควรปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวอย่างจริงจัง เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างมีเวลาวันหยุด

⁶³ ชัยพร, พรรณพิไล, "ยอดคนชราพุ่ง เจ็บป่วยแร้นแค้น" ปัญหาใหม่จุดรั้งการพัฒนาจีน [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/China/viewnews.aspx?NewsID=9560000070641&TabID=2&> [15 มิถุนายน 2556].

⁶⁴ เรื่องเดียวกัน

⁶⁵ กระปุกดอทคอม, จีนบังคับลูกต้องกลับบ้านเยี่ยมพ่อแม่ ฝ่าฝืนถือว่าผิดกฎหมาย [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://hilight.kapook.com/view/88028>.

เพียงพอในการเดินทางกลับบ้านเพื่อเยี่ยมญาติพ่อแม่บ่อยๆ⁶⁶ ดังในกรณีที่มาตราชาวจีนได้ยื่นฟ้องบุตรสาวหลังจากเธอปฏิเสธที่จะดูแลมารดาที่ได้กล่าวถึงไปก่อนหน้านี้⁶⁷

อย่างไรก็ดี หลังจากที่มีการออกกฎหมายฉบับนี้ สร้างความไม่พอใจให้แก่ชาวจีนจำนวนมากไม่น้อยทีเดียว พร้อมกับวิพากษ์วิจารณ์มาตรการใหม่นี้ในทวิตเตอร์และบล็อกต่าง ๆ ซึ่งมองว่ารัฐบาลควรจะเป็นผู้รับผิดชอบเนื่องจากเป็นผู้ออกนโยบายลูกคนเดียว ดังนั้นการกระทำเช่นนี้จึงเหมือนเป็นการโยนความผิดให้ลูกหลาน ขณะที่ทางด้าน เซี่ย เสว่ล่วน อาจารย์ประจำสถาบันสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาของมหาวิทยาลัยปักกิ่ง กล่าวว่า กฎหมายใหม่นี้จะต้องเพิ่มข้อบังคับและมาตรการเพื่อให้ชัดเจนมากกว่านี้ อย่างไรก็ตามกฎหมายนี้เป็นการเตือนให้คนหนุ่มสาวหันมาให้ความสำคัญกับค่านิยมของความกตัญญูต่พ่อแม่ที่มากกว่าที่จะมุ่งผลบังคับใช้ตามกฎหมาย⁶⁸

น่าคิดว่ากฎหมายจีนฉบับนี้สะท้อนปัญหาอะไร สะท้อนความล้มเหลวของนโยบายให้มีลูกคนเดียว (One child policy) เพราะหากมีลูกหลายคน ก็สามารถแบ่งผลัดหน้าที่ไปเยี่ยมเยียนพ่อแม่ได้ หรือสะท้อนด้านมืดของระบบทุนนิยมที่คนในวัยทำงาน (ถูกบังคับกลายๆ) ต้องมุ่งหาเงินและคาน้ำเข้าสู่เมืองใหญ่ปล่อยให้คนแก่ชราอยู่เฝ้าบ้านเพียงลำพัง หรือสะท้อนความหมดอิทธิพลของปรัชญาเต๋วันออกอย่างลัทธิขงจื้อ จึงทำให้เกิดปัญหาเช่นนี้ในสังคมจีน⁶⁹

⁶⁶ Nune/Lin, "กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุ" ฉบับใหม่ของจีน [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaicentenarian.mahidol.ac.th/TECIC/index.php/for-elderly/news/etc/260-qq> [8 กรกฎาคม คม 2556].

⁶⁷ ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช, ปัญหาการบังคับศีลธรรมโดยกฎหมาย: กรณีของจีนและไทย [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://prachatai.com/journal/2013/07/47662> [12 กรกฎาคม คม 2556].

⁶⁸ กระปุกดอทคอม, จีนบังคับลูกต้องกลับบ้านเยี่ยมพ่อแม่ ฝ่าฝืนถือว่าผิดกฎหมาย [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://highlight.kapook.com/view/88028>.

⁶⁹ ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช, ปัญหาการบังคับศีลธรรมโดยกฎหมาย: กรณีของจีนและไทย [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://prachatai.com/journal/2013/07/47662> [12 กรกฎาคม คม 2556].

ตัวอย่างประเด็นปัญหาคนชรา

จีนกำลังชักชวนให้นักลงทุนสนใจลงทุนสร้างบ้านพักคนชราขึ้นในประเทศ เพราะ จำนวนของผู้สูงอายุของจีนมีมากที่สุดในโลก⁷⁰

จีนกำลังชักชวนให้นักลงทุนสนใจลงทุนสร้างบ้านพักคนชราขึ้นในประเทศ เพราะจำนวนผู้สูงอายุของจีนเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงที่สุดในโลก และไม่มีบ้านพักและผู้ให้การดูแลคนชราพอในประเทศ

นางเฟิง เจีย (Feng Jie) เคยทำงานเป็นพยาบาลอยู่ในโรงพยาบาลของรัฐ แต่เมื่อปีครั้งที่แล้ว เธอตัดสินใจออกมาทำงานให้กับบริษัทเอกชนที่ให้บริการด้านการพยาบาล เธอบอกว่าไม่ผิดหวังกับการตัดสินใจ เพราะได้ใช้เวลาที่มีคุณภาพกับคนไข้มากขึ้น แถมยังได้รับโบนัสอีกด้วย ถึงอย่างนั้นก็ยังมีความกังวลใจอย่างเดียวกันไม่มากนัก Feng Jie เข้าใจดีว่าเป็นความเสี่ยง และว่าเพื่อนๆ ที่เรียนหนังสือมาด้วยกันยังทำงานอยู่กับโรงพยาบาลของรัฐทั้งนั้น

จีนมีประชากรในวัยผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงที่สุดในโลก และคาดว่าจะในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษนี้ จีนจะมีคนอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่า 450 ล้านคน ในขณะเดียวกันนายตู้ เฟิง (Du Peng) ผู้อำนวยการสถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุของมหาวิทยาลัยเหรินหมิน (Renmin University) ซึ่งเป็นสถาบันแห่งเดียวที่มีโครงการอย่างนี้ บอกว่า จีนมีบุคลากรและสถานที่ไม่พอที่จะบริหารจัดการกับเรื่องนี้

ผู้อำนวยการสถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุของจีนบอกว่า มีเตียงอยู่ 4 ล้านเตียง และผู้ดูแลในอัตรา 1 ต่อ 3 ซึ่งหมายความว่า ควรจะต้องมีผู้ดูแลมากกว่า 1 ล้านคนในขณะนี้ แต่เวลานี้จีนผลิตนักวิชาชีพในสาขานี้ได้เพียงปีละ 6 พันคนเท่านั้น ขณะนี้ บ้านพักคนชราของจีนเป็นของรัฐบาล ซึ่งกำลังมองหาทางที่จะกระตุ้นให้นักธุรกิจเอกชนสนใจลงทุนในเรื่องนี้

นอกจากการปรับปรุงกระบวนการและกฎเกณฑ์เรื่องการบริหารจัดการดูแลคนชรา เพื่อจูงใจนักลงทุนต่างประเทศและในประเทศแล้ว รัฐบาลจีนกำลังทดสอบวิธีการต่างๆ ที่จะสนับสนุนจูงใจให้ผู้ให้การดูแลคนชราชนชาวยุโรปการฝึกอบรมเพิ่มขึ้น และผูกพันพยาบาลที่ได้รับประกาศนียบัตรไว้ในวิชาชีพต่อไปอีกด้วย

เปรียบเทียบความก้าวหน้าในเรื่องนี้กับการปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศเมื่อ 30 ปีที่แล้ว ที่ธุรกิจส่วนใหญ่เป็นของรัฐต่อจากนั้นก็มีการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาเศรษฐกิจขึ้นได้ที่สุดใน

⁷⁰ วอยซ์ ออฟ อเมริกา, จีนกำลังชักชวนให้นักลงทุนสนใจลงทุนสร้างบ้านพักคนชราขึ้นในประเทศ [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.voathai.com/content/china-elderly-care-nm/1758131.html> [4 พฤศจิกายน 2556].

ทางการจีนหวังว่า ในขณะที่มีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น จะมีนักลงทุนที่มองเห็นว่า มีกำไรในธุรกิจการดูแลผู้สูงอายุ พอที่จะลงทุนสร้างบ้านพักคนชราเพิ่มขึ้นให้มากกว่าสี่แสนแห่งที่มีอยู่แล้วในขณะนี้

จีน “เอาจริง” ถ้าลูกไม่กลับไปเยี่ยมพ่อแม่ถือว่า “ทำผิดกฎหมาย”⁷¹

เอเอฟพี/เอเจนซีส์ - กฎหมายจีนที่กำหนดให้สมาชิกภายในครอบครัวต้องไปกลับไปเยี่ยมญาติผู้สูงอายุ มีผลบังคับใช้แล้วในวันจันทร์ (1) ส่งผลให้เกิดเสียงโห่และการพูดแตกตื่นมากมายในโลกออนไลน์ ขณะที่ประชากรจำนวนมหาศาลของประเทศนี้กำลังมีอายุสูงวัยขึ้นอย่างรวดเร็ว

กฎหมายนี้ “บังคับ” ให้ลูกกลับไปเยี่ยมพ่อแม่ของตนเอง โกลบอลไทมส์ หนังสือพิมพ์ของทางการจีนระบุ เนื่องจากรัฐบาลกังวลว่าจะมีผู้สูงอายุจะถูกทิ้งให้อยู่อย่างโดดเดี่ยวมากขึ้น

การเร่งพัฒนาประเทศจีนได้กลายเป็นสิ่งที่มาท้าทายการอยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมเก่าแก่ของแดนมังกร อีกทั้งรายงานที่ปรากฏออกมาเรื่อยๆ ว่า มีผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง หรือถูกทารุณด้วยน้ำมือลูกของตัวเอง ก็เป็นสิ่งที่สร้างความตกตะลึงให้กับประเทศนี้

เมื่อปีที่แล้ว เกษตรกรคนหนึ่งอาศัยอยู่ในมณฑลเจียงซู ทางภาคตะวันออกของประเทศจีนถูกวิพากษ์วิจารณ์ในสังคมออนไลน์อย่างหนัก หลังจากที่สื่อมวลชนท้องถิ่นเผยแพร่ว่า เขาขังคุณแม่วัย 100 ปีไว้ในคอกหมู ทั้งนี้ ประชากรชาวจีนมากกว่า 14 เปอร์เซ็นต์ หรือ 194 ล้านคน มีอายุมากกว่า 60 ปี รายงานทางสถิติฉบับล่าสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติจีนระบุ อัตราส่วนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นนี้เป็นผลมาจากนโยบายลูกคนเดียว ที่รัฐบาลประกาศใช้ในปลายทศวรรษ 1970 เพื่อควบคุมจำนวนประชากร มีคนชราจำนวนมากถูกทิ้งให้อยู่คนเดียวในบ้านที่เงียบเหงา เพราะลูกๆ ออกไปหางานทำในต่างจังหวัด

แต่ในขณะที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตโดยทั่วไปแสดงความห่วงใยผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับความเคารพอย่างสูงในครอบครัวที่ผูกพันใกล้ชิดกันของชาวจีน ก็มีคนอื่นไม่น้อยที่พากันวิพากษ์วิจารณ์มาตรการใหม่นี้ในทวิตเตอร์และบล็อกต่างๆ

“ประเทศต้องออกกฎหมายเพื่อให้มีการเคารพพ่อแม่จริงๆ หรือ” หนึ่งในผู้แสดงความคิดเห็น 8 ล้านคนกล่าวในเว็บไซต์ของซินหัวเว่ยป้อแสดงความไม่เห็นด้วย

“ออกกฎหมายแบบนี้ดูถูกประเทศตัวเองชัดๆ”

⁷¹ ผู้จัดการออนไลน์, จีน “เอาจริง” ถ้าลูกไม่กลับไปเยี่ยมพ่อแม่ถือว่า “ทำผิดกฎหมาย” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/around/viewnews.aspx?NewsID=9560000079958> [1กรกฎาคม 2556].

ผู้แสดงความคิดเห็นอีกรายหนึ่งระบุว่า “รัฐบาลอาจจะออกกฎหมายนี้เพื่อปกป้องผู้สูงอายุ แต่ที่จริงแล้วมันเป็นการบั่นทอนความผิให้ลูกหลาน”

“รัฐบาลควรจะต้องคิดบ้างว่าควรจะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร เมื่อตอนที่ประกาศใช้นโยบายลูกคนเดียว”

เซียงไฮ้เดลี หนังสือพิมพ์ของรัฐบาลรายงานว่ กฎหมายใหม่ได้มอบอำนาจให้กับพ่อแม่สามารถเลือกได้ว่าจะให้ไกล่เกลี่ยหรือจะฟ้องศาล แต่ผู้เชี่ยวชาญก็ยังคงไม่แน่ใจว่ามาตรการนี้จะนำมาบังคับใช้อย่างไร หรือกำหนดว่าลูกต้องกลับไปเยี่ยมพ่อแม่บ่อยแค่ไหน

“จะต้องเพิ่มข้อบังคับและมาตรการเพื่อให้ชัดเจนมากกว่านี้” เซีย ซื่อหลวน อาจารย์ประจำสถาบันสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาของมหาวิทยาลัยปักกิ่ง กล่าวกับผู้สื่อข่าวของโกลบอลไทมส์

“การแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้ เหมือนจะเป็นการเตือนให้คนหนุ่มสาวหันมาให้ความสำคัญกับค่านิยมของความกตัญญูทดแทนที่ มากกว่าการออกกฎหมายที่มีผลใช้บังคับ” เขาทิ้งท้าย

นอกจากปัญหาที่กล่าวมาแล้ว ก็ยังมีปัญหาเกิดขึ้นอีกหลายปัญหา ซึ่งเมื่อวันที่ 15 ธันวาคมที่ผ่านมา China Academy of Social Science ออกหนังสือปกฟ้ารายงานเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมของจีน หนังสือปกฟ้าชี้ว่า ในขณะที่เศรษฐกิจและสังคมจีนพัฒนาอย่างรวดเร็ว จีนก็เผชิญกับความท้าทายและปัญหาสังคมหลายประการ โดยเฉพาะปัญหาด้านการกระจายรายได้ ความสัมพันธ์ของแรงงาน ราคาสินค้าและราคาบ้าน เป็นต้น หนังสือปกฟ้าสรุปความท้าทายในการพัฒนาสังคมจีนไว้ 5 ด้าน⁷² ได้แก่

1. รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจต้องเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ วิกฤตเศรษฐกิจโลกได้เผยให้เห็นถึงอันตรายของเศรษฐกิจที่พึ่งพาการส่งออกและการลงทุนมากเกินไป โดยหลังจากจีนเข้าร่วม WTO ตั้งแต่ปี 2001-2008 อัตราการเติบโตของการส่งออกของจีนสูงกว่าอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของโลกกว่าร้อยละ 11.1 และอัตราการพึ่งพิงการส่งออกของจีนเพิ่มสูงขึ้นกว่าร้อยละ 20 หนังสือปกฟ้าเห็นว่า จีนควรยกระดับโครงสร้างอุตสาหกรรม เพิ่มสัดส่วนการบริโภคส่วนบุคคลต่อการเติบโตของเศรษฐกิจให้มากขึ้น และยกระดับโครงสร้างเศรษฐกิจโลกของจีนให้สูงขึ้น

2. ปัญหาความสัมพันธ์ของแรงงานในบางพื้นที่ค่อนข้างรุนแรงกับปัญหาใหม่ๆ ทางด้านแรงงาน กล่าวคือ ในปี 2553 ที่ผ่านมา พื้นที่ที่มีอุตสาหกรรมกระจุกตัวบางแห่งเกิดปัญหาขัดแย้งด้านความสัมพันธ์แรงงาน เช่น การประท้วงหยุดงานของพนักงานโตโยต้า การฆ่าตัวตายต่อเนื่องของ

⁷² วิวัฒน์ พัทธภักษ์วิชัย, ปัญหาสำคัญ 5 ประการของการพัฒนาสังคมจีน [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/china-economic->

business/result.php?SECTION_ID=466&ELEMENT_ID=6449. [16 ธันวาคม 2553].

พนักงานฟ็อกซ์คอม เป็นต้น นอกจากนี้ แรงงานยุคใหม่ยังมีความต้องการเข้ามาอยู่ในสังคมเมืองมากขึ้น หนังสือพิมพ์เห็นว่า การผลักดันให้ตัวเมืองและชนบทหลอมรวมกัน และการผลักดันให้แรงงานยุคใหม่เข้ามาเป็นประชากรในตัวเมือง จะเป็นการช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบท ช่วยส่งเสริมให้สังคมมีความเสมอภาคกันมากขึ้น และจำเป็นต่อการกระตุ้นการบริโภคในประเทศ

3. ปัญหาการกระจายรายได้ กล่าวคือ แนวโน้มความแตกต่างทางรายได้ที่ขยายตัวมากยิ่งขึ้น ไม่ลดลง การปฏิรูปการกระจายรายได้พบอุปสรรคหลายประการเนื่องจากมีกลุ่มผลประโยชน์จำนวนมาก การกระจายรายได้ของจีนยังเป็นไปอย่างไม่สมเหตุสมผล ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ส่งผลให้ประชาชนรู้สึกไม่พอใจ หนังสือพิมพ์เห็นว่า ความแตกต่างของรายได้ที่มากเกินไปจะก่อให้เกิดความขัดแย้งและส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพในสังคม ทั้งนี้ GDP ต่อหัวของจีนในปี 2553 จะสูงกว่า 4,000 ดอลลาร์ ซึ่งถือเป็นระดับเดียวกับประเทศที่มีรายได้ระดับปานกลางแล้ว

4. ปัญหาสิทธิของเกษตรกรถูกละเมิด กล่าวคือ การขยายตัวของเมืองประสบปัญหาสำคัญคือการรุกป่าที่ดินของเกษตรกรและการบังคับเวนคืนที่ดิน การรุกป่าที่ดินของเกษตรกรมีแรงจูงใจมาจากความต้องการเงินรายได้ของรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อหลอมรวมตัวเมืองและชนบทให้เป็นหนึ่งเดียวกัน และเป็นการละเมิดสิทธิของเกษตรกรอีกด้วย

5. ปัญหาชนบททรุดโทรมและการเป็นตัวเมืองไม่สมบูรณ์ กล่าวคือ ขณะนี้การขยายตัวของตัวเมืองไม่ทันกับการเติบโตของอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมในชนบทแข่งขันกับตัวเมืองไม่ได้ อุตสาหกรรมใหม่ๆ กระจุกตัวอยู่ตามเมืองขนาดใหญ่ เมืองขนาดกลาง และนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งส่งผลให้ตัวเมืองและชนบทมีความแตกต่างกันเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้น ประชากรหนุ่มสาวจึงไม่อยากจะอยู่ในชนบท ซึ่งส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ ไม่มีอุตสาหกรรม ไม่มีประชากรหนุ่มสาว ไม่มีผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ชนบท และนำมาซึ่งการทรุดโทรมของชนบทจำนวนมาก

ปัญหาสังคมจีนกับแนวคิดเรื่องความมั่นคงของมนุษย์

แนวคิดเรื่องความมั่นคงของมนุษย์

คำว่า “ความมั่นคงของมนุษย์” (Human Security) เพิ่งจะมาเป็นที่แพร่หลายในทศวรรษที่ 1990 หากแต่แนวคิดดังกล่าวก็มีการพัฒนาการและความเป็นมาที่ยาวนานพอสมควร Lin Zhijun (2005) ได้ชี้ให้เห็นถึงที่มาของแนวคิดดังกล่าวว่าประกอบไปด้วย

1. แนวคิดในสมัยภูมิธรรมของโลก (The Enlightenment) และการปฏิวัติใหญ่ของฝรั่งเศสในคริสต์ศตวรรษที่ 18 ซึ่งเน้นย้ำเรื่องอัตตาณัติ (autonomy) และเสรีภาพของปัจเจกชน (The Universal Declaration of Human Rights) ซึ่งที่ประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติได้ลงมติรับรองเมื่อ ค.ศ.1948

2. ความเคลื่อนไหวเพื่อเปลี่ยนมุมมองด้านการพัฒนา โดยหันมาเน้นการรักษาสวัสดิภาพและเพิ่มพูนศักยภาพของมนุษย์นับแต่ทศวรรษ 1970 เป็นต้นมา ดังเช่นกรณีของ “สโมสรแห่งกรุงโรม” (The Club of Rome)⁷³ เป็นต้น

3. พัฒนาการในวงวิชาการด้านความมั่นคงศึกษาและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหลังสิ้นสุดสงครามเย็น โดยเฉพาะบทบาทของนักวิชาการสำนักโคเปนเฮเกน (The Copenhagen School) ที่นำโดยแบร์รี บูซาน (Barry Buzan) ซึ่งเสนอให้ขยายขอบเขตของคำว่า “ความมั่นคง” ให้ครอบคลุมเรื่องอื่นๆ ที่มีไข่ข้องการทหาร (Lin Zhujun, 2005)⁷⁴

แนวคิดความมั่นคงของมนุษย์เป็นแนวคิดที่เริ่มปรากฏขึ้นมาในต้นทศวรรษ 1990 โดยมีการเคลื่อนไหวตัวของกระบวนการทศวรรษจากการมองความมั่นคงในมิติเกิดที่เน้นความมั่นคงของรัฐ ในแง่การป้องกันอาณาเขตและความเป็นอิสระทางการเมืองจากรัฐอื่นไปสู่กระบวนการทศวรรษที่เน้น “ความมั่นคงของมนุษย์” หรือ มนุษย์เป็นศูนย์กลางของความมั่นคงนั่นเอง⁷⁵

ในปี 1999 มีการประชุมระดับรัฐมนตรีของหลายประเทศที่ประเทศนอร์เวย์ ในการประชุมได้มีการตกลงถึงคำนิยามของความมั่นคงของมนุษย์ว่า หมายถึง การเป็นอิสระภาพจากความกลัว (Freedom from Fear) และ การเป็นอิสระภาพจากความขาดแคลน (Freedom from Want)

สำหรับคำนิยามล่าสุดที่ได้รับการขยายความกว้างขวางมากขึ้นมาจากรายงานการวิจัยของ

Latin American Node of the Millennium Project ภายใต้การดำเนินงานของ American Council for The United Nations University (2004) ซึ่งได้ระบุความหมายของความมั่นคงของมนุษย์

⁷³ อ้าง สโมสรแห่งกรุงโรมก่อตั้งเมื่อ ค.ศ.1968 เป็นการรวมตัวระหว่างผู้เชี่ยวชาญในแวดวงการทูต อุตสาหกรรม วิชาการ และภาคประชาสังคม โดยในค.ศ.1972 สโมสรแห่งนี้ได้ออกรายงานที่ชื่อ ข้อจำกัดของการเติบโต (The Limits of Growth) เพื่อแสวงหาแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้การมีอยู่อย่างจำกัดของทรัพยากร ปัจจุบันสโมสรแห่งนี้ได้ขยายเครือข่ายความร่วมมือไปในหลายประเทศ

⁷⁴ โครงการวิจัยความร่วมมือนานาชาติกับความมั่นคงมนุษย์ ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (HS1069A) ร่วมกับ ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เอกสารประกอบการสัมมนา ระดับชาติเรื่อง **จีนกับความมั่นคงของมนุษย์**, 22 สิงหาคม 2554 ณ ห้องประชุมจุมภฏ-พันธุ์ทิพย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

⁷⁵ เรื่องเดียวกัน

ไว้ว่า “เป็นกลุ่มของสถานการณ์และเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยให้สภาพสิ่งแวดล้อม สังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและธรรมชาติมีความยั่งยืน ในการที่ทำให้บุคคลสามารถพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า มีชีวิตที่มีคุณภาพ สามารถกำเนิดลูกหลาน ดำเนินการและบรรลุเป้าประสงค์ของตนเองอย่างมีสมดุลกับสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมเหล่านี้จะช่วยให้บุคคลมีเสรีภาพพร้อมกับความรับผิดชอบ และเปิดโอกาสให้พวกเขามีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสังคมโดยรวม”

ในปัจจุบันประเทศต่างๆ และองค์กรระหว่างประเทศ อาทิ ธนาคารโลก สหภาพยุโรป และสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Program-UNDP) ต่างก็ให้ความสำคัญและสนับสนุนแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ โดยเชื่อว่าความมั่นคงของมนุษย์จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน⁷⁶

UNDP ได้เสนอองค์ประกอบพื้นฐานของแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ไว้ 4 ประการ⁷⁷ คือ

1) ความมั่นคงของมนุษย์เป็นปัญหาสากล เกี่ยวข้องกับทุกประเทศ ทุกชนชั้น ทุกศาสนา และทุกเชื้อชาติ เพราะประชาชนแต่ละประเทศจะเผชิญกับภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ที่คล้ายกัน เช่น การว่างงาน ยาเสพติด อาชญากรรม และมลภาวะ เป็นต้น

2) ความมั่นคงของมนุษย์เป็นปฏิริยาที่มีผลกระทบเป็นลูกโซ่ การที่ประเทศหนึ่งประสบปัญหาย่อมมีผลกระทบต่อประเทศอื่นด้วย เช่น การที่ประชาชนชาวพม่ามีปัญหาเรื่องความมั่นคงของมนุษย์ย่อมมีผลกระทบต่อประเทศไทยด้วย

3) ความมั่นคงของมนุษย์เป็นสิ่งที่สามารถสร้างได้ไม่ยาก หากมีมาตรการและแนวทางป้องกันความเสี่ยงและภัยคุกคามต่างๆ เสียตั้งแต่เริ่มต้น

4) ความมั่นคงของมนุษย์เป็นแนวคิดที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิธีการในการดำรงชีวิตของมนุษย์ การมีเสรีภาพในการเลือกทำสิ่งต่างๆ

UNDP ได้นำเสนอประเด็นหลักในการพิจารณาขอบเขตของความมั่นคงของมนุษย์ไว้ 7 ด้าน⁷⁸ ประกอบด้วย

⁷⁶ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. บทที่ 2 แนวคิดการพัฒนาสังคม สวัสดิการสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www.m-society.go.th/document/edoc/edoc_649.pdf. หน้า 20.

⁷⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 22.

⁷⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 21.

1) ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ (economic security)

ความมั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นเรื่องเกี่ยวกับรายได้ รายได้ของประชาชนมาจากการทำงานในภาคอุตสาหกรรม การเกษตร และบริการเป็นหลัก มีบางส่วนอาจได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล ความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจวัดได้จากอัตราการว่างงาน โดยเฉพาะการว่างงานของกลุ่มวัยรุ่นและกลุ่มหนุ่มสาว กระนั้นก็ตามการมีงานทำใช้ว่าจะสร้างความมั่นคงขึ้นมาได้หากงานนั้นเป็นงานชั่วคราว หรืองานที่มีสัญญาจ้างระยะสั้นและอัตราค่าแรงอยู่ในระดับต่ำ สถานะการจ้างงานที่ขาดความมั่นคงส่วนใหญ่เป็นการจ้างงานของภาคเศรษฐกิจที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งไม่อยู่ภายใต้กฎหมายแรงงานสำหรับเกษตรกรนั้น ความไม่มั่นคงด้านเศรษฐกิจเห็นได้จากการไร้ที่ทำกินหรือมีที่ทำกินไม่เพียงพอ รวมทั้งไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนภายในระบบที่จะนำมาลงทุนในการผลิตได้ เกษตรกรจำนวนมากต้องใช้เงินกู้ยืมในระบบซึ่งมีดอกเบี้ยราคาแพง ในด้านผู้ประกอบการรายย่อยนั้นก็ประสบกับปัญหาการเข้าถึงแหล่งทุนภายในระบบได้เช่นเดียวกัน ทำให้ต้องไปกู้เงินนอกระบบ ซึ่งเป็นการนำชีวิตของตนเข้าไปสู่ภาวะเสี่ยงทั้งทางเศรษฐกิจ และทางร่างกายได้หากไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ได้ตามที่นายทุนกำหนดก็อาจถูกทำร้ายจากนายทุน ในบางรายถึงกับต้องสูญเสียอวัยวะและเสียชีวิตไปก็มี ผลสืบเนื่องจากการขาดความมั่นคงทางเศรษฐกิจอีกประการ คือ การไร้ที่อยู่อาศัย ต้องเช่าที่อยู่อาศัยรวมกันอย่างแออัด หรือกลายเป็นผู้ร่อนเร่อาศัยสวนสาธารณะเป็นที่หลบนอน

2) ความมั่นคงทางอาหาร (food security)

ความมั่นคงทางอาหาร เป็นภาวะที่ประชาชนทุกคนมีสิทธิและสามารถเข้าถึงแหล่งอาหารพื้นฐานได้ การเข้าถึงแหล่งอาหารมาจากแหล่งหลักๆ 3 แหล่งด้วยกัน คือ การเพาะปลูกด้วยตนเอง การซื้อหา และการได้รับการแจกจ่ายจากรัฐและ/หรือเอกชน โดยปกติปริมาณอาหารไม่ใช่ประเด็นปัญหาหลัก แต่สิ่งที่กระทบต่อความมั่นคงด้านอาหารคือระบบการกระจายอาหาร และการขาดกำลังซื้อ

3) ความมั่นคงทางสุขภาพ (health security)

ความมั่นคงด้านสุขภาพ เป็นสิ่งที่สามารถพิจารณาได้จากอัตราป่วยและอัตราตายของประชาชนที่มาจากรอคติดเชื้อ เช่น โรคเอดส์ วัณโรค และโรคพยาธิ เป็นต้น กับโรคที่มีเกิดจากพฤติกรรมทั้งพฤติกรรมของตนเองและพฤติกรรมของผู้อื่น พฤติกรรมของตนเองได้แก่การบริโภคอาหารขยะที่ไม่มีคุณค่าอาหาร เป็นต้น ส่วนพฤติกรรมของผู้อื่นได้แก่ การใช้สารพิษในการผลิตอาหาร ไม่ว่าในรูปของสารตกค้างจากผัก ผลไม้ หรือสารที่รักษาความสดของอาหารก็ตาม การเข้าถึงการบริการด้านสาธารณสุขก็เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งอาจพิจารณาได้จากอัตราของแพทย์ต่อประชากร ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขต่อหัวต่อปีตัวบ่งชี้ถึงความไม่มั่นคงด้านสุขภาพอีกประการคือ การเสียชีวิตของสตรีขณะให้กำเนิดบุตร

4) ความมั่นคงทางสิ่งแวดล้อม (environment security)

การคุกคามความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อมนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น ภาวะการขาดแคลนน้ำ เป็นสิ่งที่สั่นคลอนความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญมาก เพราะการแย่งทรัพยากรน้ำกลายเป็นสาเหตุ ความขัดแย้งระหว่างประชาชนในพื้นที่ระหว่างผู้ที่อาศัยในชนบทกับเมือง การสูญเสียพื้นที่ป่า มลภาวะ ทางอากาศ ก็เป็นประเด็นหลักที่ทำให้ขาดความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกัน

5) ความมั่นคงส่วนบุคคล (personal security)

ความมั่นคงส่วนบุคคลเป็นภาวะที่ปลอดภัยจากการถูกทำร้ายและทารุณกรรมทางร่างกายที่มาจากการทำงานของรัฐ เช่น การถูกจับแล้วถูกซ้อมเพื่อให้สารภาพ จากประเทศอื่น จากกลุ่มคนต่างเชื้อชาติ ศาสนา หรือผู้มีอิทธิพล จากบุคคลใกล้ชิด เช่น ความรุนแรงในครอบครัว การทำร้ายเด็ก และการทำร้ายตนเอง

6) ความมั่นคงของชุมชน (community security)

ความมั่นคงของชุมชน แสดงออกมาในรูปแบบของการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของสมาชิกในชุมชน ความสามารถในการดำรงรักษาอัตลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งอยู่ร่วมกันอย่างปรองดองระหว่างกลุ่มต่างๆ ในชุมชน มีความขัดแย้งกันน้อย

7) ความมั่นคงทางการเมือง (Political Security)

ความมั่นคงทางการเมือง เป็นภาวะที่ประชาชนสามารถมีชีวิตอยู่ในสังคม โดยไม่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน การที่ประชาชนมีเสรีภาพในการเลือกรับข่าวสาร โดยไม่ถูกควบคุมและจัดการโดยความต้องการของผู้ควบคุมอำนาจรัฐ รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลต้องให้น้ำหนักกับการพัฒนาด้านอื่นๆ มากกว่าการพัฒนาศักยภาพด้านการทหาร

รายงานดังกล่าวเน้นย้ำว่า ความมั่นคงของมนุษย์มีลักษณะสากล (Universal) พึ่งพากันและกัน (interdependent) เน้นการป้องกันแต่เนิ่นๆ (Early prevention) และเน้นคนเป็นศูนย์กลาง (People-centered) ซึ่งต่างไปจากความมั่นคงแบบเดิมที่เน้นรัฐชาติ (Nation-States) เป็นหลัก (UNDP, 1994)

ประเด็นความมั่นคงของมนุษย์ที่เสนอโดย UNDP ทั้ง 7 นี้ ต่างมีความเชื่อมโยงและมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การขาดความมั่นคงด้านหนึ่งทำให้ความมั่นคงอีกด้านหนึ่งเกิดความสั่นคลอน และมีลักษณะเป็นปฏิริยาถูกใช้ที่กระทบกันไปหมดทั้งระบบ นอกจากแนวคิดของ UNDP แล้ว แนวคิดของ Sue McGregor ก็นับว่าเป็นแนวคิดที่น่าสนใจ McGregor ได้จำแนกความมั่นคงของมนุษย์ออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้าน

- 1) เศรษฐกิจ
- 2) ด้านสังคม
- 3) ด้านการเมือง
- 4) ด้านวัฒนธรรม
- 5) ด้านสิ่งแวดล้อม
- 6) ด้านบุคคล

ในแต่ละด้านได้มีการนำเสนอแนวคิดหลักและได้แสดงให้เห็นถึงภาวะที่คุกคามต่อความมั่นคงในแต่ละด้านเหล่านั้นด้วย

1) ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การเข้าถึงการจ้างงานและทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำรงอยู่ของบุคคล การลดความขาดแคลนและการปรับปรุงคุณภาพชีวิตในชุมชน สภาวะความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจของสังคมใดสังคมหนึ่งสามารถบ่งชี้ได้จากการดำรงอยู่และการขยายตัวของความยากจน การลดลงของอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ วิกฤตินี้สิน การลดลงของการค้า อัตราการว่างงาน และการจ้างงานต่ำระดับ

2) ความมั่นคงด้านสังคม หมายถึง ภาวะที่ปลอดจากการถูกกีดกันแบ่งแยกทางสังคม ด้วยสาเหตุเรื่องอายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา และสถานภาพทางสังคม ความมั่นคงทางสังคมนั้นมีสิ่งที่เป็นตัวบ่งชี้คือ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีเสรีภาพในการรวมกลุ่ม การเข้าถึงสวัสดิการทางสังคม การมีสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง สิ่งที่เป็นภาวะซึ่งแสดงให้เห็นว่าความมั่นคงด้านสังคมอยู่ในภาวะที่ล่อแหลมคือ การเติบโตของประชากรมากเกินไป การมีผู้อพยพเข้า การอพยพออกจากพื้นที่ ดังเช่นที่กรณีสามจังหวัดภาคใต้ในช่วงปี 2547 ซึ่งมีการอพยพออกจากพื้นที่มาก ภาวะการกลายเป็นสังคมเมืองเร็วเกินไป และการเสื่อมและแตกสลายของชุมชนและกลุ่มประชาสังคม

3) ความมั่นคงด้านการเมือง หมายถึง สิทธิในการเลือกตั้งและการได้เป็นตัวแทน การมีเสรีภาพและอิสรภาพ การมีส่วนร่วม และการส่งเสริมให้มีอำนาจในการตัดสินใจที่สมเหตุสมผล และผลของการตัดสินใจดังกล่าวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้ เช่น การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยเลือกพรรคการเมืองเข้าไปเป็นรัฐบาล รวมทั้งการได้รับการพิทักษ์ให้หลุดพ้นจากการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เช่น การจัดหาทนายความให้กับผู้ยากจน และได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการยุติธรรม สำหรับภาวะที่แสดงให้เห็นถึงความไม่มั่นคงทางการเมืองคือ การแพร่กระจายของความขัดแย้ง การก่อการร้ายและการตอบโต้การก่อการร้าย อาชญากรรมและการตอบโต้อาชญากรรม การถูกกดดันจากประเทศมหาอำนาจเพื่อให้ยอมรับการค้าเสรี การเกิดขึ้นของรัฐบาลที่ใช้อำนาจเป็นใหญ่ โดยไม่ฟังเสียงจากประชาชน

4) ความมั่นคงด้านวัฒนธรรม หมายถึง การปกป้องรักษาและขยายความสามารถในการควบคุมความไม่แน่นอนและความหวาดกลัว สำหรับสิ่งบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นถึงความไม่มั่นคงทางวัฒนธรรม ได้แก่ วิกฤติอารยธรรม การมุ่งแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นหลัก วิกฤติการณ์ของการเรียนรู้และความคิด การขาดจริยธรรม และความรับผิดชอบ การเอาอย่างตะวันตกโดยไม่ไตร่ตรอง การควบคุมสื่อ ข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีโดยกลุ่มคนจำนวนน้อยที่มีอำนาจทางการเมือง

5) ความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิทธิในการอนุรักษ์ชีวิต สุขภาพ และการอยู่อาศัยที่ปลอดภัย และการมีสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ความไม่มั่นคงของสิ่งแวดล้อมมีตัวบ่งชี้คือ การสูญเสียพื้นที่ป่า มลภาวะทางอากาศและภาวะฝนกรด การปนเปื้อนและการขาดแคลนน้ำ การเสื่อมสลายและพังทลายของแผ่นดิน ความไม่มั่นคงด้านอาหาร การทำลายทะเล โดยการทิ้งขยะพิษ หรือการแพร่กระจายของโรคติดต่อ และการที่บุคคลตายด้วยโรคเชิงพฤติกรรมมากขึ้น

6) ความมั่นคงด้านบุคคล หมายถึง การได้รับการปกป้องจากการถูกทำร้ายให้บาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากบุคคลอื่น และกลุ่มบุคคลอื่น รวมทั้งการได้รับการศึกษาอย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการพัฒนาสติและปัญญาของตนเอง สำหรับภาวะความเสี่ยงด้านบุคคลได้แก่ การแพร่กระจายของอาวุธ การมีวิกฤติครอบครัวยุคใหม่ ความรุนแรงในครอบครัวยุคใหม่ การถูกโดดเดี่ยวและไม่สมาคมจากชุมชน (เช่น อีเมลบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ก่อการร้าย) การบริโภคจนเกินขอบเขตและการไม่รู้หนังสือ

มิติของความมั่นคงของมนุษย์ที่เสนอโดย McGregor มีบางส่วนที่เหมือนกับของ UNDP เช่น ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคคล และสิ่งแวดล้อม แต่ในส่วนอื่นๆ มีความแตกต่างอยู่บ้าง และถึงแม้ McGregor จะเสนอด้านต่างๆ เพียง 6 ด้าน แต่ในเนื้อหารายละเอียดจะเห็นได้ว่ามีประเด็นที่มากกว่าและลึกซึ้งกว่าของ UNDP ทั้งนี้เนื่องจากว่า แนวคิดของ UNDP นั้นมุ่งหวังให้ประเทศต่างๆ ยอมรับและสามารถนำไปปฏิบัติได้ การนำเสนอแนวคิดจึงค่อนข้างสั้น กระชับ และมีตัวชี้วัดเพียงไม่กี่ตัว แต่ขณะที่ของ McGregor นั้นมีตัวชี้วัดที่หลากหลาย และบางตัวมีลักษณะความเป็นนามธรรมสูง เช่น วิกฤติอารยธรรม เป็นต้น ซึ่งทำให้การนำไปปฏิบัติหรือวัดจะต้องดำเนินการแปลงหลายขั้นตอน จึงจะสามารถเข้าถึงรูปธรรมที่เป็นจริง อันจะเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ให้เห็นภาพของตัวบ่งชี้ดังกล่าว

กล่าวโดยสรุปแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ เป็นแนวคิดที่มองมนุษย์เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา โดยพิจารณาว่ามีเงื่อนไขใดบ้างที่กระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์และก่อให้เกิดความเสี่ยงในตัวมนุษย์ขึ้นมาทั้งปัจจัยที่มาจากเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข ด้านอาหาร ด้านชุมชน และด้านบุคคล⁷⁹

⁷⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 23.

บรรณานุกรม

หนังสือ

วรศักดิ์ มหัทธโนบล (บรรณาธิการ). จีน-ไทย ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

วรศักดิ์ มหัทธโนบล, สิทธิพล เครือรัฐติกาล, อรสา รัตนอมริมย์และอื่นๆ. จีนกับความมั่นคงของมนุษย์. สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.

สารนิพนธ์

ณิชนัน จันทรเทศ. ปฏิวัติวัฒนธรรมและผลกระทบต่อประเทศจีนปัจจุบัน. สารนิพนธ์บัณฑิต ภาควิชา ภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2556.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กระปุกดอทคอม. (13 กรกฎาคม 2556). จีนทลายแก๊งค้าอาหารเถื่อน พบขาไก่แช่แข็งอายุ 46 ปี. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://highlight.kapook.com/view/88533>

กระปุกดอทคอม. ครูจีนให้นักเรียนหญิงจูบแลกใบรับรองการศึกษา. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://highlight.kapook.com/view/90462>.

กระปุกดอทคอม. จีนบังคับลูกต้องกลับบ้านเยี่ยมพ่อแม่ ฝ่าฝืนถือว่าผิดกฎหมาย. สืบค้นวันที่ 8 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://highlight.kapook.com/view/88028>.

กระปุกดอทคอม. ชายจีนสุดทน ! ราคاب้านสูงเวอร์ จับปูล่ามเชือกประท้วงรัฐ. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://highlight.kapook.com/view/91407>.

กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (8 กุมภาพันธ์ 2556). จีนเล็งรีดภาษีคนรวยเพิ่ม ลดความเหลื่อมล้ำ. สืบค้นวันที่ 7 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/finance/foreign/20130208/489485/จีนเล็งรีดภาษีคนรวยเพิ่มลดความเหลื่อมล้ำ.html>

เกษตรศาสตร์. บทที่ 4 ปัญหาสิ่งแวดล้อม. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://reg.ksu.ac.th/teacher/anurak/Lesson4.htm>

โกวิทย์ กังสนันท์, รองศาสตราจารย์ ดร. คำนิยมและการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ. สืบค้นวันที่ 6

พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.kpi.ac.th/wiki/index.php/คำนิยมและการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ>

ข่าวสดออนไลน์. (5 กันยายน 2556).จีนสั่งข้าราชการห้ามใช้บัตรประชาชนให้ไว้พระจันทร์แจก แก่คอร์รัปชัน. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

http://www.khaosod.co.th/view_newsonline.php?newsid=TVRNM09ETTJOVFUzT1E9PQ==

คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. บทที่ 2 แนวคิดการพัฒนาสังคม สวัสดิการ

สังคม และความมั่นคงของมนุษย์.สืบค้นวันที่ 11 พฤศจิกายน 2556 จาก

http://www.msociety.go.th/document/edoc/edoc_649.pdf.

ครอบครัวข่าวสาม. (4 พฤศจิกายน 2556). จีน-ปัญหามาตรฐานการผลิตน้ำดื่ม. สืบค้นวันที่ 6

พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.krobkruakao.com/ข่าว/72891/จีน-ปัญหามาตรฐานการผลิตน้ำดื่ม.html>

จรรยา จันทศิริ. การแบ่งประเภทของปัญหาสังคม. HG010วิชาประเด็นทางสังคม. สืบค้นวันที่ 5

พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://elearning2.utcc.ac.th/officialtcu/ECONTENT/HG010/lesson7.pdf>

จริยธรรม. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://e-book.ram.edu/e-book/c/CU503/CU503-1.pdf>

จริยธรรม.คอม. (17 กรกฎาคม 2552). ความหมายของจริยธรรม.)สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556

จาก <http://www.jariyatam.com/ethics-01>

ชัยพร,พรณพิไล. (15 มิถุนายน 2556). "ยอดคนชราพุ่ง เจ็บป่วยเรื้อรังแค้น" ปัญหาใหม่จุดรั้งการพัฒนา

จีน. สืบค้นวันที่ 10 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.manager.co.th/China/viewnews.aspx?NewsID=9560000070641&TabID=2&>.

ไทย-จีน. ความสัมพันธ์ไทย-จีน ย้อนรอยสายสัมพันธ์สองแผ่นดิน. สืบค้นวันที่ 13 พฤศจิกายน 2556

จาก <http://www.thailand-china.com/getdoc/3aab868f-0b9e-4b1d-bcf1-e93bb80ec7b8/The-Long-stream.aspx>

ไทยรัฐออนไลน์. (4 พฤศจิกายน 2556). ศาลจีน สั่งจำคุกตลอดชีวิต 'ป๋อ ชีไห่'. สืบค้นวันที่ 6

พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.thairath.co.th/content/oversea/371377>.

นัยต์ปพร ทูคำมี, อภิษฎา ไตรทาน, ณัฐชาพร อุณหเลขกะ และนพพร จันทร์กระจ่าง. (27 สิงหาคม

2553). ปัญหาการว่างงาน.. สืบค้นวันที่ 10 พฤศจิกายน 2556 จาก

http://apicha6.blogspot.com/2010/08/blog-post_7863.html.

เบิ้ล. (23 กันยายน 2552). ศาสนาและวัฒนธรรม. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.oecschool.com/viewtopicwebboard.php?no=6>.

ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช. (12 กรกฎาคม 2556). ปัญหาการบังคับศีลธรรมโดยกฎหมาย : กรณีของจีน

และไทย. สืบค้นวันที่ 9 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://prachatai.com/journal/2013/07/47662>.

ผู้จัดการออนไลน์. (20 มิถุนายน 2548). ความร่วมมือไทย-จีน สายใจสองแผ่นดิน. สืบค้นวันที่ 11

พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.manager.co.th/around/viewnews.aspx?NewsID=9560000079958>.

ผู้จัดการออนไลน์. (20 มิถุนายน 2548). ความร่วมมือไทย-จีน สายใจสองแผ่นดิน. สืบค้นวันที่ 13

พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9480000081149>

ผู้จัดการออนไลน์. (9 พฤษภาคม 2550). จีนเผชิญปัญหาการว่างงานในระบบ สวนทางการขยายตัว

ทาง ศก. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.manager.co.th/iBizChannel/ViewNews.aspx?NewsID=9500000052922>

ผู้จัดการออนไลน์. (25 มกราคม 2554). กังวลเด็กจีนรุ่นใหม่ทำลายจารีตประเพณี รบ.สั่ง ร.ร.เปิดสอน

“มารยาท”. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9540000010116>

ผู้จัดการออนไลน์. (31 มกราคม 2554). จำคุก 6 ปี ลูกตำรวจใหญ่ เจ้าของวลี “พ่อข้า คือหลี่กั๋ง”.

สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9540000013044>.

ผู้จัดการออนไลน์. (17 ตุลาคม 2554). สลดใจ! เด็ก 2 ขวบโดนรถทับ แต่คนเดินผ่านไปมา ไม่มีใครสนใจช่วย. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9540000132078>

ผู้จัดการออนไลน์. (25 ตุลาคม 2554). ฤๅสงคมจีนไร้จริยธรรม ปลอ่ย “เสี่ยว เย่วเย่ว” ดับอนาถ. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www2.manager.co.th/Around/ViewNews.aspx?NewsID=9540000136095>

ผู้จัดการออนไลน์. (1 กรกฎาคม 2556). จีน “เอาจริง” ถ้าลูกไม่กลับไปเยี่ยมพ่อแม่ถือว่า “ทำผิดกฎหมาย”. สืบค้นวันที่ 7 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.manager.co.th/around/viewnews.aspx?NewsID=9560000079958>

ผู้จัดการออนไลน์. (5 กันยายน 2556). รู้ตัวแล้ว! 'คุณป้า' ... นางยักษ์ควักลูกตาอาตี๋น้อย 6 ขวบ. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9560000111710>

ผู้จัดการออนไลน์. (30 สิงหาคม 2556). “ทำไม ฟัวไม่สว่างเสียที...” ตี 6 ขวบ ฝ่าถาม...ไม่รู้ตัวเองถูก “นางยักษ์” ควักลูกตาออกไปแล้ว. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9560000108742>

ผู้จัดการออนไลน์. (13 กันยายน 2556). ปลอมข้ามโลก...พบตัวเข้าชมพิพิธภัณฑลัฟวอร์ปลอม...ส่งมาจากจีน. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.manager.co.th/China/viewnews.aspx?NewsID=9560000115653>

ผู้จัดการออนไลน์. (15 กันยายน 2556). ภาพชุดเปรียบเทียบความเหลื่อมล้ำทางสังคมจีน. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.manager.co.th/China/viewnews.aspx?NewsID=9560000115351>

พลเดช ปิ่นประทีป. (31 กรกฎาคม 2550). สวัสดิการสังคมในแบบฉบับของจีน. สืบค้นวันที่ 13 พฤศจิกายน 2556 จาก

http://thaisocialist.com/thaisocialist1/cin_suksa/Entries/2012/4/27_swadikar_sangkhm_n_bb_chbab_khxng_cin.html

ว็อยซ์ ออฟ อเมริกา. (4 พฤศจิกายน 2556). จีนกำลังชักชวนให้นักลงทุนสนใจลงทุนสร้างบ้านพักคนชราขึ้นในประเทศ. สืบค้นวันที่ 10 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.voathai.com/content/china-elderly-care-nm/1758131.html>.

วิกิพีเดีย. ปัญหา. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/ปัญหา>

วิกิพีเดีย. ภาวะนามธรรม. สืบค้นวันที่ 11 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/ภาวะนามธรรม>

วิกิพีเดีย. เม่งจื้อ. สืบค้นวันที่ 7 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/เม่งจื้อ>

วิกิพีเดีย. เล่าจื้อ. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/เล่าจื้อ>

วิวัฒน์ พัทธภักษ์ชัย. (16 ธันวาคม 2553). ปัญหาสำคัญ 5 ประการของการพัฒนาสังคมจีน. สืบค้นวันที่ 11 พฤศจิกายน 2556 จากสืบค้นวันที่ จาก http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/china-economic-business/result.php?SECTION_ID=466&ELEMENT_ID=6449

สำราญ ศรีคำมูล, ดร.จริยธรรม. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก http://www.baanjomut.com/library_3/extension-2/ethics/01.html.

หอการค้าไทย. ปัจจัยดึงดูดธุรกิจจีนลงทุนในไทยหวังใช้เป็นฐานบุกยึดตลาดอาเซียน!. สืบค้นวันที่ 13 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.thaichamber.org/scripts/detail.asp?nNEWSID=3017>

ห้องความรู้. (1 กรกฎาคม 2556). 38 ปี ความสัมพันธ์ ไทย-จีน. สืบค้นวันที่ 13 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.thongkasem.com/knowledge.php?kid=63>

อาร์ม ตั้งนิรันดร. (18 กรกฎาคม 2556). จีนออก “กฎหมายกตัญญู”. สืบค้นวันที่ 11 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/opinion/china/20130718/517912/จีนออก-กฎหมายกตัญญู.html>

Apapapin. (2 กันยายน 2556).ของแบรนด์เนมเมื่อไปอยู่ในประเทศจีน. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://webboard.sanook.com/forum/?topic=3758437>

ARCHITECTURE. (12 พฤษภาคม 2555). หนุ่มจีนอุ้มน้ำนราคาแพง ชวนเพื่อนสร้างบ้านเอง ลดภาระให้พ่อแม่. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

<http://www.creativemove.com/architecture/egg-shell/#ixzz2jg6LsNka>.

Chineseberry. (29 ตุลาคม 2556). 中国传统美德 - คุณธรรมอันดีงามของจีน. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก

<https://sites.google.com/site/caijiajialaoshi/zhongguochuantongmeide>

Chineseberry. (29 ตุลาคม 2556). 李敬父母 - กตัญญูต่อบิดามารดา. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <https://sites.google.com/site/caijiajialaoshi/lijingfumu>.

Chineseberry. (29 ตุลาคม 2556). 尊老爱幼 - เคารพผู้อาวุโสและรักเมตตาเด็ก. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <https://sites.google.com/site/caijiajialaoshi/zunlaoaiyou>.

Chineseberry. (29 ตุลาคม 2556). 诚实守信 – ซื่อสัตย์และรักษาคำพูด. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <https://sites.google.com/site/caijiajialaoshi/chengshishouxin>

CRI Online. (10 กันยายน 2552). วันครูแห่งชาติจีน. สืบค้นวันที่ 12 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://thai.cri.cn/247/2012/09/10/225s201993.htm>

CRI Online. (21 มกราคม 2555). ปัญหาการว่างงานของจีนในปี 2012 ยังมีแนวโน้มหนักหน่วงอยู่. สืบค้นวันที่ 12 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://thai.cri.cn/247/2012/01/21/121s194092.htm>

CRI Online. (8 มกราคม 2556). รมต.สาธารณสุขจีนระบุ ค่ารักษาพยาบาลแพงยังแก้ไม่ตก. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://thai.cri.cn/247/2013/01/08/233s205871.htm>

CRI Online. (21 มีนาคม 2556). สังคมจีนกำลังเผชิญกับวิกฤตความน่าเชื่อถือ (3). สืบค้นวันที่ 12 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://thai.cri.cn/247/2013/03/21/121s208137.htm>

CRI Online. (21 มีนาคม 2556). สังคมจีนกำลังเผชิญกับวิกฤตความน่าเชื่อถือ (4). สืบค้นวันที่ 12 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://thai.cri.cn/247/2013/03/21/121s208138.htm>

CRI Online. (30 สิงหาคม 2556). จีนอาจจะปรับปรุงนโยบายวางแผนครอบครัว (2). สืบค้นวันที่ 8 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://thai.cri.cn/247/2013/08/30/225s213057.htm>

Giant . รวมของปลอมจากจีนแดง!. (22 สิงหาคม 2011). สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.thaigoal.com/forum/index.php?topic=16397.0>

Interscholarship. (22 พฤษภาคม 2556). ยอดบัณฑิตใหม่จีน 6.99 ล้านกับปัญหาจ้างงาน. สืบค้นวันที่ 12 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://th.interscholarship.com/somkiat2013/1436>.

Nune/Lin. (8 กรกฎาคม 2556). "กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุ" ฉบับใหม่ของจีน. สืบค้นวันที่ 7 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.thaicentenarian.mahidol.ac.th/TECIC/index.php/for-elderly/news/etc/260-q-q->

OK nation. (มกราคม 2551). ปัญหาที่มากับ GDP ที่ประเทศจีน. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=191476>.

PURUZ. (9 กรกฎาคม 2556). 10 อาหารปลอมจากจีน ได้กินแล้วอาจมองกลับจุดเซฟ. สืบค้นวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.online-station.net/entertainment/story/245>.

sainan chernchom. (18 กุมภาพันธ์ 2554). ปัญหาคนว่างงาน. สืบค้นวันที่ 13 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://nan22nan.blogspot.com/2011/02/blog-post.html>.

Thaibizchina. ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน. สืบค้นวันที่ 13 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/thai-china/thai-china-relations/>.